

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓNYVAJAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, MEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 65. SZÁM

Debrecen, 1939 március 19 vasárnap

ÁRA: 24 FILLÉR.

A Ruténföld egész területe birtokunkba jutott

A szétszórt ukrán bandák üldözése folyik

Horthy kormányzót nagy lelkesedéssel fogadták Csapon, Munkácson és Huszton

Az angol kormány felmondottnak tekinti a müncheni egyez-
ményt — Az angol és francia tiltakozást nem vették át Berlinben

Bukarest cáfolja a német gazdasági ultimátum hírét

Mikor a múlt év november 2-án a bécsi döntés híre — amely a felvidéki magyar lakta területeket visszajuttatta — Budapestre érkezett, a budai várba felsereglő ünneplő és lelkesedéstől mámoros magyaroknak Horthy kormányzó azt mondotta:

— Most pedig menjetek haza és álmodjatok még szebb álmokat...
Hosszú évekkel ezelőtt, mikor sok keserv és szenvedés gyűlt a

magyarok torkában, mikor tetőpontjára hágott a trianoni határon túl élő magyar testvéreink üldözése és sanyargatása, Horthy Miklós kormányzó mondta valahol:

— Isten malmai lassan őrlönek, de biztosan őrlönek...

Magyarország kormányzójának bölcs és látomászerű mondásai jutnak most eszünkbe, mikor újra megnagyobbodott az ország, mikor

vitéz honvédségünk birtokba vette az egész Kárpátalját és a ruszinok országán az egész vonalon elérte a megszentelt történelmi határokat. Lelkesítő szimbólum van abban, hogy végre az ezeréves határokon állunk északkeleten és a szentistváni Magyarországhoz tartozó hűséges ruszin nép a vele együtt lakó magyarsággal együtt visszatért az ősi haza ölébe.

Nem hullt az ölünkbe a Rutén-

föld. Nehéz, szívós harcokat kellett érte folytatniok dicső honvédeknek, dacolva a zord időjárással és kemény harcokat folytatva az elvakult idegen terrorista csapatokkal, melyeknek semmi közük, semmi joguk nem volt az ősi földhöz. Bámulatraméltó haditeljesítményt nyújtottak a honvédségek, ami nemcsak idebent az országban, hanem külföldön is elismerést keltett.

És hős honvédek között tegnap már ott volt a Legfőbb Hadúr, mindnyájunk határtalan lelkesedésétől körülvevő kormányzónk, kinek gondviseléséről hivatásunk felémeli ezt a sokat szenvedett nemzetet. Kárpátalja hű népével megyarapodott magyarság egy szívvel, lélekkel áll most hivatott vezére mögött. Történelmi hagyományok ereje fűzte a ruténföldi magyarsághoz, de most az ősi erőtől kívül hozzánk esatolja az a tény is, hogy mi vittük számukra az elmúlt húsz év sok szenvedése, a legutóbbi idők mértéktelen terrorja és idegen elnyomók sanyargatása alól a felszabadulást. Kárpátalja viszhangzik most a lelkesedéstől és a felszabadulás érzéséhez esatlik a megnagyobbodott ország minden magyarja.

A Kormányzó útja a felszabadult vidékekre

Csapa, március 18. A Kormányzó úr öfömméltósága pénteken a késő esti órákban különvonatán a nyugati pályaudvarról elutazott a volt Ruszinszko területére, hogy megtekintse a birtokbavett terülrészeket. A kormányzó kíséretében volt vitéz Bartha Károly tábornagy, honvédelmi miniszter, vitéz Keresztes-Fischer Lajos altábornagy, főhadsegéd, vitéz Kócs Miklós ezredes, első szárnysegéd, Korompay-Brunswik György al-

Kárpátalja visszatért.

ezredes, őtímaros, vitéz László Károly alezredes, a testőrség parancsnoka, vitéz Gerlóczy Károly alezredes és Németh Tibor őrnagy, szárnysegéd.

A kormányzó úr különvonata 7 óra után érkezett Csapra. Az állomány kíséretével az állomás előtti terepre ment és fogadta a 16. kerékpáros zászlóalj tisztelgését. A zászlóaljparancsnok jelentést tett a kormányzónak. Utána a kerékpáros zászlóalj díszmenetben vonult el a kormányzó előtt. A kormányzó elismerését fejezte ki a zászlóalj parancsnokának, hogy hathatós újoncképzés után ilyen szép eredményt érték el.

Kossey János alispán és Marina Gyula szeminaryumi igazgató köszöntötte a kormányzót. A kormányzó megtekintette a ceglédi huszárok vasúton levő csoportját és az egyik kocsiába be is tekintett, hogy megnézze a legények elhelyezését. A kormányzó különvonata 8 óra után 10 perccel gördült ki az állomásról.

**PENZTÁRAT
HA:
KONTSEK
MAGOT
VET!**

— A női betegségek gyógykezelésében a természetes Farenz József keserűvizet gyakran alkalmazzák, mert reggel éhgyomorra egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hasfájó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. — Kérdezze meg orvosát.

gatta a közelmúlt harcok 15 sebesültjét. Végig az egész útvonalon a lakosság kitódult az utakra és nagy lelkesedéssel éltette a kormányzót, aki Huszt előtt a hídnál megállította gépkocsiját és megtekintette a felvonuló csapatokat, meghallgatta az egyes csapatvezetők parancsnokainak jelentését.

Husztól visszatérőben a kormányzó megállt a pécsi gyalogezrednek az útmentén pihenő egyik zászlóaljánál. Itt parancsnokként Albrecht királyi herceg őrnagy jelentkezett a kormányzónál. A kormányzó kíséretének tagjaival dél-

**LABASZI
RETIKUL**
BÖRÖND-ÁRÚ
KÜLÖNLEGESSÉGEK
Tóthfalussy
BÖRÖNDÖS
SZAKÜZLETÉBEN:
PIAC UTCA 40

után a különvonaton Munkácsról visszaindult Budapestre.

A lengyel köztársasági elnök távirata a Kormányzó Ur Öföméltóságához

Budapest, március 18. (MTL) A kormányzó úr öföméltóságának a közös lengyel-magyar határ elérése alkalmából Moscický lengyel köztársasági elnökhöz intézett üdvözlő táviratára az alábbi válasz érkezett:

Horthy Miklós öföméltóságának, a magyar királyság kormányzójának, Budapest. Mélegem köszönve Föméltóságod szívélyes üdvözlését, amelyet azon a napon küldött, ami-

kor a magyar és lengyel katonák a közös határon vetették meg lábukat, szilárd meggyőződésemmel adok kifejezést, hogy ez a határ a jövőben is, akár történelmünk elmúlt századaiban, államainkat összekötő és sohasem elválasztó kapocs lesz. Kérem Föméltóságodat, fogadja mind saját, mind az egész lovagias magyar nemzet boldogulására irányuló legforróbb jókívánásaimat. *Moscický Ignác.*

A honvéd vezérkar mai jelentése

Budapest, márc. 18. A magyar királyi honvédség vezérkari főnöke március 18-án 10 órakor a következő hivatalos jelentést adta ki: A Tisza völgyében előnyomuló csoport éle március 17-én este Körösmezőn át elérte a lengyel határt. Az ungvölgyi csoportból a 13-ik kerékpáros zászlóalj március 17-én 22 órakor Nagyherezsnán át az uzsoki hágóra felérve felvette az érintkezést a lengyel erőkkel.

Jelenleg ruszin területek megszállása tervszerűen folyik. A lakosság mindenütt felszabadítóként ünnepli a honvédséget. Csapatunk a Szics-gárdisták és az ukrán bandák helyi ellenállását megtűrve, a terület megtisztítását folyamatba tették.

A magyar királyi honvédség csapatainak 1939 március 17-én 22 óráig 37 halott és 114 sebesült vesztesége volt. A felszabadított területen 1939 március 18-án 12 órától kezdődően katonai közigazgatás lép életbe. A záróvonal fekvésére, valamint átlépésére vonatkozó rendelkezéseimet ma 20 órakor közlöm.

A történelmi határokon

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Illetékes helyről jelentik, hogy csapataink minden ellenállást megtörve és az időjárás viszontagságaival dacolva, az Uzsoki-szorosnál is elérték egy évezred magyar küzdelmeitől megszentelt történelmi határainkat.

Honvédségünk villámgyors hadmozdulatai következtében ma reggelre Ruszinszko egész területe a Kárpátok ősi országátháráig birtokunkba jutott.

A kormányzó Munkácsra és Huszton

Öföméltósága meglátogatta a kórházakban a sebesülteket is.

Munkács, március 18. Horthy Miklós kormányzó vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter, vitéz Keresztes-Fischer Lajos főhadsegéd és szárnysegédeinek kíséretében szombaton Munkácsra, onnan pedig Husztra látogatott el. Utközben a kormányzó Csapra kísért a különvonattal és megtekintette a Kárpátalja felé vonuló honvédsapatokat, akik lelkesen ünnepezték. A pályaudvar körül elhelyezkedett hatalmas tömeg kitörő lelkesedéssel ünnepelte a pályaudvarról kilépő kormányzót.

Horthy Miklós kormányzó Munkácsra először a huszárlaktanyába látogatott el, amelynek udvarán felsorakosott az 1. lovászdandár. A kormányzó elépett a kivonult dandár előtt, amely ezután díszlépésben vonult el előtte. A díszmenet után a laktanyát tekintette meg a kormányzó és átadta a hátsorsági érmet Lukács Imre huszártizedesnek, aki a március 14-15-i harcok-

ban különös vitézségéről tett tanúságot.

A kormányzó innen a fellebörgött városban át a városi kórházba ment és meglátogatta a március 14-15-i harcok sebesültjeit, akikkel elbeszélgetett és emlékermet adott át nekik. Ezután bement abba a kétágyas szobába, ahol egy cseh hadseregbeli szlovák nemzetiségű finánc és egy cseh esendő fekszik. A magyarul is tudó szlovák nemzetiségű pénzügyőrrel a kormányzó szintén elbeszélgetett. A városi kórházban összesen 18 sebesült honvédet ápolnak, egyetlen polgári sebesült sincs.

Ezután a katonai kórházba látogatott el Horthy Miklós kormányzó. Itt is valamennyi sebesülttel kedvesen és közvetlenül elbeszélgetett. Kiosztotta az emlékermeteket, majd gépkocsira szállt és Husztra utazott.

Husztra menet a kormányzó megállt Beregszászon és megláto-

Máramoros lelkesedéssel fogadták a honvédeket Körösmezőn és Aknaszlatinán

A hegyi falvakból templomi zászlók alatt vonul a nép a honvédek elé

Huszt, március 18. A Tisza völgyében előnyomuló honvédsapatokat az egész folyó mentén máramoros lelkesedéssel fogadja a nép. A felderítést végző kerékpárosztagok olyan váratlanul jelentek meg és haladtak át a községeken, hogy a lakosság alig mert hinni szemének. Annál nagyobb volt az öröm, amikor rácsodáltak, hogy magyar honvédek vonulnak át a falvakon. A felderítő részeket követő elővéd már magyar és ruszin zászlókkal fellebörgött házak és ujjongó tömegek fogadták mindenütt. A bevonulás híre perek alatt terjedt el a magasabban fekvő hegyi községekben is. Ezekből csoportosan rohantak le az emberek a völgybe, hogy ők is együtt örvezzehessenek a múlt mentén levő falvak lakosaival.

lépése tartotta vissza őket attól, hogy valóságos bajt vadászatok ne rendezzenek volt, gyűlölt elnyemők ellen az elkecsereedett emberek. A távolabbi völgyekben, vagy a magas hegyoldalokon fekvő falvak mindenikébe még nem jutottak el a honvédek. Ezekből papjaik vezetésével, templomi zászlók alatt egyházi énekeket és a magyar Himnuszot énekelgetve vonult a lakosság olyan helyekre, ahol már a csapatok járnak, hogy kifejezzék háljukat a hűszéves rabság megszüntetéséért.

Ez a bevonulás felejthetetlen emléke marad mindazoknak, akik végigélhették.

Román jelentések

Bukarest, márc. 18. A lapok jelentik, hogy a ruszin földön előnyomuló magyar csapatok elfoglalták a román határmenti ruszin falvakat. A magyar csapatok heves harcok után megtörték az ukrán bandák ellentállását.

A Timpul szerint a huszti ukrán kormány több tagja engedélyt kért, hogy Máramaroszigetről visszatérhessen Husztra.

Vígyszínház

Ma 3-5-7-9 órakor és holnap utoljára 5-7-9 órakor a legromebekbb francia világfilmi:

KATJA

Izgalmas és szép orosz történet!

DANIELLE DARRIEUX a főszerepben.

Abázia Hotel Augusti

Elsőrangú szálló és pensio, Kltünő magyar konyha és személyzet

Felvilágosítást nyújt Augusti enkrászda, Bpest, I. Krisztina tér 3. Délután 4-7 óráig.

Harangzúgás és téréplő, hálalkodó nép fogadta őket községtől községig. Különösen megindító kép volt az aknaszlatinai sóbánya bányászai által rendezett fogadtatás. A rahól internálótáborban sokat szenvedett foglyok, akiknek túlnyomó része magyar érzelmű és a ruszin nép iránt érzett hűsége miatt sínylődött a táborban, sietve tódultak az útra, hogy láthassák felszabadítóikat.

A Szics-gárdistákat és az ukrán érzelműeket a nép üldözöbe vette csak a honvédség határozott fel-

Hallgassa a világeseményeket

Soltész Rádió

Kálvin-tér 2.

Az ungvári hősök temetése

Ungvár, márc. 18. Az Ungvár körüli harcokban hősihalált halt 5 magyar honvéd földi maradványait szombat délben helyezték örök nyugalomra az ungvári Beresényi katonatemetőben. A kórház udvarán folyt le a gyászszertartás. Az egyszerű koporsókat babér és fenyőkoszorúk borították, mindeniken nemzetiszínű szalag. A koszorúkon rózsza és szegfű csokrok voltak. A koporsók mellett rohamsisakos gyalogos díszszázad állott díszőrséget. A koporsók előtt 5 fejfa állt az alábbi fel-

írással:
Itt nyugszik Zsurkó János 1913—1939. Tökés József 1914—1939. Benke János 1915—1939. Selinda István 1915—1939. Major Mihály 1915—1939.

A temetésen óriási tömeg jelent meg. A kórház udvarán már a szertartás megkezdése előtt mozdulni sem lehetett. A kórház előtti utcákat pedig kb. 10 ezer főnyi közönség lepte el. A temetésen honvédtiszti küldöttség jelent meg számos polgári előkelőség. 11 órakor megkezdődött a róm. kat. szertartás, amelyet Antal Miklós pápai kamarás végzett nagy papi segédlettel, majd Lőrincz Imre szentszéki tanácsos mondott beszédet. Borra Zoltán ref. lelkész és Markocsi Aladár evangélikus főesperes beszéde után a koporsókat az elhunyt hősök bajtársai vállukon kivitték az uccára és gyászkocsira tették. Közben a ruszin dalárda egyházi énekeket énekelt, a gyászkoocsin a koporsókat nemzeti színű lepellel borították le, majd megindult a gyászmenet az Ung hidján át és a városon át a Beresényi temetőbe. Amikor a temetőben a koporsókat a sírba eresztették, 3 repülőgép keringett a temető felett és virágcsokrokat szórt le a sírokra.

A honvédvezérkar esti jelentése

Budapest, márc. 18. (MTL) A m. kir. honvédvezérkar főnöke 1939 március 18-án 20 órakor az alábbi hivatalos jelentést adta ki:

Az eddig még el nem ért községek megszállása, valamint Ruszinszko területének a Szics és ukrán banáktól való megtisztítása tervszerűen folyik tovább. A lakosság csapatainkat mindenütt nagy lelkesedéssel, zászlódisszal és kivilágítással fogadja. Március 18-án véres veszteség nem volt.

A mai napon katonai közigazgatás alá tartozó terület hátsó határa: a wieni határozat szerinti volt demarkációs vonal. A záróvonal átlépését általában megtiltom. Kivételt képeznek, ha magukat ebbeli minőségükben igazolni tud-

ják: a) az egyes miniszteriumok kiküldöttel, b) a közbiztonsági szervek közegei, c) a pénzügyőség, d) a m. kir. államvasutak személyei, e) a m. kir. posta személyei, f) a m. kir. honvéd vezérkari főnökség 2. osztálya, illetőleg a ruszin területen illetékes hadtestparancsnokság által kiállított arcképes igazolvánnyal ellátott polgári személyek.

A m. kir. honvédség tagjai részére, ha egyenként utaznak, előljáró parancsnokságuk által kiállított „záróvonal átlépési engedély”-ek érvényesek. A záróvonal átlépését a következő helyen engedélyezem:

a) Tiszaujhely, b) Munkács, c) Ungvár.

ÚJ MAGYARNEVŰ

de a régi és felülmúlhatatlan Modiano-minőségű a most forgalomba kerülő

Diadal

SZIVARKAPAPIR és SZIVARKAHÜVELY

Az uzsoki határállomás átvétele

Uzsok, március 18. Szombatra virradó éjszaka az uzsoki határállomás jegyzőkönyvébe a következő bejegyzés történt:

Csehszlovákia megszünt 1939 március 18-án 0.40 órakor. Eljén Magyarország. Az uzsoki állomást a magyar állam nevében birtokba vette a honvédegyalognádár parancsnoka.

Ezzel a m. kir. honvédség a harmadik ponton is elérte a történelmi magyar határt.

A honvédsapatok előnyomulását ezen a szakaszon nehezítették meg leginkább a Latorca völgyéből visszavonuló Szics-banádok. Percsenyénél és Kisbereznánál kifejtett ellenállás legyőzése után a honvédsapatok éle magas hóban érkezett fel az éjszaka folyamán a lengyel határra.

Néhány uzsoki lakos elbeszéléséből kiderült, hogy az utóbbi napokban több vonat ment át a határon

Lengyelországba. Tekintettel az időjárási és terepneheziségekre, szombaton még csak kisebb magyar osztagok vonultak fel az Uzsoki-szorosba és így az ünneplés fogadtatás a magyar-lengyel közös határ vasárnap délután két órakor lesz Uzsokban. Szombat délelőtt megérkezett a határra egy kerékpáros osztag, amely átvette a határbiztosítást.

A sianki lengyel állomáson Vicszorkievicz tábornok, hadtestparancsnok intézkedésére nagyarányú előkészületek folynak a vasárnapi fogadtatásra. A szorosba vezető út mentén Ruszinszoldón mindenütt a lakosság kitörő örömmel üdvözölte a honvédsapatokat és az útvonalon májusfákat, feldíszített karácsonyfákból készült diadalkapukat állítottak fel. Az újonc lakosság úgyszólván a legkisebb egységet is, minden gépkocsit külön-külön ünnepelte.

Diadalkapuvál várták a lengyelek Volóc felől a magyarokat

Lavoczno, március 18. Pénteken késő délután a határon ünneplés fogadtatást rendeztek azoknak a magyar csapatoknak a tiszteletére, amelyek Volóc felől jövet elérték a lengyel-magyar történelmi határ vonalát. A határon rögtönzött diadalkaput emeltek ezzel a felirással: „Isten hozott!” A fogadtatáson a lengyel határőrség osztagain kívül ott voltak a polgári hatóságok képviselői. A környék lakossága díszes népviseletben jelent meg. Az iskolás gyermekek is kivonultak.

Amikor a magyar csapatok első osztaga feltűnt, az egybegyűlték viharos éljenzéssel köszöntötték.

Az osztag átvonult a diadalkapu alatt, majd a lengyel és a magyar parancsnok összeültek. A magyar katonák kitűzték a határoszlopokra a háromszínű zászlót és a csapatok katonai tisztelegést végeztek. A két parancsnok ezután meleg üdvözlő szavakat váltott, majd elvonult a lengyel határőrség zászlóaljja előtt.

A környékbeli falvak előljárósága vezetői ezután szívból jövő

Honvédeink kitűzik a magyar lobogót a vereckei szoroson.

FIAT

új, leszállított árai:

FIAT 500	2 üléses	2400.—
FIAT 500	2 üléses Cabriolet	2600.—
FIAT 1100	4 üléses, csukott	4300.—
FIAT 1100/L	6 üléses, csukott	5400.—
FIAT 1500	4 üléses, csukott	5950.—
FIAT 2800	7 üléses, csukott	15600.—

Alkatrészek-trak lezállított árai!

KÖRZETKÉPVISELET: HUNGÁRIA ÜZEMFELSZERELÉSI ÉS ÁRUKERESKEDELMI RT, DEBRECEN, HUNYADI U. 11. — TELEFON: 19-87.

szavakkal üdvözölték a magyar honvédeket. Az üdvözlésre válaszul, a magyar parancsnok rámutatott a magyar és a lengyel nemzet évszázados barátságára és hangoztatta, hogy a jövőben a lengyel és a magyar katonák váltva fogják őrt állni a Kárpátok béréin.

A román koronatanács katonai intézkedésekről határozott

Utasítás a román csapatokhoz: A magyar csapatokkal szemben a legbarátságosabb magatartást tanúsítsák.

Bukarest, március 18. Az éjszaka megtört román koronatanácsról kiadott hivatalos jelentés szövege a következő:

A koronatanács meghallgatta a kormány előterjesztését a külpolitikai helyzetről. A beszámolót helyesléssel tudomásul vette, ugyanúgy, mint a már foganatosított katonai intézkedésekről szóló bejelentést. A koronatanács elhatározta a katonai intézkedések kiegészítését a nemzet érdekeinek védelmére.

A kormány tagjain kívül a román vezérkar főnöke is részt vett a koronatanácson.

A Timpul szombat reggeli vezércikke megállapítja, hogy a világpolitikai események Románia határáig értek. Románia ezekben a napokban is a józanság példaképét szolgáltatta és újból bebizonyította, hogy valamennyi szomszédjával jószomszédos viszonyban akar élni. Hogy azonban bebizonyítsa, hogy ez a tartózkodás és jóakarát nem a gyengeség jele, bizonyos intézkedésekhez is nyúlt, amelyek megmutatják Románia kemény elszántságát, hogy az állam jogait és érdekeit megvédelmezi.

London, március 18. Az angol la-

Bukarest cáfolja a mozgósítás és a német ultimátum híreit

Bukarest, március 18. Az Orient Radio hírszolgálati irodát felhatalmazták arra, hogy a legkategorikusabban megcáfolja azt a hírt, amely szerint Vohltat német birodalmi gazdasági tanácsos állítólag ultimátumot adott át Romániának. Vohltat tanácsos Románia fővárosában van, ahol tanácskozással folytat az 1938 novemberében aláírt német-román gazdasági szerződés alkalmazásáról.

A cáfolt hír a következő londoni jelentés:

London, március 18. Tudni vélik a tudósítók, hogy dr Vohltat, a német gazdasági miniszterium romániai képviselője bizonyos igen határozott javaslatokat tett a román kormánynak. Németország azt ajánlotta Romániának, hogy veszen véget azoknak a törekvések-

Varsó, márc. 18. (Lengyel TL.)

A lengyel csapatok és halóságok rendkívül szívélyes fogadtatásban részesítették a magyar csapatokat, amelyek Kárpátja egész területének megszállása során egymásután érkeznek az egyes hágóknál és szorosoknál a lengyel határra.

pok feltűnő részletességgel foglalkoznak a román eseményekkel és igen nagy jelentőséget tulajdonítanak Románia állásfoglalásának. Bukaresti jelentés szerint a tegnapi éjszaka a királyi palotában Károly király elnökletével három óra hosszat tartó tanácskozás volt. Ezen résztvettek a vezérkar tisztjei is.

Az államtanács elhatározta a közelmúltban már megkezdett katonai intézkedések további folytatását. Nagyobb csapatokat indítanak útnak a kárpátjai határra, de azzal az utasítással, hogy a magyar csapatokkal szemben a legbarátságosabb magatartást tanúsítsák. A határra küldött haderő jórészt határvédő csapatokból, műszaki osztagokból és a légi haderő egységeiből áll.

Máramarosziget, március 19. A román-ukrán határt teljesen elzárták. Az ukrán határon túl eső falvakat — Alsóbsza kivételével — helyi elemekből alakított magyar milicisták megszállták. Kerékpárosokból és lovasütegekből álló könnyebb egységek vonulnak faluról falura a Tisza folyása mentén felfele, azonban seholl sem állapodnak meg. Ukrajna oldalán bizonyos fáradtság észlelhető.

nek, amelyek az ország ipari fejlesztésére irányulnak és folytasson mezőgazdasági politikát.

Ezzel szemben felajánlotta, hogy Németország a legfontosabb román exportárukat teljes mértékben átveszi. Ebeba elsősorban a román petroliumforrások, valamint a román gabonatermelés egész exportfeleslegének átvételét érte. Mindezekért kilátásba helyezte, hogy Németország a román határok integritását garantálja.

A román kormány visszautasította ezt a javaslatot.

Páris, márc. 18. Tataresen román követ Bonnet külügyminiszterrel egy óránál hosszabb tanácskozás után igen határozottan megcáfolta a román mozgósításról, illetőleg a Romániához intézett ultimátumról szóló híreket.

Volosin magával vitte az államkasszát

A Daily Telegraph & Morning Post jelentése szerint Volosin Jugoszlávián át Berlinbe akar utazni, hogy a német kormánytól újra segítséget kérjen. A volt kárpát-ukrán miniszterelnök Husztról magával vitte az egész állampénztárt, amelyben az angol sajtó szerint 50.000 font, azaz 1.250.000 pengő volt.

Rendkívüli minisztertanács Londonban

London, március 18. A Londonba visszatérő Chamberlain miniszterelnököt a pályaúdváron az újságírók kérdésekkel ostromolták. Nem

nyilatkozom — felelte. — Ami mondanivalóm volt, azt már tegnap elmondtam.

A miniszterelnök arekifejezése nagyon komoly volt, de azért erőteljesen lóbálta világhírű esernyőjét. A miniszterelnöki palota előtt összegyűlt többszázfőnyi tömeg lelkesen éltette a kocsijából kiszálló miniszterelnököt.

Délután 5 óra tájban a miniszterek rendkívüli minisztertanácsra gyűltek össze, amelyen a kabinetnek jóformán minden tagja részt vett.

A rendkívüli minisztertanács, amely 2.25 óráig tartott, a Reuter Iroda értesülése szerint a helyzet általános áttekintésével foglalko-

ITT AJÁNLJUK!
Elredjéntudatára hogy,
legjobb minőségű árukat legolcsóbban
FEUER DIVATHÁZBAN
SZEREZHETI BE!

Raktáron tartók mindenféle női és férfi divatszöveteket, divatselymeket, mosóárukat, paplanokat ág- és asztalgarnitúrákat. Női, férfi- és gyermekfehérneműket. Baby kelengyékét, ernyőket, divatretikülöket. Iskola- és utazótáskákat, harisnyák, cérnák, gombok és mindenféle kötött-, szövött- és rövidárukat.

TAKARÉKOSSÁG.

SZABOTT ÁR.

DEBRECEN, CSAPÓ-UTCA 26.
TELEFON: 16-86.

zott. Holnapra nem hívtak össze újabb minisztertanácsot, de Chamberlain miniszterelnök és lord Halifax Londonban maradnak a hétvégi szünet alatt is. Abból a tényből, hogy lord Halifax külügyminiszter szombaton a francia, amerikai és orosz nagykövettekkel tanácskozott, általában annak lehe-

tőségére következtetnek, hogy a hatalmak nonszokóra formaszzerű megbeszéléseket tartanak az esetleg követendő közös eljárásról.

London, március 18. Halifax külügyminiszter szombaton a francia, amerikai és orosz nagykövettel és Majszti szovjet nagykövettel.

Az angol kormány bejelentette, hogy a müncheni egyezményt teljesen felmondottnak tekinti

London, március 18. (MTI.) Hivatalosan jelentik: Az angol kormány közölte a német kormánnyal, hogy az utóbbi események a müncheni egyezmény és a békés együttműködésre vonatkozó összes kötelezettségek teljes felmondását jelentik. Közölte továbbá az angol

kormány, hogy az angol kormány azokat a változásokat, amelyek a német hadsereg igénybevételével Csehszlovákiában létrejöttek, teljes jogalap nélkülieknek tekinti. Mindezt utasítást formájában közölte Sir Neville Henderson berlini angol nagykövettel.

A francia kamara elfogadta a felhatalmazási törvényt

Páris, március 18. (Havas.) A kormány a kamarában kérte, vegyék haladéktalan tárgyalá alá azt a törvényjavaslatot, amely különleges felhatalmazással ruhazza fel a kormányt. Az előadó kifejtette, hogy a kormány által tervezett intézkedések között a legnagyobb helyet a katonai intézkedések foglalják el. Ezek elsősorban arra vonatkoznak, hogy meggyorsítsák a hadianyag gyártását és készleteket halmozzanak fel a nyersanyagokból.

Az előadó utalt arra, hogy a pénzügyi bizottság 26 szavazattal 17 ellenében megszavazta a javaslatot.

Krillis szólalt fel elsőnek, aki élesen bírálta a Daladier-kormány politikáját. Csehország bomlásának az a politika volt az oka, amelyet a kormány München óta követ és ennek a következménye az is, hogy Németország most hatalmas hadianyagra tett szert, lakos-

ságának száma pedig milliókkal növekszik. Ezután kijelentette, hogy szerinte elégtelenek azok az elővigyázati intézkedések, amelyek a kormány a légvédelem kiépítése, a légi haderő fejlesztése és a gyárak vidékre költöztetése terén tett. Súlyos órákat él most az ország és ebben a helyzetben a maga részéről nem szolgáltathatja ki Franciaország sorsát korlátlan felhatalmazás biztosításával a Daladier-kormánynak. Azt javasolja, hogy a javaslatot ne vegyék tárgyalás alá.

Daladier miniszterelnök ezzel az indítvánnyal szemben felvetette a bizalmi kérdést.

A kamara ezután 334 szavazattal 258 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak. Az ülést ekkor felfüggesztették.

Páris, márc. 18. A képviselőház szombaton este 321 szavazattal 264 ellenében elfogadta a felhatalmazási törvényt.

Uj áraink

JUNIOR
1 LITER
3900
PENGÓ

ADLER
2 LITER
5410
PENGÓ

ADLER
2.5 LITER
7180
PENGÓ

Körzetképviselő:
SZIKSZAY SANDOR,
Debrecen, Ferenc József út 60. sz.
Telefon: 12-45.

A szlovák kormány tagjaival tárgyalta Hitler Bécsben

Pozsony, március 18. A tegnapi bécsi német-szlovák tárgyalásokkal kapcsolatban hivatalosan közlik, hogy Tiso miniszterelnök, Tuka miniszterelnökhelyettes, Duresánszky külügyminiszter és Mach Sanyó propagandafőnök német részről történt meghívásra utazott délután 5 órakor Bécsbe. Ott illetékes politikai tényezőkkel találkoztak és a tanácskozások hajnali három óráig húzódtak el.

A szlovák minisztertanács szombat délelőtti foglalt állást a bécsi tanácskozásokon felmerült kérdésekkel kapcsolatban.

A pozsonyi lapok szerint a bécsi megbeszéléseken pénzügyi, gazdasági és katonai kérdésekről volt szó.

Pozsony, március 18. Mint a bécsi tárgyalásokról pótlólag közlik, a szlovák kormányfőriak Ribbentrop külügyminiszterrel, Seyss-Inquart birodalmi biztossal és Brückeel körzetvezetővel folytattak tárgyalásokat Bécsben és Hitler is fogadta őket az Imperial-szállóban.

Pozsony, március 18. Mint a Szlovák Távirati Iroda értesül, a Szlovákiában tartózkodó német csapatok olyértelmű utasítást kaptak, legyenek figyelemmel arra, hogy magatartásukkal semmiféle formában ne sértsék meg a szlovák szuverenitást.

Félpohár
vízben vegyük be az

ASPIRIN
tabletták

Igy hamarabb jutnak a szervezetbe és gyorsabban fejthetik ki kitünő hatásukat fájdalmak és meghűlés ellen.

Minden Aspirin-tablettán a »Bayer«-kereszt látható, ez különbözteti meg az utánozóktól.

Angol, francia, amerikai tiltakozás Berlinben

A német birodalmi kormány nem veszi át a tiltakozásokat, mert azokat alaptalanoknak tartja.

Berlin, márc. 18. (Német Távirati Iroda.) Az angol és francia nagykövet azzal az akcióval kapcsolatban, amely Németország Cseh és Morvaországban végrehajtott, a Cseh- és Morvaországban a rend és nyugalom helyreállítása és ezzel Közép-Európa megbékélésére kersztülvitt, lépéseket tett a külügyi hivatalban, hogy tiltakozzanak a német eljárás állítólagos jogtalansága ellen. Hír szerint hivatalos részről közölték, hogy a birodalmi kormány nincs abban a helyzetben, hogy ilyen tiltakozásokat átvegyen, minthogy ezek

tisztán minden politikai, jogi és erkölcsi alapot nélkülöznek.

Washington, márc. 18. Közlik, hogy a kormány Németország kormányának tiltakozó jegyzéket nyújtott át Csehszlovákia bekebelezése ellen, melyet jogellenesnek mond.

Berlin, márc. 18. (Német TL.) A londoni német nagykövület szombaton jelentéstételre Berlinbe hívták. Sir Newille Henderson angol nagykövet szombaton 21.25 perces menetrendszerű vonattal London utazott.

Esterházy rádiószózata

Gróf Esterházy János, a Szlovákiai Egyesült Magyar Párt elnöke szombaton délután a pozsonyi rádióban szöveget intézett a Szlovákiában maradt magyarsághoz. Beszédében többek között az alábbiakat mondotta:

— Magyar Testvéreim! Történelmi idöket élünk. Emberi agyval szinte fel nem fogható gyorsasággal peregnék az események körülöttünk. Ezekben a történelmi idökben szükségét érzem annak, hogy közvetlen kapcsolatot találjak a Szlovákiában élő magyarokkal. Szólnom kell hozzátok, mert mi, akik itt maradtunk, elválaszthatatlanul összetartó családunkat alkotunk.

— Magyar testvéreim felé az a parancsszavam, őrizzék meg nyugalmukat és békés türelemmel várják meg jogaink kivívását. Ezt tudatosan teszem, mert belátom, hogy amit nem lehetett elérni húsz év alatt a csehszlovák centralista rezsimtől, azt el fogom érni minden nyomás nélkül az önálló szlovák állam felelős tényezőitől, akik a magyarság irányában át vannak hatva a legteljesebb jóakarattal. Ezt egyszer kijelentették nekem és biztosítékaim is vannak.

— Nem áltafom magam. Azóta, hogy Szlovákia 1938 október 6-án kivívta autonómiáját, magyar fajom részére nem tudtam biztosítani semmilyen pozitívumot. Ennek következtében bizonyos fokig jogosnak találok magyar testvéreim aggodalmát, hogyha nem változtattunk eddigi magatartásunkon, elérhetünk-e valamit helyzetünk megjavítása érdekében?! Válaszom erre egyszerűen az, hogy biztosra veszem jogainknak maradék nélkül való elnyerését.

— Elvárom magyar testvéreimtől, hogy — bár mint az előbb em-

lítetttem — pozitív eredményekre nem számíthatok még, de de bízom bennem, mert soha semilyen magyar jogról nem fogok lemondani. Tudom és ezt is bejelentem, hogy rövid időn belül ismét fognak hallani magyar testvéreim az éter hullámain megszólalni, mikor is

Most jelent meg

A Manderley Ház asszonya

című nagy regény, ára fűzve 5.50 P, kötve 7.50 P.
Kapható a „Méliusz” könyvkereskedésben.

egyszáz Dreher bonbon

Berlini politikai vélemény Chamberlain beszédéről

Berlin, márc. 18. Chamberlain miniszterelnök tegnap kijelentése itteni politikai körökben is az angol miniszterelnök személyét megillető figyelmet keltették. Bizonyos megütközéssel állapítják meg, hogy nem tudta az eseményeket tárgyilagosan szemlélni. Chamberlainnak az a szemrehányása, hogy Németország megváltoztatta politikáját, mert állítólag idegen nemzetiségeket kebelezett be a birodalomba, itteni felfogás szerint tárgyilagossá megfontolással megfontolás után nem állhat meg. Már az a forma is megcáfolja ezt a vádat, amellyel Németország a birodalomnak Csehországgal és Morvaországgal való cseréves kapcsolatait újra visszaállította.

Chamberlainnak azt az igényét, hogy a csehszlovák kérdés megoldása előtt őt is meg kellett volna kérdezni, itteni körökben azzal utasítják vissza, hogy Németországot ugyanannyira köti ilyen kötelezettség, mint Angliát arra, hogy az angol érdekkörbe eső teréken fognatosított intézkedéseknél Németországot megkérdezze.

Különbözn német részről sohasem állították azt, hogy Németország saját életterében nem akar vezető szerepet játszani.

Nem minden sajnálkozás nélkül fogadják itteni körökben Chamberlainnak azt a felfogását, amely arra a kérdésre készített: Vajjon a csehszlovák kérdés megoldása az utolsó támadás-e egy kis állam ellen és vajjon Németország meg akarja-e kísérelni, hogy erőszakkal uralkodjék a világ felett? Vég-eredményben Chamberlainnak ismernie kell azt a különbséget, ami Csehszlovákiának Németországgal szemben való történelmi és politikai helyzete és a többi kis állam történelmi és politikai helyzete között fennáll. Berlinben egyáltalán nem létnak semmi okot arra, hogy a többi európai nép egysorba állítsa magát a volt Csehszlovákiával.

— Tilos minden labdarugómeccsés Csehországban és Morvaországban és tilos sportülések megtartása is.

x Kifogástalanul fest, tisztít Weisz, Arany János u. 29. sz. Egy férfiruha tisztítás, vasalás 3 P.

Az Apollóban

Vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órákor
Hétfőn d. u. 5, 7, 9 órákor
Scherlock Holmes, a mesterdetektív izgalmas kalandja:

a Sátán kutyája

Megelőzi: HIRADÓ!

Hungária filmszínház

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órákor
Hétfőn d. u. 5, 7, 9 órákor
a nagyszerű új, magyar vigjáték: a

Vadrózsa

Dayka Margittal, Perényivel,
Rózsahegyivel, stb.
HIRADÓ!

Bally (Sveic)
Lichtmann
Dixl
Trapéz

Márkás tavaszi cipő ujdonságok MANDEL R. Piac-u. 28.

örömmel fogom közölhetni az elért eredményeket. Addig is, magyar testvéreim, türelem és kitartás. Legyen mindenkitől távol a kis-

hitőség, vagy esztiség. Tekintsünk erős hittel, bizalommal a jövőbe, mert a magyar Istene velünk van!

Rabó kárpátukrán városban van. A miniszterelnök, a belügyminiszter és a hadügyminiszter, sohasem hagyta el Kárpátukraja területét. A magyaroknak sikerült elfoglalni a síkságot, de nem tudtak behatolni a hegységekbe.

Az ukrán hadsereg erős bázist vívott a magyarokkal, Perecsenyől 17 km-re északra. A magyarok előnyomulását feltartóztatták. A magyarok határukba kerítették a Huszár-téesői utat. A hadsereg ettől északra fekszik.

Az angol kereskedelmi miniszter Varsóban

London, március 18. (Havas.) Hudson angol külkereskedelmi miniszter szombat délután négy órakor elutazott Londonból Varsóba. Elutazása előtt a Viktória pályaudvaron a sajtónak a következő nyilatkozatot tette:

— Utazásom eredetileg tisztára gazdasági jellegű küldetés volt, azzal a céllal, hogy tanulmányozzam azokat az eszközöket, amelyek

útján kivitelünket fokozhatjuk. Az elmúlt néhány nap politikai eseményei odahatoltak, hogy ez a cél háttérbe szorult. Az üzletnek azonban mennie kell ezután is, ha — mint reméljük — sikerült fenntartanunk a békét. Igyekezem majd tárgyalófelelőmet meggyőzni arról, hogy a legutóbbi események ellenére is az öreg jó még mindig elég erős, hogy rugni tudjon.

Németek elleni merényletek Szlovákiában

Pozsony, március 18. (Német Távirati Iroda.) Szombaton a kora reggeli órákban kézigranátos merényletet követtek el a német párt nagyszombati helyi vezetőjének háza ellen. Sebesülés nem történt.

Az anyagi kár igen nagy. Ugyancsak kézigranátot dobáltak Nagyszombaton egy német emberre, de sebesülés ezúttal sem történt.

Daladier a határra figyel

Páris, március 18. Daladier miniszterelnök kijelentette, hogy holnap minisztertanács lesz. Sajnálja, hogy a minisztertanácsot nem lehetett már ma este megtartani. El-

engedhetetlenül szükséges, hogy haladéktalanul intézkedéseket tegyen. Ő a határra fordítja a figyelmét.

Értekezlet a miniszterelnökségen Kárpátalja önkormányzatának előkészítésére

Budapest, márc. 18. Gróf Teleki Pál miniszterelnök szombat délután 5 órakor a miniszterelnökségen értekezletet tartott Kárpátalja önkormányzatának előkészítésére. Az értekezleten a belügyminiszter, a kultuszminiszter, az igazságügy- és külügyminiszter, a gróf Bethlen István, gróf Károlyi Gyula, Darányi Kálmán

és Imrédy Béla volt miniszterelnökök, báró Perényi Zsigmond, Eckhardt Tibor, Kornis Gyula, báró Vay László, Mikecz Ödön, Zách Emil altábornagy, Tomcsányi Kálmán, Zsindely Ferenc, Patáki Tibor, Illés József, Rassay Károly és Gyömörey Sándor vettek részt. Az értekezlet este 8 órakor ért véget.

A bevonultak családtagjai segélyt kapnak

Budapest, március 18. (MTI.) A katonai szolgálatot teljesítő nem hivatásos légénységű állományú személyek családja részorultság esetén segélyben részesül. Az erre vonatkozó rendelet a hivatalos lap legközelebbi számában jelenik meg.

Családi segélyt a feleség, a gyermekek, a bevonult szülők és nagyszülők, általában olyan hozzátartozók kaphatnak, akik a múlt év őszén rendkívüli fegyvergyakorlatok idején is az igényjogosultak csoportjába tartoztak

és akiket a bevonult tartott el. A segélyre vonatkozó igényt a bevonultnak a csapatparancsnokságnál kihallgatáson kell jelenteni. Ennek megtörténtével a csapat a részorultság elbírálása és ehhez képest a segély megállapítása végett a család lakóhelyének községi elől-

járóságát, városban a polgármestert, Budapesten a kerületi előljárót nyomban értesíti.

A közigazgatási hatóságok a lehető leggyorsabban határoznak a kérelem felett, hogy a részorultak minél hamarabb megkaphassák az őket megillető segélyt. A segély összege most is mint az elmúlt őszén, a feleség részére havi 15, minden más családtag részére pedig havi 10—10 pengő.

Az ukrán sajtóiroda valótlan és furcsa jelentése

Berlin, márc. 18. A „Kárpátukrán” sajtóiroda a ruszinföldi eseményekkel kapcsolatban ezeket közli:

A Kárpátukrán kormány, továbbá Volosin miniszterelnök péntek óta

Boros szépen, jól, olcsón fest, mos, tisztít

Piac u. 77.

Egy galád hír cáfolata

Budapest, márc. 18. Nagy felháborodást keltettek Magyarországon egy nyugateurópai hírügynökségnek Eperjéről keltezt ama rágalmat, mintha a Kárpátalja bevonuló magyar csapatok kegyetlenkednének az ottani lakossággal és mintha ottani lakosokat nagyszámban letartóztatták és Magyarországra szállították volna.

A tudósító azt a hírt is világgá röpítette, hogy mintha a magyar csapatok egy a határtól 20 kilométerre fekvő szlovák községet tüzérrel és gép fegyverrel megtámadtak volna. Nem volna összeegyeztethető a magyar hadsereg méltóságával az ilyen szem-

szedett hazugságok cáfolata, ugyanakkor, amíg a jelenleg kárpátaljai tartózkodó magyar és idegen újságírók is egyöntetűen megállapíthatják, hogy az ottani lakosság a bevonuló csapatokat szinte megváltóként üdvözi, mert hosszú szenvedés és borzalmas anarchia után rendes életet és vagyont biztonszágot teremtetek számukra. A legsúlyosabb mértékben elítélendő azonban ilyen minden alapot nélkülöző vak híreknek a költése, melyeknek tendenciója nyilvánvalóan a zavarteltetés és a tájékozatlan külföldi közvélemény megtévesztése.

Súlyos ítéletek az egyensúlytörvény kijátszása miatt

Budapest, március 18. A VI. kerületi rendőrkapitányságon Salamon Lajos dr. rendőrtanácsos, mint büntetőbíró felelősségre vonta az értekezletig kormánybiztoság feljelentése alapján a „Globus” nyomdai Műintézet Rt. a „Hullám” papírgyár Rt. és a Hornyánszky Viktor műintézetnek, valamint a Hamburger és Birckholtz vállalatnak több vezetőjét, az egyensúlytörvény bejelentési kötelezettsége körül elkövetett kihágások miatt.

A felsorolt vállalatok közös vezérigazgatója Radvány Miklós, aki négy igazgatótársával együtt került a rendőri büntetőbíróhoz. A rendőrbíró tárgyalás lefolytatása után Radványi

Miklós vezérigazgatót négyrendbeli kihágás miatt 30 napi elzárásra és hater pengő pénzbüntetésre ítélték, nemfizetés esetén további 30 napi elzárásra változtatható át. A rendőrbíró ezenkívül Lippe Jenő dr. igazgatót 3 rendbeli kihágásért 20 napi elzárásra és hater pengő pénzbüntetésre, Csillag Aladár igazgatót kétezer pengő pénzbüntetésre, Szász Győző igazgatót 30 napi elzárásra és háromezer pengő pénzbüntetésre. Tolnai Ödön aligazgatót pedig kétezer pengő pénzbüntetésre ítélték. Az elsőfokú ítélet ellen az elítéltek fellebbezést jelentettek be.

Bacsó rector Kárpátalja visszacsatolásáról

Tegnap doktorráavatás volt a debreceni egyetemen, amikor is Szűcs Sándor, Markóczy Ervin és Gara György nyerték el az orvostudományok doktori diplomáját. A felavatott díszdoktorokhoz dr. Bacsó Jenő rector intézett szép beszédet a következőkben:

— Történelmi időkben élünk s ha valamikor, úgy most van szükség a rendre, nyugalomra s nem szabad semmi olyat tennünk, ami azt a látszatot keltené, hogy a magyarság nem egyetemes. Ime a Gondviselés ismét kegyes volt hozzánk s megengedte, hogy a magyar igazság egy lépésel ismét előre haladjon. Ma még nem tudni a végső kifejlődést, de egyet már most is tudunk s ez az, hogy a lengyel és magyar, az ezeréves Magyarország határára kezert nyújthatott egymásnak s oly sok idő után ismét közös határunk van Lengyelországgal.

— Husz esztendő ótaunk és vágyunk vált valóra ezzel a ténnyel s két féle tanulságot is meríthetünk belőle. Az egyik, hogy az, ami az igazsággal ellenkezik, sohasem lehet örökéletű, a másik pedig, hogyha a magyarság

egy szívvel, lélekkel áll az igazság zászlója mellé, azt előbb, vagy utóbb diadalra is viszi. A rutén föld visszacsatolása s a közös lengyel-magyar határ megvalósítása olyan történelmi tény, amelynek nemcsak a közvetlenül érdekeltek, hanem az igazság minden barátja örülhet s talán még azok is, akik annakidején bűnös kezekkel szakították el tőlünk a méltán „gens fidelissimának” nevezett kárpát-országot, most belátják, hogy mire vezetett az igazság semmibevétele, a józan ész elhagyatása s a féktelen gyűlölet.

— Ezekkel a gondolatokkal köszöntöm Önöket doktorráavatásuk ünnepén. Boldogok lehetnek, hogy doktorráavatásuk ilyen nagy történelmi események idején történik. Hassa is át Önöket e történelmi percek nagyvárúsága, soha se vétsenek az igazság ellen, mindenkor és minden téren legyenek annak bajnokai, zászlóvivői, dolgozzanak a haza és emberiségünk javára s akkor életük nem lesz „olcsó időknek hasztalan soka” s akkor a Mindenható gazdag áldása kíséri érdemes munkásságukat.

x Kifogástalanul fest, tisztít Welsz, Arany János u. 28. sz. Egy férfiruha tisztítás, vasalás 3 P.

Olcsó lakásra nincs gondja, Ha megszáll a METROPOLE-ba!

Pesten, VII. Rákóczi út 58. Kényelmes, meleg folyóvíz, telefonos szobák P 5.—től. Remek konyhával, válogatott fajborokkal, hangulatos cigányzenével várja kedves vendégeit a volt miskolci BÜCCÖG.

Fokozatosan fejlődik a m. kir. osztálysorsjáték!
Az elérhető legnagyobb nyeresemény:
pengő 700.000 pengő
Jutalom és nyeresémek:

400.000	2x5.000
300.000	2x40.000
100.000	30.000
70.000	21x20.000
60.000	32x10.000

stb., stb. összesen közel **10 millió pengő készpénz!**
88.000 sors, egy, 44.000 nyeresemény!
A húzások április 4-én kezdődnek!
A sorsjegyek hivatalos ára osztályonként:

Nyolcad	Negyed	Fel	Egész
31/2 pengő	7 pengő	14 pengő	28 pengő

az összes 10 arusítónál.

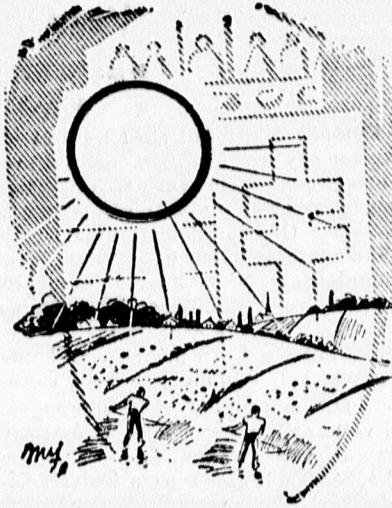
Kerületi tűzoltótanfolyam Debrecenben

Megírtuk már, hogy március hó 16-án 39 hallgatóval megkezdődött Debrecenben a 13. kerületi tűzoltótanfolyam. E tanfolyamon már részt vesznek a cseh megszállás alól felszabadult felvidéki tűzoltóságok kiküldöttei is és pedig 22-en, s ezáltal megkezdődött a tevidéki tűzoltóságainak az átszervezése. A tanfolyamon részvevő hallgatók a következők:

Baka Bálint tanító Örös, Balogh Pál községtől tisztviselő. Sarkad, Bodnár Endre tanító Gercsely, Bodnár Károly községtől tanító Nagyléta, Dombi János gazdálkodó Szöllőske, Farkas Vilmos gépjáratoló mester Kiskövesd, Nagy Iványi Fekete Géza földművelő Legénye, Fülöp Jenő tanító Magyarass, Gönczy László gazdálkodó Kistárkány, Horváth Imre tanító Hernádka, Jassó István ig. tanító Battyány, Jávorokai József tanító Szalonna, Kassay Gyula ig. tanító Imreg, Kádár György szig. mérnök Ózd, Kántor István kereskedő üzletvezető Hajdúszoboszló, Szántai Kiss János tanító Muhl, Kiss Lajos napszámos Bodrogszerdahely, Kolozsváry László ig. tanító Csobaj, Körösi Barnabás kocsijavító mester Gesztely, Lengyel Bertalan földművelő Perbenyik, Leskó László földművelő Bély, Lénártfalvi Lukács községtől tanító Sajólad, Nyilas Gábor ref. tanító Komádi Óvári József műszaki rajzoló Ózd, Palkó Mihály földművelő Kosdobra, Papp László földművelő Kisgérés, Patkó Mihály földművelő Nagyvisnyó, Péter Imre tanító Bodrogszentés, Popelmajer Jenő kerékgyártó mester Biharkezes, Péter Mihály s. jegyző Szatmár-Ökörítő, Sütő Vince ácssegéd Zemplén, Szabó Béla cipész mester Nagykövesd, Szanyi Jenő gazdálkodó Baicska, Szilágyi András asztalos mester Királyhelvec, B. Stefan János földművelő Sajószeged, Torjay János kereskedő segéd Ágcsérnyő, Tóth Lajos mézáró és hentes s. Fehérgyarmat, Vadon József kéményseprő segéd Berettyóújfalú, Vass András tanító Dévaványa.

A tanfolyam hallgatók hazafias gondolkodásuknak tanujelét adták már, amikor a Kárpátokban horcoló katonák melegruhájára 25.— pedót gyűjtötték össze s azt beküldték Horthy Miklósné felruházási akciójára.

— **A hortobágyi libavadászat rádióközvetítése** olyan nagy sikert aratott, hogy számosan fordultak részben Grassl Herberthez, az Idegenforgalmi Hivatal igazgatójához, részben a rádió vezetőségéhez, hogy ismételjék meg a viaszlemezzel felvett közvetítést. A rádió igazgatósága valószínűleg örömmel tesz eleget a rádió előfizetők kívánságának.

A magyar nap tüze, a magyar föld ereje
érelleli a cikóriát és a malátaárpat, melyből a magyar Franck kávépótlék és a Kneipp maláta-kávé készül!

Debrecen társadalma nagy lelkesedéssel támogatja a „magyar katonáknak meleg ruhát” akciót

Magyarország Kormányzója hívésének felhívására, hogy a Kárpátalján zimankós időben, feltámadt márciusi télben hősiessé bevonulásukat és a megszállást végző magyar katonákat meleg szövetekkel, sállal és más téli ruhákkal lássa el a magyar társadalom, — országsszerte hatalmas megértésre talált.

Debrecen város társadalma, hol Lossonczy Istvánné, a főispán felesége vette kezébe a Főméltóságú Asszony felhívásának irányítását, nagy lelkesedéssel és áldozatkész, hazafias lélekkel csatlakozik az akcióhoz. A Népjelölti Hivatalhoz egyre nagyobb tömegben érkeznek be a megajánlott ruhaneműk.

Debrecen város egyházi, iskolái, testületei, mindig áldozatkész kereskedő társadalma és magánosok, egyaránt kiveszik részüket a megajánlásokból. A pénzbeli megváltások pedig a Főméltóságú Asszony segélyakciójának 19-es számú csekklapján lehet beküldeni.

Honvédeink részére Lossonczy Istvánné főispánné Öméltósága felhívására a Népjelölti Hivatalhoz a következő adományok érkeztek:

1. Lossonczy Istvánné Vármegye-háza, 1 drb szetter, 2 drb ing, 2 alsónadrág, 2 pár kesztyű, 2 pár gypajuzokni, 4 drb zsebkendő és 2 drb nyaksál
2. Ref. főgimnázium ifjúsága 4 drb szetter, 3 ing, 4 alsónadrág, 7 pár harisnya, 5 pár kesztyű, 9 nyaksál, 3 pár csuklómelegítő, 2 pár lábszárvédő.
3. Kovássy Kálmánné Magoss György-tér, 1 szetter, 2 ing, 1 alsónadrág, 1 mellény, 2 pár kesztyű
4. Havas Áruház Bádagos utca 1. 9 szetter, 12 téli ing.
5. Dr. Papp Ferenc, 1 szetter, 1 pár harisnya.
6. Dr. Sallay Lajosné, 1 alsónadrág, 1 pár harisnya, 2 nyaksál, 1 térdmelegítő, 1 csuklóvédő, 1 lábszárvédő.
7. Fábán Lajosné Wesselányi-u.2. 1 pár kesztyű.
8. id. Harsányi Imre Apafi-u. 12. 3 drb szetter, 4 drb mellény, 4 pár zokni.

9. vitéz Balogh Jánosné Rákóczi-u. 10. 3 szetter, 1 bemelegítő.
  10. Csillag Testvérek Piac-u. 32. 6 drb szetter, 6 ing, 3 alsónadrág, 12 nyaksál, 12 pár zokni.
  11. Szentkirályi Kálmán Arany János-u. 14. 1 drb szetter, 2 pár harisnya, 2 nyaksál, 1 lábszárvédő.
  12. Zsigó Károlyné Miklós-u. 12. 1 drb nyaksál.
  13. Késszép adomány Papp Lajos állatszertára P 20.
- Külön meg kell emlékeznünk a Zenekedvelők Köre hazafias áldozatkészségéről, ötszáz pengő értékű meleg ruhaneműt juttattak el a Főméltóságú Asszony akciójára.

Art a hashajtót
kell használni, amelyet a legtöbbben utánoznak, ha sikertelenül is. Biztos, anyhe, fájdalommentes hatás jellemzi az **ARTIN** piél hashajtó dragéákat. Fete 2-3 szem Artint bevéve, reggelre kellemes ürülést biztosít.

A Magyar Biztosítástudományi Társulat közgyűlése

A társulat munkájába bekapcsolják a társadalombiztosítást is. Új ügyvezetés és új elnöki tanács

A Magyar Biztosítástudományi Társulat folyó évi március 16-án tartotta a Biztosító Intezetek Országos Szövetségének ülésében rendes közgyűlést, amelyen a gyengélkedő dr. **Altenburger Gyula** egyetemi tanár, társulati elnök távollétében **Gergely Tódor** m. kir. gazdasági főtanácsos, ügyvezető elnök elnökölt. A közgyűlésen a biztosítási szakma elméleti és gyakorlati kiválóságai közül számosan jelentek meg.

A szokásos zárószámadási jelentések elhangzása után **Gergely** ügyvezető elnök bejelentette, hogy a BIOSz vezetésében bekövetkezett személyi változások maguk után vonják a társulat elnökségének, elnöki tanácsának, választmányának és tisztikarának a lemondását. Így új vezetőség választandó. A közfelkiáltással megejtett választás

igen értékes új erővel szaporította a tudományos társulat vezetését. Az új tisztikartól és az új elnöki tanácstól a biztosítási intézmény igen sokat várhat. A megválasztottak a következők:

Dr. Altenburger Gyula elnök, Gebhardt Domonkos ügyvezető elnök, dr. Huszár Géza főtitkár, dr. Geszler Ödön titkár, dr. Horváth Géza pénztáros, Wannisch Vilmos ellenőr, Kápolnás Ödön és Révay Károly számvizsgálók. Elnöki tanács: Balabán Imre, gróf Csekolics Endre, dr. Csizik Béla, Erhardt Dezső, dr. Frisch Ferenc, Futó Dezső, Gergely Tódor, dr. Goldziher Károly, dr. Hindy Zoltán, Kun Károly, dr. Kuncz Ödön, dr. Kutasi Elemér, dr. Lechner József, Lengyel Ervin, Marek Lóránt, Menezer Oszkár, vitéz Mórincz István, dr. Pfisterer Lajos, Rihmer

László, dr. Sós Ernő, Tarsay Pál, dr. Thury Sándor, Veres Pál, Zsóry Barnabás. A közgyűlés megszűntette dr. Bände György főtitkár-ügyviszi állását és ehelyett a nagy tudományos felkészültségű dr. Huszár Géza főtitkár mellé titkári állást szervezett. Ezt az állást a közgyűlés dr. Geszler Ödönnel, az Új Nemzedék belső munkatársával, a BIOSz sajtóreferensével töltötte be, aki a tudományos társulati titkári teendők mellett a Magyar Biztosítástudományi Szemlélet szerkeszti. A társulat és a BIOSz között létrejött megállapodás alapján a Magyar Biztosítástudományi Szemle — centül a BIOSz-nak is hivatalos lapja és így a gyakorlati biztosítási életben rendkívül fontos szerepet hivatott betölteni.

— **Figyelmeztetés.** A m. kir. osztálysorsjáték főarúsítói kéri, hogy mindazok, kik a postán kapott sorsjegyek árát még nem egyenlítették ki, sziveskedjenek a megfelelő összeget a postabefizetési lapon megküldeni, mert csak úgy vehetnek részt az osztálysorsjátékban.

A szőlő és gyümölcsültetvényeinek fektetett tőke és munka csak akkor nem vész kárba, ha a kártevők ellen védekezünk.
Hogyan? Mivel?
Ezt megmondja a „Szeresd a gyümölcsfát” című növényvédelmi könyvecséknek, melyet 28 fillér bélyeg beküldése ellenében bérmentve küldünk. Alfa szőlő- és gyümölcsfapermetezőkkel. Azonnal szállítjuk, a részletfizetés 1939. szeptember 1-én kezdődik.
ALFA SEPARATOR RT. Budapest, XI., Csurgyi-u. 15/d. Prospektust és árjegyzéket ingyen küldünk. Képvisele: RÉVÉSZ IMRE DEBRECEN, Huszár-u. 2L.

A Felvidék s Debrecen találkozása

Most, amikor márcól-holnapra országok pusztulnak el s dőlnek semmibe, százszorosan érezzük a gondolat, a szellem örökkévalóságát. A testet megölik, de a lelket nem.

A tegnap este Debrecenbe érkező felvidéki írók ezt a halhatatlan ajándékot hozták el nekünk. Egy gondolatnak a nagykövetői ok mindnyájan, hiteles szószólói, képviselői annak a magyar gondolatnak, szellemiségnek, melyet egy húszéves megpróbáltatás alakított ki a felvidéki magyarság lelkében. Rákóczi fejedelem városából jönnek ezek a követek, abból a városból, mely jelképszerűen jelentette s jelenti ki számunkra az egész Felvidéket s most rajtuk keresztül ez a Felvidék küldi tavaszi üzenetét az Alföldre, egy harcban kiforrott, kipróbált, edzett magyar gondolatot.

Mi ez a gondolat? A hallgatva cselekvő, egymásért minden áldozatra kész magyarság kifejezése s megvalósításra s valóra váltásra annak, hogy magyarságunkban, mindnyájan testvérek vagyunk osztály- és egyéni érdekkülönbség nélkül, tudván azt, hogy csak így maradhatunk fenn a partjainkat ostromló néptengerek hullámaival szemben. A nemzetiségnek ez az eszményi, tiszta, magas felfogása hozza magával a tökéletes megértést mások nemzeti életével szemben, a hajlandóságot a jóhiszemű együttműködésre — az emberiség érdekében.

Ezt a szép, nagy, magyar gondolatot hozzák nekünk felvidéki testvéreink, ezt köszöntjük bennük.

S most, vendégeink, nézzetek szét városunkban, a legmagyarabb városban s szép ajándékotokért vegyétek városunk lelkét.

Mert Debrecennek is megvan a maga sajátos lelke, szelleme, van debreceni gondolat. Városunk települése, földközeli életformája, lakosságának színmagyar összetétele, vallási viszonyai, társadalmi berendezkedése, lét-fenntartásáért folytatott szívós küzdelmei, a multban egy sajtós, de talán legigazibb magyar lelkséget alakítottak ki benne.

Egy lelkséget, mely állandóan a lényegre tör s ha azt egyszer megtalálta, a szigorú forma csiszolt páncéljával védi s teszi maradandóvá; mindennapi hányatott életét is a legvégső lényegbe, az örökkévalóság eszméibe ágyazza bele s falak helyett annak lét-formáival bátyázza magát körül a múlt világ támadásaival szemben; művészetben, tudományban a maga földi vaskosságát „debrecinismus”-át európai távlatokkal oldja, anélkül, hogy maga feloldódna s természetes zamatjából, gyökeres magyarságából veszítene.

Ez a lélek ma kissé visszahúzódtott, elrejtőzve él Debrecenben. Ott lapang Méliusz ismeretlen sírjában, dr. Földi Mihály közeli, hadházi sírköve Csokonai gúljája alatt, Ott reszket elvarázsoltán a Nagyerdővirágiban és fáiban, a Sesta-kert homokjában, befalazott kísértetként ott szunnyad az Kollégium vaskos falaiban s ott zeng a Nagytemplom Rákóczi harangjában...

A debreceni írók, az új időknek e számánjai, ma ezt a szellemet igyekeznek fölidézni s az egész magyarság javára ismét élővé, hatóvá tenni.

Kassai Testvérek, köszönjük az ajándékot, amit hoztatok nekünk s ezt vigyétek el tőlünk: az ősi, folytonos, magasrendű s nagyívületű magyar szellemért való küzdés lendületét, vagy ha már ti megtaláltátok ezt a kincset, a megőrzés hűségét és áldozatkészségét; az őberség szellemét, hogy Rákóczi kriptájának ajtaja soha be ne csapódjék.

Találkozásunk így lesz igazán termékeny és áldásos ránk és az egész magyar életre.

Tóth Béla dr.
és Ady Társaság főtitkára.

Vasárnapi tüköe

Írja: HEGYALJAI KISS GÉZA.

Vigyázat magyarok!

Különös lakodalmi ebéd leírását olvastam egy új könyvben. A könyvet Hidvégi János írta, aki orvos Magyarországnak egy érdekes vidékén. Azt a vidéket Ormánságnak hívják. Új-Zéland szigete körül az emberek nem valami irigylésre méltó állapotban élnek. A kosztjuk mindenestre nagyon vékony. A gyarmatosok megleptek egy benszülöttel a folyó partján. Az kapta a gyermeket, csolnokba ugrott, elevezett. Ott maradt az ebéd maradéka. Mi volt az? Egy darab egy fából és egy hosszú féreg a fában. Az erdőkhöz lakó benszülötteknek az a kedvelt eledele. Nagy ünnep alkalmával e rovar tojásából, gyökérből és összemorzolt hangyákból készítik a lakodalmi tésztát. Az az ember, aki ilyen kosztot él, nem valami ellenáll, hamar esik baja. Az ilyennél kevés gyermek születik.

Nálunk Magyarországon a koszttal még talán nincsen különösebb baj. Kitűnő könyvet írt szegény Esedi István barátunk a magyar ember eledeléről. Nincsen a világnak még egy népe, amelynél az eledel jobb volna, mint nálunk magyaroknál. És mégis nagy bajok vannak nálunk. Az ország lakossága nem szaporodik. Gyermek kevesebb születik.

Hidvégi orvosnak erre nézve is vannak hihető adatai. Megtudjuk azt, hogy Csonka-Magyarország háborús vesztesége 250.000 ember. A halál egy negyedmillió olyan férfit rabolt el tőlünk, aki a nemzet legértékesebb rétegét alkotta. S ez nemcsak azt jelenti, hogy meghalt 250.000 derék magyar ember. Azt is jelenti, hogy nem ment férjhez csak nem ugyanannyi nő. Azt is jelenti, hogy nem született meg a történelmi Magyarországon 1.367.000 gyermek. Mind ehhez jön a sok háborús veszteség. — Ehhez jön, hogy sokan korábban halnak meg a háborús gyótródések következtében. Végeredményben: csonka hazánkat a világháború egy millió magyartól fosztotta meg. Mikor tudjuk ezt a milliót pótolni?

Volna a pótlásnak egy igen hasznos módja. Az ugyanis, hogy kevesebb legyen a halálozások száma. És az természetesen, hogy emelkedjék a születések száma. De nálunk a csecsemőhalandóság például olyan magas, hogy évente 40.000 halottalával több ez, mint amikor a világháborúban évente meghalt 39.000 emberünk. Ha itt lehetne valamit tenni, sokban előre léphetnénk a haladás felé. A valóság az, hogy meghal minden hatodik gyermek. Ha az orvosi tudomány és a társadalmi osztályok szeretete, segítség a gyermek iránvában mindent elkövetne, akkor lehetne szorítani a csecsemők halandóságát. Angliában, Norvégiában sokkal kisebb már a gyermekhalandóság, ott 100 közül csak 7 úszülött hal meg. Ha nálunk meglehetne javítani az arányszámot, az azt jelentené, hogy 46 év alatt egy millió lélekkel növekednék a magyarság száma.

Megdöbbentő adatai vannak Hidvéginék arra, hogy milyen szörnyű pusztítást visz véghez nálunk a fertőző betegségek emberfirtása. Vörheny, kanyaró, szamárhurut, diftéria ropant sokat elvisz közülünk. Legtöbbet pedig elvisz a gümőkór. Vidéken minden fél órában merköndül a harang egy-egy gümőkóros halott felett. A tuberkulózis azt jelenti számokban, hogy 50 000 nő esik ki a fajfenntartásból és évi 5000-rel kevesebb születik meg, a tüdőbaj miatt. Hívjuk el Hidvéginék, hogy évenként 90.000 srifit megani a csecsemőhalálozás és a fertőző betegségek miatt.

Hidvégi: Hulló magyarság című tanulmányokból azt is meglátjuk,

hogy Franciaország például miként igyekezett arra, hogy emelje a szaporodási számot. Bevezette már 1860-ban a tengerészknél a családi pótlékot. Tervbe veszi, hogy kettős szavazati jogot ad olyan családapának, akiknek több gyermeke van kettőnél. A többgyermekes anyák részére rendjelet kíván alapítani. Madagaszkáron kivelik az agglégényadót. Minden férfi, aki 25 és minden nő, aki 20 éves koráig családot nem alapít s gyermeke nincsen, adót fizet. Az olyan katona, aki házas ember, három év helyett csak egy évet tartozik szolgálni.

Hidvéginék arra is egészséges javaslatai vannak, hogy mit lehetne nálunk tenni népesedésünk javítására. Hasznos eszköznek látja a telepítést. Itt azonban fontosnak tartja, hogy ne csak fei-pici falukat létesítsünk. A kicsinyeket is ezer lakosra kell kiterjeszteni, hogy iskolájuk legyen. És, hogy a törpe falvak életképesek legyenek. Szükségesnek tartja azt is, hogy akinek nincsen legalább két gyermeke,

Élt 18 évet

Temettünk... Nagyon fáj a szívünk, zokogva siratunk egy korán sirba hullott virágszálat, az ibolyák testvérkéjét. Lassan elhalványodott az életsín a kedves, üde, barna leányarcon, emésztő láz semmisítette meg. Halálba dermedt az örök szelíd mosoly az okosan csillogó éjszekerke szemekben s az édes leányajkon. Még csak 18 évet élt s eltemették... Újra gyászos fájdalom érte a négy évvel ezelőtt gyászt öllött szeretett családot, a szerető jó édesanyját, öt testvér s azt a tiszteletreméltó ifjú férfit, a szívet, ki eszményi, rajongó szeretettel tiszt, szent lángjával, szobott szívvel borult az ibolyával telehittelt fehér koporsóra.

Néhai Kalas Ferenc lelkipásztor legkisebbik árnyját, Gizikét szólította magához a Teremtő jó Atya, ki a Dóczy leánynevelőintézetnek volt érettségire készülő jeles, kiváló tanulója. Kedves Gizikének nemcsak szorgalmas tanítvány, hanem tanító is volt. Tanítványai voltak és ő boldog örömmel végezte e kétszeres nagy munkát. Még akkor is, mikor már hetek óta hordozta magában a kór csirálit, melyet napközben még csak eltompított a kötelességérzet, de este, mikor tisz, néha többfokos hidegben sietett haza, láztól remegve feküdt le, hogy édesanyja észre ne vegye. És ekkor is megtanulta a másnapi leckét. Fekete haja, komoly, édes, barna arca mélyen süppedt a puha párnákba a magas lázzal és ő mégis éjfélig tanult. Sose lehetett másképpen látni, mint könyve fölé hajolva. A művész méltán öröközhette volna róla a kötelességteljesítés, szorgalom eszményképét, gyermekszobrárt. Kilenc hétig küzdött erős szíve az emésztő lázzal s legyőzött. Megállt a szív, az a jószággal telt, szeretettel dobogó piros szív, melyben boldog reménységgel dalolt a 18 év legszebb tavasza s mely oly boldogan ment a szép jövő édes ímére felé. Tiszta ártatlan élet ölt sirba, egy rövid bájos ifjú leányélet. Hiába harcolt odaadó szeretettel a tudás. Hiába álltak az életért küzdők sorába oly sokan, kik szerették, kiknek kedvence volt a szerény, kedves Gizike.

Dr. Erdős Károly, Péterffy László igazgatója, Siposs Mária tanárnő, osztályfőnöke, osztálytársai, a kedves, imádkozó, könnyező szülőcsaládtagok és még sok-sok

KONCZ

napszívott ruháit divat-színre festi. Szárazon vegyileg tisztít. Gyapju holmiját garanciával molytalanítja. Péterfia ucca 30. Szent Anna u. 2.

az ne kaphasson földet, a földbírtok-reform során. Az összes adókat a gyermekek számának arányában kellene progresszív módon kivetni. Idézi Mussolinit: ha a bölcsök üresek a nemzet elfogult lesz és elpusztul, azért jónak látná a családadó bevezetését is. A többgyermekes család fenntartója ezen a címen családi segélyt kapna. A könyvet, aki elolvassa, igen sokat fog tanulni belőle. A könyvkereskedőktől úgy tudom, hogy sokan veszik az ilyenfajta könyveket. Megértéssel kell olvasnunk. Az egész könyvnek ez az értelme: Vigyázat magyarok!

meleg szív, kik gyógyítását igyekeztek elősegíteni kis árva Gizikének. Bánattal kísérték utolsó útján el a sötét sírhoz. Örösi gyász, fájdalom feketül az egymást hön szerető testvéreken, az Úr szolgálójának árván maradt nagy családján. Négy év óta tükrözök közöttük a csonttrém fekete alakja és most újra elrabolt egyet, a legkisebbiket, mindnyájuk dédelgetett kedvencét.

Nagy megértéssel, szeretettel, igaz részvétellel osztozik mindenki fájdalomukban, különösen azok a lelkes örvények, kik osztályosai szomorú nehéz sorsuknak. Együtt imádkozunk értük és kérjük őket, el ne veszítsék hitüket a jó Isten gondviselő szeretetében, atyai jószágban, bizzanak, vannak még jó emberek is a földön... Vannak, kik igaz szeretettel ölelik szívükre szomorúságaik idején s kéri a jó Atya erőt adó kegyelmét.

A vigasztalás egyedüli forrása a hitből fakad s a viszontlátás, a feltámadás krisztusi ígéretében. Ez legyen balzsam megtépett, vérző szívükre.

Dr. Boér Károlyné.

Meghosszabbítják a tenyész-állatvásárra az utazási kedvezményt

Megírtuk, hogy a köbejött események miatt a budapesti országos mezőgazdasági kiállítást és tenyészállatvásárt egy héttel későbbre, tehát március 29-től április 3-ra halasztották. Az 50 százalékos utazási kedvezmény időtartamát is meghosszabbították. Aki Budapestre március 23-án 0 óra és április 3-án déli 12 óra között, illetve visszafelé március 29-én délután 4 óra és április 10-én 24 óra között utazik, igénybeveheti az utazási kedvezményt. Akik a kiállítás elhalasztásának közhírrététele előtt Pestre utaztak, az igazolvány lebélyegzése nélkül visszautazhatnak. A kiadott belépőjegyek érvényesek.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: 3-5-7-9 órakor! „Három sárkány”. (Magyar film!) Világhíradók! Szerdán: „Allamügyész”, Loretta Young.

28³⁰
Díval felöltő,
kiváló szabás,
több színben.

37⁸⁰
Díval felöltő,
remek szabás,
elsőrendű
hozzávaló

Egész finom sajtőkészítményű felöltők őrjáti választékban.

GRÜNFEELD

uriszobóság
Kistemplom mellett.

**Látogatás és ebéd-
kóstoló a VI. számú
háztartási tanfolyamon**

A második háztartási tanfolyam a múlt hó végén indult meg a régi „Babaképezde” tisztára meszelt és újonnan átalakított termében, harminc növendékkel és alkalmunk volt ott látogatást tenni és meggyőződni arról, hogy rövid két hét leforgása alatt milyen nagy előmenetelről tettek tanúságot a tanfolyamon résztvevő lányok. Ott voltak a MANSZ Revíziós Leánykör képviselőiben Fehértói Dánielné elnöknő, Báthory József titkár és dr. Fekete Lajos jegyző. A tanfolyamon résztvevők egyébként Debrecen úri társadalmának leányai, akik igazolják, hogy komoly munkát, a polgári háztartásnak megfelelő főzést tanulnak. Ezenkívül természetesen elméleti oktatásban is részesülnek és tananyaguk: a háztartástan, egészség-tan, csecsemőnevelés stb. vagyis olyan dolgok, amire minden leánynak szüksége van az életben. Meglepetésszerű ebédkóstoló alkalmával az első csoportba osztott gazdaszónyai a főzés terén úgy minőségre, mint mennyiségre a tanárnő által előírt menüknél valóságos briliroztak. A kitűnő menü elkészítéséért dicséret illeti meg a gazdaszónyot, Sipos Magdát, leveleért meg még elsőzva sem volt Szekenderovics Hannát és Balogh Erzsébetet, előételért: Tarnaváry Katókat és Pere Erzsébetet, a „fecske fészekért”: Csobai Erzsikét és Papp Jutkát, aki a nagyon éles konyhai késhez nem szokva a tojás közé akarta a ujját beszelelni, a körflésért a mindég Józán Sári-kát, a burgonya közölt szóróvívósan elrejtett karfiolért: Pazonvi Melindát, a kitűnő tortákért: Mező Bba, Pazonvi Melinda és Füstly Molnár Borbála tüntek ki rátermettségükkel. A fekete-kávó elkészítésénél különösen serénykedett nagy szorgalommal Tarnaváry

Katóka és Mező Baba. A nagy kóstoló után a tanfolyam növendékeit akkor érte a legnagyobb kitüntetés, amikor Báthory József titkár és Fekete Lajos jegyző — akik egyébként még nőiellen emberek, bejelentették, hogy ha így haladnak „most már nyugodtan férjhez mehetnek a lányok”, sőt ha az idejük megengedte volna, még a vacsorát is ott fogyasztották volna el.

Beigazolódtott, hogy a tanfolyam hallgatói nem hiába töltik idejüket. Ebből csak az látszik, hogy a földművelésügyi minisztérium által kiküldött két tanárnő, Lackó Lujza és Idakéry Katalin tanárnők elsőrendűen és lelkiismeretesen végzik a mi lányainknak, a jövő magyar asszonyainak nevelését, ami nem is csoda, hiszen Lackó Lujza tanárnő itt végezte Pálagon a gazdasági akadémiát.

Ugy Fehértói Dánielné elnöknő, mint a MANSZ két tisztikara elismerésüket fejezték ki a látottak és tapasztaltak felett.

B. J.

Tizenet

Írta: BOTH ANDOR.

Rabindranath Tagore „Hajótörtek” című regényének első oldalán olvasom, hogy a brahma annyira gyűlöli a hindut és viszont, hogy egyik a másiknál még egy csésze teát sem hajlandó elfogyasztani. E gyűlölet nem újkeletű és minden izzása és ösísége Jacára ezer és ezer esetben szeretik meg hindu és brahma fiatalok egymást egész életükre! A gyűlöletnek e mélyes forrása elgondolkodásra kényszerít s leteszem a könyvet s a gyűlölet őserdejében botorkálva ösztönyszerűen jutok el annak bölcsőjéhez és forrásához! a valláshoz!

A vallás — minden vallás — kétség-telenül legnagyobb, legszebb és leg-tiszteletreméltóbb lelki kincse a föld minden lakójának és népségének. A vallás hitünk díszkölésű aranyfogalata, mely megalapozza családi életünket, egymáshoz kapcsolja rokoni kötelekkel hozzátartozóinkat, s hitünk szárnyait erősíti, hogy azzal mindig magasabbra emelkedjünk, mindig feljebb és közelebb ahhoz, ki mindnyájunknak Atyja és Teremtője... Miért van még is az, hogy a vallás annyi gyűlöletnek és szeretetlenségnek bölcsője? Milyen vallás az, mely gyűlölni bár nem tanít, de arra neveli, ahhoz eljuttatni kéncs annyi ezer és sokezer halandót? Én azt hiszem, hogy ilyen vallás nincs s nem is a vallásban, hanem a hívőkben van a hiba.

A hívőkben — kik csak gondolják, hogy ők vallásosak, egy hitnek születés és szerencse jogán elsősorban örökösai és büszke tulajdonosai. De a vallás részükre és számukra egy örökség, melyre végtelen büszkék és rátarinak, de amely örökségnek célját, rendeltetését csak futólag ismerik s annyira értékelik, hogy legfeljebb ők is tovább adják utódainknak. Volt idő, mikor az ember vallásának eleget vett tenni gyakori és gazdag áldozatokkal, vagy amikor vallásának egyes, ránczóve könnyebb törvényeit be is tartotta, vagy amikor annak fenmaradásához anyagi áldozataival is bőségesen hozzájárult. Ilyen időszakok és állomásai nemcsak az emberiségnek, de minden egyes embernek is voltak, vannak és lesznek. De mint az emberiség a múltban úgy az egyes egyének a saját életükben is megfellelkeznek arról, hogy a vallás nemcsak örökség, egyéni tulajdon, de az a bölcső, melyben hitnek kisede nihen, nő és erősödni, s ez a hit adja meg a bölcső értékét, ez a hit a bölcső rendeltetése, s a hit nélkül a vallás nem más, mint a gyűlölet kánikulájában kiszáradt patak medre... mely amilyen fenséges és szép, ha benne a heví patak tiszta, friss, tiszta vize csörgedez, épp oly szép, ha kiszárad és feketén ártózik és partján a mefelejtő és a réti virá-

Jön a Stühmer
Marika
csokoládé

gai légve száradnak.

A vallás hit nélkül csak díszköléses biblia, melyből nem olvasunk, harang, melyet imára nem kondítunk, díszmagyar, melyet ünneplőre felöltünk, de csak azért, hogy a fényképen e ruha boglárái ragyogjanak, míg szívünkben a lemondás és anyagi kérdések egyszerűje motoszkál. Ha azonban a vallás, hitünk bölcsője és nevelője, ha ez öröklött vagy szerzett lelki kincsünk vér, sárból gyúrt múltunkban arany és a vallás törvényeit nemcsak mással akarjuk megtartani, de magunk is megakarjuk tartani, röglön ráeszmélünk — főleg mi keresztények és keresztények mennyire igaz a 93-ik dicséret 3-ik verse:

„Szegény, gazdag kicsiny és nagy, Ur és szolga, tudós, tudatlan. Mind Istennek gyermekei, itt: Nincs különbség szent templomodonban!... Igen... Ha a vallás hitünk bölcsője, akkor a brahma és hindu egymás iránti gyűlölete bennünk nem éghet és loboghat oly ádáz pusztító erővel, hisz mi keresztények vagyunk, mi Isten országát munkáljuk, s ha e közmunka munkásai szaporodnak, annak csak örülnünk lehet és szabad; célunk és kötelességünk csak az, hogy e munka nemestítő erejét, szépségét, lelket is átalakító és előbbre vivő hatalmát ön-életünkkel, a magunk lelki világával és szeretelet sugárzó, szeretetre és igazi jószágra hajlamos voltával igazoljuk és bizonyítsuk!

Ha ezt az igazi és egyedüli célt szolgálja és neveli bennünk legfőbb nevelőnk: keresztény vallásunk, nem irtó-zunk egymás asztalához ülni egy csésze teára; nem irtó-zunk bemenni Isten otthonába csak azért, mert abban olyanokat is látunk, kik régebben még láthatók nem voltak, de hisszük, tudjuk, hogy a mi példánkon okulva ott mint a Jézus Krisztus vendégei mindig

több alázattal, mindig igazabb hittel minden napos látogatók lesznek!

S így és csak így lesz mindig kevesebb a „Hajótörtek” száma — már itt e földön is, s ami minket első sorban érdekel: itt e békére és régi fényre vágó — mindnyájunk templomában — kik itt születünk — a magyar hegyek és völgyek oltárainál!

Anyám!

Bár megvállthatnám szenvedésed Erdeméért, aki szenvedett
A Golgotának néhez keresztjén.
Visszafizetném mit velem tettél: Életem adtál... kézen vezetted! Hittel megáldva útra eresztvén.
Tőled tanultam: A hit az élet; Emberszeretet — Istendicséret Virágai a jónak — szépek.
Tőled tanultam: Hittel remélni Szenvedések közt Istenben bízni Ha naplónk már keresztbe érnek.
... Vállalom ércek súlyos keresztjét; Könnyek tengerét reám eresztet Könyörületből Irgalmas Atyám! Súlyos szenvedést tűröm, viselem! Néhez órákban ne hagyj... Légy velem Ha itt hagy az, ki életet adott.
1939. március 10.

Törőné Korpássy Mária,

— A Déri-múzeum ma, vasárnap délelőtt 10—1 óráig nyitva. Belépődíj nincs. A Baltazár Dezső uca 2. számú iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélvél meglekinthető. Belépődíj 20 fillér. A Közművelődési Könyvtár pedig egész nap zárva. A MANSZ antik-bátor, óra- és régi debreceni családi portré-kiállítás ma reggel 10 órakor nyílik meg. Délelőtt 2 óráig, délután 4—7 óráig nyitva.

Hosszu volt a harc...
s az eredmény:
Mandel Lipót R. T.
cipőháza Piac-utca 28.
az „UNIO” könyvecskére
kiszolgál.
Kiváló Bally Lichtmann D.xi Trapéz márkás legújabb tavaszi cipők

Repülés

Az iskola aero-körök értekezlete

Március 22-én délután 1 órakor értekezletet tart a Repülő Klub kebelében megalakult iskolai aero-körök Debrecenben. Mint ismeretes, ezidőszereint Debrecenben öt ilyen Aero Kör van. A Református Főgimnázium, a Piarista Gimnázium, a Fazekas Mihály Állami Gimnázium, a Fa- és Fémipari Szakiskola, és a Flú Felső Kereskedelmi Iskola rendelkeznek repülő körökkel.

Az ifjúsági munka páratlan buzgalommal és lelkesedéssel folyik Debrecenben. Az ifjúság tevékenyen építik a különféle modelleket. Rendkívül érdekes lesz a szorgalmas munkájuk nyomán bekövetkező modellverseny, mely április hónapban lesz a debreceni középiskolák Aero Köre-i között.

A repülés élettani hatásai a szervezetre

cimen tart előadást Katona Ferenc állami iskola-orvos és sport-orvos. Az előadást a Kereskedő Társulat dísztermében tartja március 24-én délután 5 órakor az ifjúság részére s arra az érdeklődők, különösen az ifjúsági osztály figyelmét felhívja a Repülő Klub.

Repülő-iskola

A vitorlázó repülésről

A Kereskedő Társulat helyiségében a napokban Wizer F. Aladár értékes előadást tartott a Vitorlázó repülésről. Előzőleg Stepper Károly tartott rendkívül magas színvonalú, minden lényeges kérdésre rávilágító bevezető előadást a repülő életéről.

Wizer F. Aladár előadása olyan széleskörű képét nyújtja a vitorlázó repülés minden kérdésének, hogy alább közöljük ennek az előadásnak fontosabb részeit:

Hogy az ember repülhessen, kell hogy a nehézségi erő alakjában jelentkező tömegvonzást legyőzze. Ezt kétféle módon érheti el: statikus és dinamikus úton. Az első módszert a léghajó, a másodikat a repülőgépről valósiotta meg.

Ha a természetben körülményünk, nem látunk egyetlen lényt sem, mely azért tud repülni, mert a levegőnél könnyebb. Vagyis a statikus repülésnek az élők világában nincsen példája, természetes, hogy akik a dinamikus repülés problémájával foglalkoztak, figyelmükkel a madarak felé fordultak, mint a repülés királyai felé. És hogy évszázadokig e téren nem tudtak eredményt elérni, annak oka az, hogy valamennyien közös hibába estek, ugyanis a csapkodó madárszárnyakat akarták utánézni.

Márpedig a repülés ilyen tökéletességére a tudományok mai állása mellett nem juthatott el az ember.

Lilienthal Otto német mérnök volt az első, aki az 1890-es évek elején a vitorlázó repüléssel kísérletezett. A nagy ragadozó madarak repülését figyelte meg, amit kitérjlesztett és mozdulatlanul merevített szárnyakkal órákhozott keríngtetek a levegőben és nemcsak fent tudták magukat tartani a levegőben, hanem még emelkedni is képesek voltak.

A vitorlázó repülésnél a madarak a szél erejét hasznosítják a repülés céljaira. A felfelé áramló levegő ugyanis mintegy a szárnyuk alá nyúl és minden további erőki-

fejtés nélkül fenntartja őket.

A vitorlázó repülésnél a madár a kormányzáshoz szükséges mozdulatokon kívül szárnyaival más mozgást nem tesz, tehát munkát nem végez. Ha szárnycsapkodásokkal halad viszont, az neki munkába és fáradtságba kerül. Mégis azt látjuk, hogy a repülésnek van olyan szakasza is, amikor a szárnyai mozgásával repíti magát tovább. Kétségtelenül ezt sem szórakozásból teszi, hiszen fáradtságba kerül, tehát nyilvánvaló, hogy repülés közben kellett valaminek változnia, amittől a vitorlázás lehetősége függ és ami őt a szárnycsapásos repülésre bírja. Ez a madár tesztének szerkezte nem lehet, mert ha ettől függene a vitorlázás lehetősége, úgy állandóan vitorlázó repüléssel haladna. Már pedig nem így van. Kétségtelen tehát, hogy a madarat övező légrétegeknek kell olyan energiával bírniok, melyet a repülés céljaira felhasználhatunk, és hogy tényleg a légrétegeknek van ilyen energiája, bizonyítja az, hogy a vitorlázó madár kénytelen röptének ama szakaszában motorikus repüléshez folyamodni, amelynek nincs a repülés szempontjából hasznosítható energiája.

A vitorlázó repülésnek lehetősége 3 előfeltételtől függ: először egy megfelelő nagy, de könnyű szárnyfelület; másodsor elegendő nagy önsebesség és végül harmadszor egy felfelé áramló légréteg. Ugyanis a levegő a benne mozgó szilárd testre erőt fejt ki. Minden ilyen erő légierő és annak mozgásirányú összetevőjét légellenállásnak nevezzük.

Ezen erőhatások nagysága függ a testnek a mozgás irányi merőleges vetületi területétől, a mozgás sebességétől négyzetesen és az úgy nevezett formátüvegyezőtől.

A bélyegakció nagy sikere

Már többen jogosultságot szereztek a sötétrepülésre.

A Repülő Klub bélyegakciójának eredményei példátlan eredményeket öltöttek. Az igénylések számadatlanul érkeznek Stepper Károly aljegyző, olgármesteri titkárhoz s a kereskedők oly önzetlenül dolgoznak a magyar repülés maték, hogy névtelen katonái kívánnak maradni az ügynek s nem kívánják nevük publikálását sem, jelképül annak, hogy kizárólag a magyar repülőügy iránti lelkesedésükből végzik páratlan ambícióval közreműködésüket.

Már van néhány pénztároskiszasszony és kereskedő, aki igényt szerzett a sötétrepülésre, melyet a Repülő Klub önzetlen munkásságukért megígért. Az egész akció olyan szép eredményeket mutat fel, melynek alapján csak a legőszintébb elismerés hangján lehet szólni úgy a kereskedőtársadalom, mint a közönség megértő viselkedéséről, egyik legfontosabb nemzetgyűgygel, a magyar repülés ügyével szemben.

A Repülő Klub műszaki osztályának gépészeti bizottsága megtartotta szakértői szemlét a csörlőautók feletti szemlét. A műszaki bizottság a csörlő felszerelés módjait és szerkezetét elhelyezését beszélte meg.

IRÓGÉPEK HURAY, I: 17-93
kölesönzése

Ma délután fél 4 órakor temetik a Feketeardón hősihalált halt Tóth András őrmestert

Csütörtökön délután a debreceni rendőrség táviratot kapott Tiszaujvárlakról. A táviratot Szabó Gyula rendőrkapitány bontotta fel. A távirat a következőket tartalmazta: Tóth András őrmester a haza védelmében hősi halált halt, kérjük értesíteni a családot.

A táviratot Szabó Gyula rendőrkapitány maga vitte el Tóth András édesanyjához és kiméletesen értesítette a bánatos özvegyet fia haláláról. A család azonnal intézkedett, hogy hős szeretett hozzátartozójukat hazaszállítsák és itt a debreceni Köztemetőben helyezték örök nyugalomra.

A 27 éves, kiváló képzésű Tóth András középiskolai tanulmányainak elvégzése után a jutási altisztképzőbe iratkozott be és 1931-ben avatták fel. Legelőször a nyiregyházi, majd a nyirbátori gyalogságnál teljesített szolgálatot. Innen a budapesti m. kir. Tolldi Miklós tanárképzőintézetbe ment, ahol mint segédvivőmester, oklevéllel kitüntette végezte el tanulmányait. A Felvidék visszacsatolása alkalmával hősiessé viselkedett, majd a nagygejőci határsértésnél egy szakasszal tartotta fenn a cseh betörést.

Március 15-én, amikor Debrecenben éppen az országzászló fel-

avatása volt, Feketeardónál hősihalált halt ukrán Szics-terroristák orvttamadása alkalmából.

A szomorú véletlen összetalálkozása, hogy Tóth András édesapja, éppen úgy, mint egyetlen fia szintén 27 éves korában halt hősi halált a világháborúban.

Tóth András temetése katonai díszpompával ma délután 4 órakor lesz a Köztemetőben.

Tóth András szakaszvezető korában.

Debreceni kiállítás a Déci muzeumban

Debreceni kiállítás, ahol valóban debreceniek kincsei kerülnek a nézők elé olyan mennyiségben és minőségben, amire aligha adott még példát vidéki magyar város. Szeme, szája eláll az embernek, hogy honnan, hogyan lehetett hetek alatt összegyűjteni a város minden részéből. Az, aki a most kiállított pompás gyűjtemény után is azt mondja, hogy Debrecen csak ma áldoz a képzőművészet térének, annak fogalma sincs arról, hogy ez az ősi magyar város milyen konzerváló érzékkel őrizte meg azt, amit a multban alkottak a fiai.

Az elmúlt esztendőben a kollégiumi kiállítás hőkkentette meg számokban ki nem fejezhető kincsei özőnével az ország népét. — Most képen, bútorban, órában fejezi ki Debrecen népe a megtisztelt és megbecsült multat. Két kiállítási terem és a hatalmas díszterem ontják a bizonyoságot arra, ami Debrecen volt, például arra, hogy milyen legyen a jövőndőben. Főbírák, katonák, kalmárok, iparosok, nemesek és polgárok emlékei ezek az összehozott kincsek, melyek egy-csomóban valóságos muzeumot adnak a muzeumban.

Már az elmúlt héten megfirtuk, hogy ennek a csodálatosan gazdag gyűjtemények összehozói, a szó szoros értelmében összegyűjtői Nagybáky Antalék és Greiner Mihály. — Időt, fáradságot nem kíméltek, de izléses, értékes kiállításukkal a debreceni műgyűjtés és történelmi kiállítás megrendezésével beírták nevüket a debreceni kultúrtörténelembe. Egészen bizonyos, hogy a muzeum igazgatósága a magánkézen lévő gyűjtemények sorát így ismerte meg. Egészen bizonyos, hogy nagyon sok debreceni család csak ezután eszmél arra, hogy kik voltak az ősei és miveltek az egyetemes magyar kultúráért.

Az első kiállítási terem anyaga

a legrégibb képek, családi portrék kiállítása, ahol történelmi nevű nagyok, családfelek és anyák néznek le a kései unokákra, dédekre. Nem egy művészi becsü kép értékben is igen jelentős összeget képvisel. Itt vannak a Könyves Tóthok, Királyok, Veesegek, Rieklik, Nánásiak, Domokosok, Komáromiak, Titkosok, Péczelyek, Veresek és ki tudná mind felsorolni azt a több mint száz családot, akiknek ősei valóságos gyűjteményben beszélnek a multról. Simonyi őbesteről itt vannak a professzorok, papok, szenátorok, tudósok és polgárok, akik valaha a közt munkálkodtak, dolgoztak, alkottak.

A másik kiállítási teremben a fiatalabb emlékek kerültek kiállításra, de itt is egyetlen élő valakinek a képe van, akinek gyermekkori képe kiállításra került. Ha a másik teremben Petőfi és Csokonai is kiállításra került, itt újabb és újabb családok fejei hirdetik, hogy ez a város mindig a magyar vidékről igyekezett legértékesebb embereivel felrészíteni az ősi város lelkét, szívét.

A bútorkiállításról, annak vitrinjeiről, szekreterjeiről, asztalairól, székeiről, az itt, ott roppant tömegben elhelyezett órák pazar soráról külön kellene tanulmányt írni. Aztán a miniatűr csodák sokasága, metszetek, szobrocskák kincsek felvonulása mind, mind olyan látvány, melytől derül a szív, dereng a mult és fényesedik a jelenlévők szeme.

Most látjuk, hogy milyen nagy szükség volt ennek a kiállításnak a megrendezésére. Mit veszítettünk volna, ha ezt a kiállítását nem hozzák elének gondos kezek, kultúralt lelkűk. És Debrecen meg fogja becsülni ezt a kiállítást, mert méltó a becsülésre.

SZ. R. I.

x Kifogástalanul fest, tisztít Weisz, Arany János u. 29. sz. Egy férfiruha tisztítás, vasalás 3 P.

lavaszí
KÉZTYÜ

HAMERLI J.
PÉCSI KÉZTYÜGYÁR FIOKÜZLETÉBEN:
PIAC UTCA 16.
ALFÖLDI TAKARÉK PALÓTA

A színházi iroda jelenti:

Ma délután nagy lengyel-magyar örömmünnep:

**Hamvay Lucyvel
Ezredeskisasszony**

Vasárnap este, hétfőn A. bérlet 20. sz. kedon B. bérlet 20. szám-ban

Diadalmas asszony

Jövő héten parádés bemutató:

Havasi napsütés

szenzációs szereposztásban: H. Neményi Lili, Hamvay Lucy, Szabó Ernő, Mányai, Bálint György, Kamarás.

A film világából

Új filmvállalatot jegyeztek be az elmúlt napokban Takács Film KFT. céggel. Az új vállalat érdekessége, hogy a tőke ötven százaléka KISS Ferenc társ, a Színházi és Film Kamara elnöke.

MÉG egy filmvállalat alakul e héten. A Magyar Filmiroda a Hunnia mintájára filmkölcsonzó vállalatot létesít.

TEVES az a feltéves, mintha a magyar filmgyártás a második zsidótörvény előszelének következtében holtpontra jutott volna. Természetesen van némi fennakadás, ez azonban jórészt az időszaknak is tulajdonítható, hiszen szezon végén vagyunk s ilyenkor már nagyon kockázatos erre az időnyre filmet gyártani, jövőre pedig még kora. Más években is ellanyhult ilyenkor a gyártás. Ennek dacára a Magyar Filmirodában egy napig sem szünetel a munka. A Bors István sikere megmutatta, hogy ebben a kis műteremben is lehet kifogástalan filmet gyártani. Most fejezték be egyébként a telepen a „Pénz áll a házhoz” című filmet, amelynél utólag némi kis

zavarok mutatkoznak. Az egyik szerzőt nem fizették ki és ennek következtében kiderült, hogy azzal az íróval szemben, aki a szövegekíróvet jegyzi, három — hogy úgy mondjuk — a mai érában nem egészen posszibilis író jelnek kézik könyvíróként. Állítólag ugyanis a filmet Kálnai Imre ötletéből Szász Miklós és Kolozsvári Andor írták. Ha ez a per folyamán bebizonyítást nyerne, úgy kényes helyzet elé kerülne a hivatalos körök, s elsősorban az Országos Nemzeti Filmbizottság tagjai, akik a filmet, mint egy ismert árja kamarai tag szerző művét engedélyezték.

MEGALAKULT az IBUSZ filmvállalata, amely elsőnek egy olyan filmszűsét óhajt forgatni, amely bemutatja Magyarországot idegenforgalmi szépségeit. Persze nem könnyű feladat egy érdekes és a figyelmet mindvégig lekötő játékfilm keretében ezt a feladatot megoldani, hír szerint azonban máris sikerült egy ilyen filmötletet megszerezniük. A filmötlet a szakértők szerint egészen kiváló.

A SZEZON egyik legnagyobb bukkása a Vadróza című magyar film. Horzáértő, de kissé kaján filmemberek szerint a címnek csak a fele igaz, tudniillik a produkció sokkal inkább vad, mint amennyire rózsás.

ZILAHY LAJOS, a kiváló író, a Süt a nap balsikere után nyilván megelégette a filmgyártást, legalább is egyelőre, mert Olaszországba utazott üdülni és feladta tervét, hogy a Zenebohócok című színművét megfilmesítse.

Felmentő ítélettel zárult egy nemzetgyalázási bűnper

Demecseri terménykereskedők kerültek a debreceni törvényszék őtőstanácsa elé szombaton délelőtt. A vád szerint a magyar nemzetre igen sértő kifejezéseket használtak. A vádirat szerint Weisz Hermann kereskedő az állomás mellett lévő raktárában azt mondta, hogy fognak még reszketni a magyarok, mint 1918-ban és a magyarok csak a bánat marad, mert a zsidóké a pénz. A cseheknek repülőgépeket is vásároltak és majd elbánnak a magyarokkal, mert azok nagyszerűen vannak felszerelve.

Papp János és Tóth András tanuk bizonyították is a bíróság előtt a vádat, de a többi kihallgatott tanu nem erősítette meg a két terhelő tanu vallomását, sőt a két terhelő tanu is egymás vallomásával ellentétbe keveredett többször. Weisz Hermannat vádolták azzal is, hogy a két terhelő tanu 2—2 pengővel akarta megvesztegetni, csak-hogy ne tegyenek ellene vallomást. A vádlottak: Weisz Hermann, aki a kifejezéseket használta és Weisz József, Weisz Ignác, Róth Kálmán, akik helyeselték, tagadták a főtárgyaláson.

A tanács felmentette valamennyi vádlottat, mert nem fogadta el a két terhelő tanu vallomását, mivel azok vallomásukat másfótták és egymásnak ellentmondottak. A felmentő ítélet jogerős.

Bevonulók részére

meleg ruházati cikkek.

Meleg ing	prima sport faszálból	2-60
Alsónadrág nösszu	meleg faszálból	2-50
Trikó ing	meleg bolyhoszál 3-as	4-80
Trikó nadrág	vastag bolyhos 4-es	4-90
Alsó trikó	prima gyárja minőség 3-as	7-40
Gyap.u alsónadrág	vékonyszálú 4-es	7-
Kötött mellény	jó meleg minőség	4-20
Pullover	kiv gott vagy zipzáros	3-90

Meleg sokni	vastag bolyhoszál	0-68
Meleg sokni	egész jó minőség	0-98
Trikó kesztyű	belül meleg bolyhos	1-10
Kötött kesztyű	kl.önös minőség	1-48
Meleg nya sál	kötött csikós 1-20	0-95
Törölköző	hászítottas vagy piké 0-78	0-48
Zsebkeendő	szines vagy fehér 0-34	0-24
Takaró	jó meleg, sötét szinben 3-50	4-50

Csillag Testvérek

Piac és Simonffy utca sarok.

Az új olasz zeneművészet két reprezentánsa ad hangversenyt Debreczenben

A fasiszta Olaszország új, izmos tehetségű művészgardájának páratlanul nagyszerű, élményt jelentő képességeiből kap ízelítőt Debreczen zenekedvelő publikuma az Olasz Kulturális Intézetnek hétfőn, folyó hó 20-án este 8 órai kezdettel a városi zeneiskolában rendezendő hangversenyén. Magyarország nagy barátja, a fasiszta olasz kormány saját költségén küldte Debreczenbe *Mary Sardo* hegedűművésznőt és *Clara Sardo* zongoraművésznőt, ezt a ragyogó képességű, világhírű művész testvérpárt, akik számos nemzetközi versenyen nyertek díjat s ragyogó művészetük abszolút értékére elég annyit megjegyeznünk, hogy a két művésznő az olasz trónörökös felkérésére a kvirináli palotában is adott külön hangversenyt.

A két fiatal művésznő zseniális képességei, finom művészete, bravuroz technikájuk bizonyára lenyugózi a debreceni zenekedvelő publikumot is, mely őszinte hálát érez a Debreczenben hatalmas és egyre gazdagabb eredményű kulturális tevékenységet kifejtő Olasz Kulturális Intézet igazgatóságának, amiért alkalmat nyújtott a két világhíresség művészetének élvezésére. Az Olasz Kulturális Intézet tagjai teljesen ingyen vehetnek részt a hangversenyen, azok is, akik a koncertig még beíratkoznak. A debreceni közönség a legnagyobb örömmel és várakozással tekint úgy a hétfői Sardo-koncertre, mint az áprilisban rendezendő hangverseny elé.

Az Olasz Kultur Intézetben a beírások vasárnap és hétfőn is tartanak 9—2-ig.

Debreczen szellemi fogyasztása

Mit olvas, milyen könyvek után érdeklődik a debreceni közönség?

Talán az olvasmányok árulják el legjobban az embert. Ha egy sereg embert bezárnának egy könyvtárszobába, pontos, tökéletes, minden grafológiánál és pszichológiánál biztosabb jellemrajtot lehetne adni róla annak alapján, hogy milyen könyvekhez nyul.

Ebből a szempontból bír különös érdekességgel Debreczen szellemi fogyasztása. Annak megállapítása, hogy mit olvasnak legszívesebben.

Az újságíró első tájékozódó útja természetesen a Közművelődési Könyvtárhoz vezetett s innen, valamint néhány könyvkereskedőnél nyert válasz után

a következőket állapíthattuk meg.

— Örvendetes tényként könyvelhető el, hogy ma már egyre több a válogatva olvasó emberek száma. Ezek először átolvassák a folyóiratok kritikáit ha az ismertetések alapján érdekesnek tartanak egy könyvet, azt igekeznek megszerezni. Viszont nagy hiány, hogy nincsen Magyarországon egy olyan nagyarányú könyvszemle, mely minden megjelent könyvről, (esetleg a külföldi könyvpiac legnagyobb sikereiről és legértékesebb könyveiről... e kettő nem lévén ugyanaz) kimerítő tájékoztatást, kritikát, tartalomismertetőt, esetleg kis szemelvényeket is adnak. Így is azonban már olvasóközönségünk rászokott arra, hogy folyóiratok kritikáin keresztül mérlegelje, mit érdemes olvasni, válogatás nélkül, alkalomszerűen nyuljon csak szellemi tápláléka után.

A megállapítások érdekes képet mutatnak. A legnagyobb érdeklődés a múlt év elején Cronin híres s azóta meg is filmesített regénye, a Réztábla a kapu alatt iránt nyilvánult meg. A könyvtáraknak több példányban kellett megvenni s így is állandóan keresettek. Két újabb könyve Croninnak... főleg a Kalapkirály, viszont már nem örvendett ilyen keresletnek.

Ragyogó szép női divat

modellcipők megérkeztek

P 12-90 egységárban

Neumann Cipő

Svetits palota. Takarékossági tag.

Nagy sikere volt a regényes életrajzoknak... Stefan Zweig, Ludvig Wolf és Gina Kaus történelmi életképeinek.

A lengertúli regényfrók is hatalmas előretörtek az utóbbi években. Sinclair Lewis, Upton Sinclair és Theodor Dreiser vezetnek közöttük.

Német frók közül Fallada a magyar közönség kedvence. Minden könyve nagy siker, különösen a »Mi lesz veled emberke?«, a »Repülő írrok... Volt egyszer egy gyerekünk és a »Szántóvető, bombavető.«

— A magyar frók sorából Szabó Mária új könyvét Darvas József Hunyadi-regényét, Gulácsy Irén, Zilabai Lajos, Szabó Dezső, Herczeg Ferenc munkáit keresik legjobban.

— Érdekes jelenség, hogy Jókai Mór és Mikszáth Kálmán könyvei még mindig a legolvasottabbak.

— Költők közül Ady Endre, Babits Mihály, Erdélyi József, köteteket keresik. Költényeket azonban főleg a fiatalok, a diákok olvasnak.

Még mindig igen nagy azoknak a száma, akik detektív és kalandosregényekben élnek ki kultúrigenyüket... vagy Erdős René, Vera, »Dekobra és Pittigrilli könyveit olvassák.

Ezekben sikerült megállapítani Debrecen szellemi fogyasztását. A kép biztató... a közönség lelkiek terén igényesebb lett s ma már inkább fordul az igazi irodalom felé, mint évekkel ezelőtt.

Felbontották a Svetits építkezésére a pályázatokat

Tegnap délután nagy érdeklődés mellett bontották fel a Svetits-intézet nagyszabású építkezésének munkálataira kiírt pályázatra beérkezett a ajánlatokat

Mintegy 67 pályázat érkezett be s örvendetes, hogy a pályázók legnagyobb részét debreceni iparosok.

A következők pályáztak:

Föld-, kőműves-, vasbeton-, szigetelő-, ács- és műkőmunkálatokra: Tóth József építőmester összesen 144,787.11 P. Ugyanazon munkálatokra és asztalos, üveges, lakatos és mázoló munkára Jost Ferenc és Mirgaly László építésmérnökök 149,970.28 P. Föld-, kőműves- és asztalosmunkálatokra Vitéz Siposs László építésmérnök 150,191.30 P. Kőműves- és vasbetonmunkálatokra Fábian József építőmester 119,405.56 P.

Ácsmunkára: Vojt Sándor és Juhász József közösen 11,977.72 P. Szalontai István 12,630.54 P. Gellén Imre 11,641.72 P. Mezei Béla 10,620.30 P. Szendrei Sándor 9,972 pengő. Nagy János 10,600.52 P. Fekete Lajos 9,931.66 P. Tóth Miklós 11,495.10 P. **Bádogosmunkára:** Wessely Antal 2503.78 P. Szatmári Ferenc 2259.02 P. Both István 2140.60 pengő. **Tetőfedőmunkára:** Bakos István 2775.70 P. Rauch Antal 2349.19 P. Vitéz Onodi János 2504.90 P.

Szobafestőmunkára: Szedlár Vilmos 4593 P. Balogh Gábor 3803.28 pengő. Mandel Lajos 4142.10 P. Monoki Mihály 3906.83 P. Szirák László 3069.67 P. Szekeres István 3863.66 P. Schmill Mihály 4265.67 pengő. Ruff Mihály 5453.84 P. Id. Zelinger Ede 5556.10 P. Ifj. Zelinger Ede 3998.74 P. Fleith Antal (Budapest) 4414.95 P. Gombácsi József 4879.70 P.

Üvegesmunkára: Kaszanyitzky Endre 1856.05 P. **Linoleum:** Haász Lipót 5096 P.

Műkö és burkolómunkára: Debreceni Műkögyár RtG. 10,730.20 P. Lukács Vilmos és Tsa 13,392.40 P. **Burkolómunkára:** Kiripolszky Vince Bpest 5544 P. Császár Imre Bpest 5768 P. Elsinger R. és Tsa Bpest 5348 P. Magyar Ruggyanta-áru Gyár Rt. gumipadlóra 6944 P. **Asztalosmunkára:** Szalai József 12,460.86 P. Kovács Béla 11,018.40 P. Pongrácz Lajos és Tsa 12,992.60 P. Szabó Imre és Tsa lakatos- és asztalosmunkára 21,823.10 P. Hubert Béla asztalosmunkára 18,018 P. dr. Balla Gerő 12,472 P. **Lakatos munkára:** Piros Béla 9159 P. Kálai Sándor 5665.32 P. Gál András 6490 P. Király Imre 9836.20 P. Posta István 7056 P. **Villanyszerelőmunkára:** Cseh Lajos 2412.44 P. Király Lajos 2517.13 P. Biró István és Borka Márton 2169.68 P. Fülöp Lajos 2158.30 P. Harsányi András és Tsa 2510.41 P. **Alföldi Villamosági Vállalat** 1945.41 P. Horváth Sándor 2794.13 P. Tóth György 2130.40 P. **Vízvezeték, esztornázás és központi fűtés:** Nagy

Sándor és Tsa vízvezeték és esztornázás 11,517.08 P. Központi fűtés Hraun Károly Bpest 28,662.48 P. Központi fűtés és esztornázás Körting Béla Bpest 39,246.39 P. Központi Fűtésberendezési Váll. Bpest 27,523.71 P. Központi fűtés és esztornázás Német Lajos 35,554.64 P. Központi fűtés Kovács Gyula 27,099.20 P. **Vízvezeték és esztornázás** Oláh Gyula és Tsa

13,152.17 P. Bádogos és vízvezeték-munkára Bodloz György 12,979.49 P. **Vízvezeték és esztornázás** Füzesy Lajos 13,608.31 P.

A pályázatok elbírálása, illetve átszámítása hétfőtől kezdve megtörténik, úgyhogy kb. két hét múlva már megtörténik a munkák odaítélése is.

Kitűnően sikerült a Debreceni Kölcsonös Segélyző Egylet társasvácsorája

A Kölcsonös Segélyző Egylet tegnap este az Angol Királynő különtermében társasvácsorát rendezett, melyen szokás szerint a tagok és családtagjaik nagy számban jelentek meg. A diszes társaság élén ott volt dr. Bacso Jenő egyetemi tanár, a szövetkezet elnöke, dr. Somlyai József okl. közgazda, az intézet vezérigazgatója, dr. Tunyogi-Szilcs Géza kormányfőtanácsos, dr. Balogh Gyula kormányfőtanácsos, a Baross Szövetség kerületi elnöke, Gass Gyula ny. akadémiai igazgató, Ackermann Pál igazgató, dr. Tarján Oszkár HIEV főtanácsos, törvényhatósági bizottsági tag, Ganovszky Lajos, Ratkóczy János, Bacso Pál ny. műszaki tanácsos, Varjassy Imre és sokan mások.

A vacsorán az elős pohárköszöntőt dr. Bacso Jenő egyetemi tanár mondotta:

— Ma este ez a kedves társaság a szövetkezeti eszme gondolata jegyében jött össze, hogy ezen az úton is kifejezésre juttassa összetartozandóságát és hirdesse azt a nagy erőt, mely az egyesülésben, a szövetkezésben rejlik. Azért tömörülünk szövetkezetbe, hogy egymást támogassuk és segítsük, a rászorultakat. Indokolt, hogy a mai estét vidámságban töltsük el, mert örvendetes események zajlanak le a mostani történelmi időkben. Ma igazán kerülni kell még a látszatát is annak, mintha a magyar nem volna egységes és most kell kifejezésre jut-

tatni, hogy a magyar mindentekintben egységes.

— A Gondviselés megengedte, hogy egy lépéssel ismét előbbre jussunk. Ma még nem tudjuk, mi lesz a végkifejlet, de az bizonyos, hogy a magyar— lengyel nemzet kezét nyújthatott egymásnak czeréves határunkon (Viharos taps).

— Serkentsenek ezek az események még jobban bennünket a szövetkezeti munkára, hogy célkitűzéseinket minél tökéletesebben megvalósíthassuk. — Szeretettel köszöntöm megjelent vendégeinket. (Lelkes éljenzés, taps).

Dr. Ratkóczy János főtitkár, a Kereskedő Társulat szeretettel, meghívását és üdvözlését tolmácsolta.

— A Debreceni Kölcsonös Segélyző Egylet a szövetkezeteknek az a fajtája — mondotta — amelyet mi kereskedők is szeretünk.

Meleg szeretettel üdvözölöm Somlyai igazgatónk, József-napja alkalmából is. Viharos éljenzés, taps.

Dr. Balogh Gyula kormányfőtanácsos, a Baross Szövetség köszöntését hozta el és üdvözölte dr. Bacso Jenőt, az igazgatóságot és a tisztikart, akiknek harmónikus, szorgalmas együttműködése hozta meg a gyönyörű eredményt.

Meleg elismeréssel adózott az Iskolatákarék, majd újabban Csálódvéd Takarékpénztár gondolatának egyszerű megvalósításáért.

Ezek — mondotta — olyan egyszerű dolgok, amelyekért nem tudunk elég-

gő gratulálni, hogy Somlyai József ezeket bevezette. (Zajos taps, éljenzés) Ki kell emelnem azt a humánus bánás módot is, amelyet a Kölcsonös Segélyző a kölcsönre szorulókkal, tehát a kisemberekkel szemben tanúsít. — Mindent elkövet a Baross Szövetség, hogy nemcsak a fedezetnélküli, hanem a fedezettel bíró kölcsönnyújtásokat is a Kölcsonös Segélyző Egyleten keresztül bonyolítják le. A kisiparosok és kiskereskedők becsülettel kitarának a szövetkezet mellett.

— Meggyőződésem, ha a Szövetkezet összefog a Szövetséggel, visszavarázsoljuk Debrecenbe a régi boldog időt, amikor iparos- és kereskedő olyan magas pozíciót töltött be s megelégedett réteg volt. Erre ürítem poharamat. (Zajos taps).

Dr. Somlyai József viharos ováció közben szólalt fel.

— Nagy örömmel tölt el bennünket ez a párnapos sötétség, mert tudjuk, hogy nagy események történtek, az ország megnagyobbodott. Megtartottuk az összejevetelünket, mert tudjuk, hogy a mi összetartozandóságunk, amely tagjaink, igazgatóságunk és tisztikarunk között él, van olyan erő, hogy mindenki nyugodtan el mer járni hazulról a sötétben is, mert szívük világít azon az úton, amely közénk vezet.

Szívbeli jó egészséget kívánt, megköszönvén a jézsefnapi köszöntőt.

Szellemes felköszöntőt mondott Gass Gyula, aki a női tisztikart üdvözölte, majd Varjassy Imre emlékeztetett vissza arra, hogy a Kölcsonös Segélyző hány iparos nemzedéket nevelt fel és támogatott a boldogulás útján.

— Ez az intézet már keletkezésekor is az iparostársadalom leghathatósabb támogatója volt —, mondotta zajos tetszés közben. — Az iparosok háláját és köszönetét fejezte ki.

Tarján Oszkár törvényhatósági bizottsági tag szintén zajos derűtséget keltő, nagyon szellemes felköszöntőt mondott, de komor része is volt szavainak, amikor a szövetkezet nagyarányú fejlődésére mutatott rá. — Somlyai Józsefet köszöntötte fel, akit a megjelentek viharos ovációban részesítettek.

Emelkedett a hangulat, amikor a fiatalok táncra perdültek és a késő éjszakai órákig vidáman együtt maradt a társaság.

— Hosszú idő óta fekvő betegnek a természetes Ferenc József keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors, biztos és mindig kellemes használatát általánosan dícsérik. — Kérdezze meg orvosát.

Mindenféle ipari szerszám nagy caktáca

vasnagykereskedésében, Debrecen.

Csodaszép női tavaszi kabátok A legszebb férfi felöltők és öltönyök érkeztek.

Rendkívül olcsó szabott áruk. Teljes tavaszi választék.

MAGYAR RUHAIPAR

Bika szálló épületében.

Mindenben első
a „Debreczen”

GYÓGYSZERTARAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA

»Kigyó«, Piac u. 31. Telefon: 30-95. — »Magyar Korona«, Kálvin tér 15. Telefon: 16-08. — »Csillag«, Arpad tér 1. Telefon: 29-32. — »Susa«, Halvan u. 70. Telefon: 11-39. — »Szent Háromság«, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. Telefon: 17-09.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Lángol a Kárpát

Lángol a Kárpát,
Eg a rengeteg.
Magyar! Föltámad
Arva nemzeted!
A régi fényed
Hajnalunk virrad.
Az ősi vártán
Virrusztó riad.

Kürtjébe fúj és
Visszhangzik a jel:
Fegyverre testvér,
Haljunk meg, ha kell!
Neml — Nem halál vár
Ifjú nemzeted.
Neked élned kell,
Meggégit az ég!

Hajdó nemsoká
Boldog révbe fut.
Mert az igazság
Diadalra jut.
Győzni kell néktek
Hős! fegyverek,
Hisz csak azt kérjük,
Ami a mienk.

CSER KATALIN ÉVA.

— Vasárnapi Istentisztelet rend a református templomokban: Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor Balogh Ferenc. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr. Soós Béla, délelőtt 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor dr. Bartha Tibor. — Kossuth uccsi templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Károli Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Erdel Mi-

hály, délután 4 órakor Hézsér Zoltán. Ispóty templomban délelőtt 10 órakor Molnár Gyula, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Arpad-téri templomban délelőtt 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órakor Márki Kálmán. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Szilágyi László. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Orosz János, délután 3 órakor Heretek Antal. — Csapókeri templomban délelőtt 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Kiss L. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulási állami iskolában délelőtt 10 órakor Zimányi József. — Wolaffka-telepi olvasókörben délután 3 órakor Szilágyi László. — Horthy közpörházban délelőtt 9 órakor Nagy Sándor. — Tanyai Istentiszteletek: Pallagon délelőtt 9 órakor, Dombostanya délután 2 órakor: vitéz Szabó Endre. — Nagyhegyesen délelőtt 9 órakor, Ondó I. Kádár dűlő délelőtt 11 órakor Rápolthy Árpád. — Szepesen délelőtt 10 órakor, Hosszúpályi út délután 2 órakor: Papp Géza. — Cucca délelőtt 10 órakor Hézsér Zoltán. — Fancsika délelőtt 9 órakor, Nagycseréi iskola délelőtt 11 órakor, Szata délután 2 órakor: Biró Béla.

— Egyetemi Istentisztelet. Vasárnap délelőtt egyenyed 12 órakor a Kollégium Oratóriumában dr. Soós Béla lelkipásztor egyetemi magántanárral hirdeti az igét.

— Vasárnapi szentmiserend a Szent Anna uccal római katolikus plébánia főtemplomban és kápolnáiban: rendszeres vasárnapi miserend. Miskezdetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor, féltíz órakor a nagy misét tartja és szentbeszédet mond Láng Pál pápai kamarás. A további miseközvetek 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Kertsekben és kápolnáiban a múlt vasárnapi szentmiserend az irányadó.

— Értessítjük a római katolikus testvéreinket, hogy a homokkerti kápolnában folyó hó 19-ől, további intézkedésig szentmise nem lesz. Elnökség.

— Istentiszteletek a görög katolikus templomban: reggel 7 órakor reggeli Istentisztelet. — Délelőtt 8 órakor diák-mise. — Délelőtt 9 órakor katona-mise. — Délelőtt 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság. — Délután 4 órakor vacsernye, böjti szentbeszéd, szentségimádás. — Március hó 24-én, pénteken délután hat órakor rózsafüzérájtatosság, délután félhét órakor böjti szentbeszéd és szentségimádás. — Március 25-én Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén vasárnapi miserend.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor középiskolás ifjúsági Istentisztelet. Prédikál: Labossa Lajos. — Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti Istentisztelet Prédikál: Pass László. — Délután 3 óra 30 perckor középiskolás fiú tanulók bibliórója a tanásteremben.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A szappanosuccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaáhitat, fél 10—fél 11 óráig prédikáció, 11—12 óráig vasárnapi iskola, délután 6—8 óráig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este 7—8 óráig billaóra. — Pénteken este 7—8 óráig imaóra.

— Dr. Révész Imre püspök hazérkezett Budapestről, ahol a konvent tanügyi és missziói bizottságának ülésén vett részt, azonkívül hosszabb megbeszélést folytatott dr. J. M. Black-kal, a skót egyháznak Magyarországon tartózkodó moderátorával. Dr. James Black a skót egyház ideai moderátora leánya kíséretében európai körútján néhány napig Magyarországon tartózkodik s ma a Kálvin téri templomban rádió prédikációt mond. Előre láthatólag a Kormányzó úr is fogadja.

— Sándor napja a rendőrkapitányságon. Sándor napja alkalmából sokan keresték fel jókívánságaikkal Csige Sándor dr. rendőrkapitányt, ugyancsak üdvözölték névnapja alkalmából Maly Sándor fogalmazót és Eles Sándor detektívet.

— Révész Imre püspök pápai tartózkodása alkalmával Medgyaszai Vince püspöknek volt vendége s otttartózkodása folyamán kiment az alsóvárosi temetőbe megnézni Medgyaszay püspök otnnyugvó édesanyjának sírját. Ez alkalommal koszorúmegváltás címen a pápai reif teologia igazgatóságának 50 pengőt adott át szegénysorsú, érdemes theologusok segélyezésére.

»HAJFESTÉS? TARTÓS HULLÁM ARCÁPOLÁS? bizalommal forduljon Debrecen legrégibb szaküzletéhez. Komárominé, Bikabérbáz, telefon: 19-56. szám. — »Incertó« lerakat.

— A Debreceni Kollégiumi Kántus férfikari pályaművekben meghirdetett pályázatán a bírálóbizottság az I-ső díjat Halmos László „Az Isten harsonája” c. művének, a II. díjat Vikár Sándor „Bordal” c. művének, a III. díjat Pangrácz Zoltán „Felvidéki parasztdalok” körusának ítélte. Dícsérettel tüntette ki a bizottság Hollóssy Kornél, Köhalmi Imre, Nagy Sándor, Vásárhelyi Zoltán, Vikár Sándor, Waller István és Tóth Kálmán műveit.

— A Soli Deo Gloria Szövetség országos virágvasárnapi konferenciáját április 2—4-éig tartja Budapesten. A konferenciának több debreceni előadója és számos debreceni résztvevője lesz.

— Sándor napja a református egyháznál. Sándor napja alkalmából számosan keresték fel jókívánságaikkal Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyzőt, akit tisztelőinek és barátainak serege elhalmozott jókívánságaival. Ugyancsak számosan üdvözölték Sándor napján dr. Erdélyi Sándor egyházi számvevőt.

— A szeghalmi református gimnáziumot látogatja meg dr. Révész Imre püspök és dr. Papp Ferenc középiskolai felügyelő. A püspök vasárnap utazik le és hétfőn tartja iskolai látogatását.

— Sándor napja a városnál. Sándor napja alkalmából számosan felkeresték lakásán a gyengédkedő dr. Kölcsey Sándor polgármestert tisztelői és jóbarátai és elhalmozták szerencsekívánataikkal. Ugyancsak sokan keresték fel névnapja alkalmából jókívánságaikkal dr. Balogh Sándor főjegyzőt, kulturatanácsnokot, dr. Kupinszky Sándor tanácsnokot, a szociális ügyosztály vezetőjét, Baczoni Sándor főjegyzőt, dr. Váradi Sándor orvoskézülnököt, Eröss Sándort, a Népjóléti Hivatal igazgatóját és a többi Sándorokat.

— A Debreceni Zenekedvelők Köre a „Magyar a magyarért” akció javára 1650 pengőt juttatott el Lossonezy István főispánhoz. A nemeslelkű és hazalias érzésből fakadt adományt a főispáni hivatal továbbította az akció céljaira.

— Dr. Széll Kálmán egyetemi szakelőadó előadása. Az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tantervnyomon ezen a héten dr. Széll Kálmán egyetemi szakelőadó tartott előadást az atomok átalakításáról vetített képekkal. A kitűnő szakelőadó rámutatott arra, hogy az anyag atomos összetételét a fizika minden ágában igazolták a kísérleti megfigyelések. Szólt azokról a kísérletekről, amelyekkel az atom alkotórészeit meghatározták. Előadásának legnagyobb részét annak az 5 különböző eljárás ismeretetésének szentelte, amelyekkel atomot tudunk átalakítani. Ismertette a mesterséges radioaktivitásra vonatkozó eddigi főbb eredményeket. Előadásának végén tartalmas összefoglalásban összegezte hallgatóságának az idevágó eredményeket. Az egybegyűlt közönség nagy figyelemmel hallgatta végig Széll professzor világos lejtetéseit.

Ifj. Wurfer Gyula előadása a Mérnök Egyesületben

A Magyar Mérnökök és Építésszek Egyesületének Debreceni Osztálya tegnap este a Kereskedő Társulat dísztermében érdekes ülést tartott. Felkérték ifj. Wurfer Gyulát, a Krayer E. és Társa, a legnagyobb és legelőkelőbb festékgár debreceni fiókjának főnökét, hogy mint vendég tartson előadást a festékekről a mérnökök és építésszek előtt.

Az előadást előkelő közönség hallgatta végig.

Váray Zoltán, az osztály elnöke üdvözölte a megjelenteket és felkérte ifj. Wurfer Gyulát előadása megtartására.

Ifj. Wurfer Gyula arról beszélt, milyen rengeteg anyag megy veszendőbe, mert az idő viszontagságai folytán oxidálódó vas- és egyéb épületalkatrészeket idejekorán nem festik át újra. A tatarozási és mázolás munkák idején el nem végzése miatt jelentős nemzeti vagyon pusztul el. Erre nézve igen érdekes statisztikai adatot hozott fel. Például Angliában 1921-ben rozsdásodás folytán annyi vas ment tönkre, amennyi maga a nyersvastermelés volt.

A közszállítási szabályzat úgy a mázolásra, mint a szobafestésre szabványt dolgozott ki, amely szabványt sajnos a munkaadók még nem ismernek eléggé és ennek folytán a munkálatok megfelelő előírása híján éppen a festék- és mázolóanyagok esetén sokszor százszázalékos eltérést is mutatkozik.

Ilyenkor nehéz helyzetbe kerül a megbízó, mert nem tudja megállapítani pontosan, hogy arányilag melyik vállalkozó költségvetése a legolcsóbb. Az ár ugyanis attól függ, hogy ki hogyan értelmezte a kiírást.

Nagy szaktudással foglalkozott az egyes festékfajták felhasználásával éppen a közszállítási szabályzat előírásaival kapcsolatban és kommentárokat fűzött azokhoz.

A nagy tetszéssel fogadott érdekes és értékes előadást Váray Zoltán elnök mondott a szakosztály nevében köszönetet.

Hölgyeim! Legyenek csinosak és elegánsak, mindezt elérhetik, ha a Papp Géza nőidivat szalonjában dolgoztatnak. — Hangya-palota, II. emelet. Díjtalan lift.

— Dr. Bátor József, a piarista gimnázium igazgatójának ünnepése névnapja alkalmából. A piarista gimnázium ifjusága tegnap délután az utolsó órák között ünnepelt a sikeres ünnepélyvel szerelt igazgatóját. Az énekkar megnyitotta egy alkalmi nepszót adott elő Zempléni K. VII. b. o. t. vezénylésével. Utána az ifjuság szónokai fejezték ki jókívánataikat. Gorove L. II. a. o. t. az alsósok, Nagybakay P. VIII. b. o. t. önképzőkör és a felsősök, Simonffy M. VIII. b. o. t. pedig a cserkészek nevében üdvözölte az igazgatót. Az üdvözlésekre dr. Bátor József hosszabb beszéddel válaszolt. Megköszönte az ünnepelést, amely nem a személynek, hanem a piarista gimnázium igazgatójának kell, hogy szóljon. A mai történelmi időkben fokozott további engedelmességre buzdította az ifjuságot. Az ünnepélyt az énekkar éneke zárta be. Egyébként is a köztisztviseltek által igazgatót az előkelő társadalom köréből is számosan keresték fel jókívánataikkal.

Hány lány ment férjhez a farsang alatt Debreczenben?

Érdekes esetek az anyakönyvi hivatalból, ahol a farsang alatt rekordforgalom volt.

A farsang valamikor a romantikus szerelmek kibontakozásának ideje volt. A báltermekben tovasuhanó táncosok között nagyon sok olyan pár akadt, akik azután egy életen át sem engedték el egymás megfogott kezét. A későbbi házasságok színes szálai itt szövődtek a farsang táncmultságainak illatpárás, muzsikás levegőjében. Igaz, a régi időkben, hogy a farsangkor összekerült kán évek kellettek, hogy a farsangon kinyíló szerelmek házasságá érjenek. Valahogy örök törvény volt ebben az időben, hogy a farsangkor összekerült párokból legfeljebb sűrűre lett férj és feleség. Ma azonban minden másképpen van. Rohanó korban élünk, expressztempóban vágat az emberiség a boldogság, a beteljesülés felé és nem ritkán hetek alatt házasságá válik egy ismerkedés...

Ez az elgondolás vezette a „Debreczen” munkatársát az anyakönyvi hivatalba, hogy megtudja, hány lány ment férjhez az idei farsang alatt? Dr. Tolnay Elemér és dr. Lengyel József anyakönyvvezetők, valamint Varga István anyakönyvi tisztviselő, aki az eljegyzési és házassági ügyek részortájában dolgozik, a következő felvilágosítást adták:

Közel 200 pár kötött házasságot a farsang alatt.

— Az idei farsang rekord-házasságot hozott... és ugyancsak számos eljegyzést. Határozottan észlelhető, hogy a fiatalok nagyobb számban kötött házasságot. Általában, ha az utolsó évtized házasságkötési kedvét grafikon-szerűen akarnánk ábrázolni, a legszelesebben kanyargó képet kapnánk. Míg tíz évvel ezelőtt a fiatalok szinte kiesett a házasságkötésből existen-

ciálansága miatt s inkább középkorúak kötöttek házasságot, addig négy esztendő óta egyre növekedő arányban vehető észre a fiataloknál a házassági kedv. Négy évvel ezelőtt, nyári szezonban kezdődött meg, nemcsak Debreczenben, hanem országosan az úgynevezett házassági dörmping, melynek számait azonban ma már sokszorosán felülmúlták az újabb adatok.

— Az idei farsang eredménye közel kétszáz házasság és eljegyzés. Ez jóval több, mint a múlt farsang alatt kötött házasságok száma... Valahogy úgy látszik, hogy jobban el tud helyezkedni a fiatalok napjainkban már, mint evekkel ezelőtt s ezzel együtt megindult a házassági kedv is.

Megtudtuk egy érdekes esetet is... Februárban egyik napon 14 éves fiatal lány jelent meg az anyakönyvi hivatalban 19 éves vőlegényével és bejelentették, hogy házasságot akarnak kötni.

Az anyakönyvi hivatal tisztviselői meglepetten vették tudomásul nem, de kissé korai szándékot. Meg is kérdezték, hogy mi az oka annak, hogy nem akarnak várni néhány évet, legalább addig, amíg a menyasszonyjelölt betölti a 16 évet.

— Hát tetszik tudni — mondotta pírulva a menyasszony — a Berli árva fiú... Nincs neki otthona. Aztán nincs annak értelme, hogy csak úgy kösszáljon a nagyvilágban... Hát gondoltuk, hogy az az egy-két év se ide, se oda.

A fiatalpár kérelme most a minisztériumban fekszik engedély végett a korai házasságkötéshez...

Házassági kedv tehát van. A farsang jól sikerült minden tekintetben. Nemcsak futó szórakozásokat hozott, hanem egy életre szóló szerelmeket is.

— Sándor nap a törvényszéken. Számosan keresték fel Sándor napján és meleg szívvvel üdvözölték dr. Jeney Sándort, a debreceni törvényszék elnökét, akinél az üdvözlők sorát dr. Oláh Miklós, a tábla elnöke nyitotta meg. Sokan üdvözölték Mező Sándort, az ügyészség elnökét is, valamint Fővénnyessy Sándor törvényszéki tanácselnököt.

x ELEGÁNS tavaszi kalapot Benedek Ilonától (Lizi). Elismert szolid árak. Piac u. 67. Megyeházal szemben.

— Felhívás a Szent László Dalegyelet tagjaihoz! A Dalegyelet ma, vasárnap este szerepelni fog a romkat. főgimnáziumban tartandó ünnepélyen. Ezért kérjük a Dalegyelet m. t. tagjait, hogy ma délután 12 órakor a piarista gimnázium előtt gyülekezni sziveskedjenek próba tartása céljából. Elnökség.

x Schaff tanciskolájában „Koronában” hétfőn új tanfolyam kezdődik. Minden esütörtökön, vasárnap össztánc.

— Rejtvényfejtők figyelmébe! E héten a következők kaptak 1—1 kötet könyvet jutalmul: Pál Ottó Harsányi Gusztáv u., Vértessy Mária Kassa ut., Némethy Katalin Szabó Kálmán u., Selényi Olivér Baranyi u., Bakó István Bálint pap u., Farkas Gábor Böszörményi ut., Kustmann Ibolya Baranyi u., Hadady György Károly Ferenc József ut. A könyvjutalmak hétfő délután 3 órától csütörtök este 6 óráig bármikor átvehető lapunk kiadóhivatalában.

— A Szent Erzsébet Egylet az ügyek sürgőssége és az idő rövidsége miatt csak ezután kéri tagjait, hogy március 20-án hétfőn délelőtt a Mánuszban fontos megbeszélésre megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.

x Schaff Margit tanciskolájában (Szárnyaskerek) minden vasárnap délután 5-től össztánc.

— Iparok forgalma. Új iparok: Villás Kálmán kisebb ács, Leiter Péter fűszer és vegyeskereskedés, Balogh Lajos cukorka és csokoládé kereskedés. Megszűnt iparok: Jándi Bálint hentes és mészáros, Friedmann László tojás, baromfi-kereskedés, öv. Gombos Gergelyné hentes, Kovács Mihály fuvaros. Az ipar átalakításában történt változás feljegyezett 8 esetben.

x Tavaszi örömök. Március hozza a tavaszt, az élet ilyenkor kezd igazán széppé válni. A jó kereskedő is azon gondolkodik, mivel tehetné teljesebbé vevőinek tavaszi örömeit. Így született meg az az elhatározás, debreceni kereskedők körében, hogy mindenki, aki március 20-tól április 5-ig egy szóródoboz VIM-et vásárol, egy darab mosáshoz és mosdáshoz egyaránt kitűnő, pompás illatú Sunlight szappant kap ajándékba.

ATKÉPZÉS NÉLKÜL IS ELINDUL A SIKER UTJÁN,

ha tud grafologizálni. Egész életében minden előtanulmány nélkül, minden írásból jellemrajzot készíthet (grafologizálhat).

grafológus automatával

(szab. bej.) — Felülmúlhatatlanul szórakoztatja. Kivándorlók megélhetnek belőle az egész világon. Bevezetési propaganda ára P 20.—. Egyes külföldi országokra a szabadalom eladó. Kapható jobb papír-, játék- és látszerészüzletekben, áruházakban. Ideiglenes fölerakat: Kendi lakásberendező ipar, Budapest, IV., Semmelweis utca 7. sz. Telefon: 189-231.

WESTEND KÁVÉHAZBAN
Budapest, Teréz körút 44. szám
esténként

21 tüzes rajkó

muzsikál.

Olcsó polgári árak.

— Tavaszi kertmunkásképző tanfolyamot tart a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara. Március 19., 20. és 21. napjain háromnapos tavaszi kertmunkásképző tanfolyamot tart a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara. A tanfolyamot a múlt év októberében rendezett 5 napos téli tanfolyam kiegészítéseként, a téli tanfolyam résztvevői számára rendezik, de díjtalanul résztvehet azon bárki, aki a gyümölcsfaápolás iránt érdeklődik. A tanfolyam tárgya főleg a tavaszi védekezési és metszési munkák gyakorlati oktatása. A tanfolyam 3 egész napon át tart. Gyülekezés március 19-én (vasárnap) reggel 8 órakor a Debreceni M. kir. Dohánygyár munkásotthonának termében (Vágóhid uccá).

30 év óta
bírsá a Darmol sok millió ember bizalmát. Ez legjobban bizonyítja, hogy milyen jól bevált. — Székrekedés ellen a kedvelt hashajtó: **DARMOL**

— Cipésziparosok figyelmébe. Közeljünk a cipész szakosztály tagjaival, hogy az évi rendes közgyűlést f. hó 20-án este 7 órakor (hétfőn) tartjuk meg az Ipartestület tanácstermében. Egyben felhívjuk a tagok figyelmét, hogy tanácskozási és szavazási jogát csak az gyakorolhatja, aki két évi ipartestületi tagsági díjjal hátralékban nincs. Az elnökség.

Miért nem élvelőbarát ön még mindig?

Bizonyára csak azért, mert még nem ismeri a telálló, virágzó élvelő növények világának csodálatos gazdagságát, formá- és színpompáját, a napra, árnyékba, száraz és nedves helyre alkalmas, magas és törpe élvelők sok ezer szébbnél-szebb fajtáját, amelyek egyszerű elültetés után szakszerű kezelés mellett évtizedekig díszítik a kertet. A képes, leíró árjegyzékem segít Önnek ezt az ismeretlen világot felfedezni és a kertjébe varázsolni. Kérje levelezőlapon. — ináris FARKAS LÁSZLÓ DR. kertészete Jászkarajenő, Pest vármegye.

— Építési engedélyt kértek: Sütő Sándor Veresegyházi Tamás u. 18. told. Karika Zsigmond Kincseshegy u. 35. told. Szirácz László Kut u. 66. átalak. Tikász Áron Béke u. 12. átalak. Lőrincz Károly Nyugati u. 40 átalak. Regézi József Beresényi u. 21. átalak. Mátyás Gábor Madách u. 9. sertésöl. W. C. Tóth János Kuruc u. 112. Balla Mihály Haláp 34. lakóház, istálló. v. Tóth János Sámsoni u. 7. lakóház. Dr. Kompass Árpád Varga u. 5. kerítés. Kiss Gyula Gypű sor 43. átalak. Nagy Sándor István ut 32. kerítés. Sárga István Vigkedvő Mihály u. 7. told Tokai János Budai Ezzaiás u. 33. mell. épület. Asztalos Imre Belleleg 123. Dávid Ignác Kishegyesi ut 6. kerítés.

— Felhívás az összes házfelügyelőkhöz! Folyó hó 19-én d. u. 3 órakor a „Royal” szálloda „Függetlenségi kör” helyiségében tisztújító közgyűlést tartunk, melyre az összes debreceni házfelügyelőket kivétel nélkül meghívja a vezetőség.

Asszonyom! Szobbnok látja a tavaszi F á b i á n n á l k ö s z ü l t k ö s z t ü m é s t a v a s z i k a b á t o k b a n P é t e r i a u c c a 1 9 .

A Kardoss társulat izgalmas ungvári éjszakája

Szerdán este elmaradt a színház előadása.

A ruszinszkói események Ungváron érték Könyves Tóth Erzsit, a Nemzeti Színház művésznőjét, akit Kardoss Géza igazgató vendégszereplésre hívott meg a március 15-én tartandó díszelőadásra, amikor a Feketesztári eseménye színművet tűzték ki műsorra. Az előadás azonban elmaradt azoknak az igalmas eseményeknek következtében, amelyek honvédségünk előnyomulását megelőzték. Könyves Tóth Erzsit most érkezett vissza Ungvárról Budapestre és az alábbiakban számolt be Ungvár szordára virradó izgalmas éjszakájáról.

Hús éve nem volt március 15-iki ünnepség Ungváron és most a város olyan mezei színű pompába öltözött, ami megható volt. Valóságos zászló-tenger volt a város és a színház 15-iki estélyére a jegyek elővételben elkelttek Semmi-ol sem tudtunk, amikor kedden este 7 órakor hatalmas agyüdör-

renést hallottunk. Mire kiszaldtunk a szálloda folyosójára, rémült arcokat láttunk magunk körül: A csehek megtámadtak — mondták. Ungvár népének fegyelmezettségére jellemző, hogy ettől a pillanattól kezdve teljes koromsötétbe borult a város. Izgatottan vártuk az éjszakát. Reggel félégig nem tudtunk aludni, olyan hatalmas ropogást végeztek a géppuskák. Időnként rakéták fénye világította meg a várost. Ekkor már a rádió bemondta, hogy az ultimátum ideje lejárt. Sétáltunk az éjszakában, mert a kíváncsiság kicsalt az uccára. Soha ilyen közel még nem éreztem a halált. Az uccán golyók süvitettek s tölem öt lépésnyire egy férfit vittek a kapu alá. Tudni kell, hogy az ucca végén már hadállások voltak. Félégig kis színet állott be. Reggel hétkor újból kezdődött az egész. Kardoss igazgató telefonált, hogy az előadás elmaradt. Hazajöttem.

Revolveres hármas gyilkosság egy őrházban

Borzalmas gyilkosságról tettek jelentést a debreceni csendőrségnek. Kisújszállás közelében az 56. számú vasuti őrházban holtan találták V. Nagy Lukácsot és feleségét, valamint anyósát. A szoba közepén egy Prommer pisztolyt

találtak. Az eddigi adatok szerint ezzel a revolverrel gyilkolták meg a három embert. A tettesek ismeretlenek. A csendőrség a nyomozást bevezette és a későbbiek során fog kiderülni a hármas gyilkosság minden részlete.

Lilian Hervay kezét megkérte egy hajdumegyei gazda

Érdekeségek a világhírű filmsztár magyarországi ügyei körül

Három esztendője, hogy Lilian Harvey, a legérdekesebb filmsztárok egyike megvásárolta a tetéleni Zichy-kastélyt, melynek a német filmszínésznő előtt egy szintén világhírű művész, a félkaru Zichy Géza gróf zongoraművész, illetve halála után annak örököséi, volt a tulajdonosa. Azóta a tetéleni kastély, melyet Lilian Harvey pazar kényelemmel rendezett be, érdekes tulajdonosának révén számtalanszor került az érdeklődés homlokterébe.

Legutóbb Lilian Harvey ezélt pár héttel járt Magyarországon egyik legregibb partnerével, Willy Fritschel, a dajás amorozóval és az UFA vezérkarával és sztárjaival. Magyar író darabjából, Barabás Pál »Könnyű a férfiaknak« című vígjátékából készült filmet forgattak s közben a városligeti jégpályán és egyik felvidéki városban is csináltak felvételeket. Lilian Harvey a felvételek befejezése után birtokára utazott, ahol, mint ismeretes kisebb gazdasági ügyei voltak, ugyanis a kövélmullban gazdasági ntézójét elbocsájtotta s peres viszonyba került vele. Alig érkezett meg azonban Tetéltre influenzában megbetegedett és 39 fokos lázzal kénytelen volt lefeküdni. Közé egy hétig betegeskedett a világhírű filmsztár, míg dr Nagy Miklós, Tetéleni község orvosa talpraállította s elutazott Berlinbe. A beteg kellemetlen epizódja mellett azonban volt Lilian Harvey legutóbbi magyarországi útjának egy mulatságos esete is, melyet egyik tetéleni informátorunk beszélt el.

Lilian Harvey ezek szerint levelet kapott tetéleni tartózkodása alatt egy hajdumegyei gazdától, melyben a derék gazdaember megkérte a világhírű filmsztár »aranyos kacsoit.«

Az eset előzménye Lilian Harveynek még egy régebbi látogatására nyulik vissza, amikor a kitünő filmszínésznő intervjut adott a magyarországi lapoknak és elmondotta, hogy magyarul tanul beszélni, nagyon szeret tetéleni birtokán lenni s ha tehetné minden évben néhány hónapot Magyarországon szeretne tölteni stb. Arra a kérdésre pedig, hogy miért nem ment még férjhez a kiváló filmsztár tréfásan megjegyezte:

— Rettenetesen nagy étvágyam van. Olyan sokat eszem, hogy nem mernek feleségül venni a férfiak.

A derék hajdumegyei ksgazda valahol olvasta ezt a kijelentést és mivel filmen többször látta Lilian Harveyt, rettenetesen megtetszett neki a német filmsztár. Aztán talán azt is be akarta bizonyítani, hogy erre Magyarországon olyan bátor emberek vannak, akik a legnagyobb étvágyú nőktől sem ijednek meg. Elvéleiben hosszasan fejtegette, hogy ne féljen a kis naccságos művésznő, mert nála nem fog megéhezni, ha még annyit tud enni, akkor sem. Felsorolta, hogy az elmúlt évben is öt sertést vágott, aztán tele van a gazdaság aprójószággal... egyszóval nem kell félni a művésznőnek... van itt ennivaló elég.

Informátorunk szerint a művésznőnek nagyon tetszett a kedves hajú levél és mosolyogva tette el emlékei közé. Arról viszont elfelejtkezett derék

tájékoztatónk beszámolni, hogy honnan tudja ezt az esetet ilyen pontosan. Az a gyanunk támadt elbeszélése közben, hogy esetleg éppen ő, maga volt a levél írója. Akár igaz viszont, amit elmondott, akár nem: kétségtelenül érdekes és elihető, bár aligha hinnők, hogy a levél következtében megingott volna Lilian Harveynek az az elhatározása, hogy egyelőre nem megy férjhez. A sok levél között azonban, amit ezrével kap a világhírű filmsztár, egy kedves emlék marad bizonyára a hajdumegyei ksgazda asszonykérő frásza is.

— Garai tánciskolájában (Varga u. 42. sz.) vasárnap délután és este össztánc.

— Kölcsey polgármester szemléje az I. fokú közigazgatási hatóságnál. Dr Kölcsey Sándor polgármester könnyebbiefolyásu befelegése dacára szombaton délelőtt hivatalos szemlért tartott az I. fokú közigazgatási hatóságnál. Ez a hivatal dr Dömsödy Imre tanácsnok vezetése alatt az utóbbi napokban szinte emberfeletti munkát végzett. A polgármester mindent rendben talált s elismerését nyilvánította a kitünő tisztviselőkar munkássága felett.

A megaraszolt tehen esze

A heti szarvasmarhavasárban nem volt nagy a sürgés-forgás, mert kevés volt az eladó és kevés is volt a vevő. Valahogyan csökkent az érdeklődés mostanában. A beavatottak szerint várnak az eladással, mert nagyobb értéket remélnek később. A vevők pedig úgy gondolkoznak, hogy néhány hétig még megfér a pénz a fiókban és akkor vesznek tehenet, ha legeltetni is lehet majd és nem kizárólag a drága takarmányra van utalva a jószág.

A gyér vásártéren szemlélőde meglátam egy magas, kun-kucsmás embert, aki éppen egy pirostarka tehenet vizsgálgatott nagy körültekintéssel. Érttem a körültekintést mivel hogy körüljárta, úgy szemlélte a tehenet. Az előadónak felült a nagy vizsgálata és mivel már harmadjára is körüljárta a tehenet, mecsóválta a fejét és megszólalt:

— Nézzé már meg ezt a tehenet, úgy ahogy kell, ne kerülgesse, mint a rúgós lovat.

— Jól van jól — volt a csendes válasz — meg kell nézni az embernek, hogy mit vásárol. Nekem nemcsak tejre kell a jószág.

— Hát a mi a... kell kendnek, ha nem a tej meg a borja miatt?

Választ nem kapott a csodálkozó kérdésre, mert a vevő épen azzal volt elfoglalta, hogy araszolta a tehen lapockáját. Ez az araszolás meg éppen kihozta sodrából az eladót.

— Mit babrálgatja a jószágot, talán centiméterje után akarja fizetni az árát?

— Hát nem éppen, de nekem az is számít, hogy milyen magas a tehen.

— Erre mifelénk csak azt nézik, hogy hány liter ad a tehen, oszt jól tudja kend azt is, hogy nem a magasságtól van a tejbőség. Láttam már olyan tehenet, hogy olyan volt, mint a lajtorja, de mégsem adott annyi tejet, mint egy gömbölyű kis riska. Az én tehenem, higye el nem játszok a szóval, bő tejelő, megfizet a takarmányért.

— Vezesse csak egy kicsit kend a tehenet — szakítja félbe az okfejtést a kun-kucsmás ember.

A tehen lassan meglindul és a vevő nézi-nézi. Látszott rajta, hogy tetszik neki a pirostarka. Az eladónak azonban sehogyan sem nyerte meg a tetszését a vevő szemlélődése. Gyanúsán kezdte figyelni, ahogy nézte a tehen járását. — Hirtelen, mint akinek világosság támadt az agyában és rájön a dolgok nyitjára, megállítja a tehenet a vevő előtt és rászól:

— Kend igaznak akarja megvenni a

Gyümölcsfa, Rózsa, Diszfa, Diszcserje, Évelővirág, Szőlő-vessző kapható

Magyarban is megrendelhető:

Ungváry József

csatlódi fakelkölője

debreceni lerakatában

Bejárt Bethlen u. 14. sz.

helyett

Garai ucca 5. szám

alatt.

Egyedüli megbízott:

Kocsák György

Tarkát?

— Hát a tejelés mellett dolgozhat is jámboran, éppen odahaza van a párja, ahhoz szemeltem ki, jól mutatának párosan. No hogyan adja?

— Magának semmiért — hangzott a zord válasz. Ezt a jó tehenet akarja maga járomba elnyúni, vóna szíve kendnek törni a derék jószágot. Vagyen ökröt; ha igaz kell, de az én tehenemből nem csinál csúfságot!

Ez is vezette nyomban a tehenét a vevő elől, aki rosszat akart a derék Tarkának, igába akarta fogni a tejelő jószágot, ami pedig nem szokás debreceni földön.

Igy hiúsult meg egy tehénvásár az amugy is lagymatag vásáron.

(benze).

TERMÉNYTÖZSDE.

A gabonatözsden az egész vonalom emelkedtek az árak. A készrúpiacomb a búza és a rozs 10—15, a zab 20, a tengeri pedig 35—45 fillérel drágult.

A rozsnak 14.15, a takarmányrúpnak 15.90—16.40, a zabnak 20.20—20.50 az ára, de a budapesti piacon csak névleg, mert itt nem történt készítés kínálat hiányában rozsból, árpából és zabból.

DEBRECENI TERMÉNY-ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza mázsája 19.50—19.70 pengő, rozs 12.80—13.00 P, árpa 16.00—16.50 zab 19.50—20.00 P, tengeri 13.60—14. pengő, lucerna 9.00—11.00 P, széna 7.00—9.00 P, lóhere 7.50—9.20, lencse 7.50 P, szalma 1.80—2.50 P, cukorrépa 2.50—3.00 P, takarmányrépa 2.—2.30 pengő mázsánként.

Debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség.

Hirdetmény a pászkáról

Budapesten, rabbiságnk felügyelete alatt a higiénia és legmodernebb sütéstechnika eljárásaival finom pászcai lisztünkéből készült s zárt dobozokban forgalomba hozott pászka árusítása hétfőn reggel 8 órakor kezdődik Piac ucca 81. sz. alatt az első emeleten.

Pénztár és raktár nyugnant van. A pászka ára P 1.10 kilogramonként.

A dara ára P 1.20.

Mindenkinek saját legjobban fel fogott érdeke az, hogy ünnepi pászkáját biztosítsa és mielőbb hazavigye.

Az Előnkösg.

Tavaszi szövetajdonságok
raktárra érkeztek!!

Mikó László

posztóüzletében

Piac utca 4.

Tisztelegjünk az Országzászló előtt

Debrecen város közönsége március 15-én avatta fel az országzászlót a Magoss György téren. A nemzet lobogóját lengeti a márciusi szél a díszes emlékműről, hirdető a magyar dicsőséget, a magyar dicsőségért, a nemzet védelmében meghaltak emlékeztét. A lobogó előtt tisztelegnek a katonák, ahogy ellépnek az országzászló előtt. Illő, hogy azok is, akik polgári ruhában járnak, adják meg a tisztelgést és emeljék meg kalapjukat, ha elsietnek az országzászló előtt. Így tisztelegnek a kis falvakban és így haladnak el kalapot emelve a fővárosban is az országzászló előtt. Debrecenben sem lehetnek feledékeny emberek, akik tisztelgés nélkül haladnak el az országzászló mellett.

Ma délelőtt fél 10 órakor temetik Debrecen másik hősihalottját a 24 éves Frenkel Sándort

Lapunk más helyén beszámoltunk Tóth András honvédörrmester hősi haláláról. Ugyanakkor, amikor Tóth András életét áldozta hazájáért, egy másik debreceni fiatalember is elesett. Frenkel Sándor textilkereskedőségét Frenkel Henrik textilkereskedő fia volt. Másfél éve katonai szolgálatot teljesített és mint ilyen résztvevett az őszi felvidéki bevonuláson. A 24-es vadászászlóalja volt beosztva mint kerékpáros.

Március 15-én este Feketeardón halt hősi halált, ugyanott, ahol Tóth András a Szics-gárdisták aljas támadásának lett áldozata. A mélyen sujtott család 16-án kapott értesítést a debreceni rendőrkapitányság útján a halálhírről. Frenkel Sándor temetése ma délelőtt fél 10 órakor lesz az izraelita temető halottasházából.

Lángot kapott a ruhája, súlyos égési sebeket szenvedett

Súlyos szerencsélenség történt szombaton délelőtt a Petőfi tér 14. számú házban. Tóth Albert asztalossegéd padlókészítéshez viaszt melegített a kályhán, amely meggyulladt. Tóth oltani kezdte a kályhában ruhája is lángot kapott. Kioltására sikerült az előszaladó embereknek elfojtani a tüzet, de Tóth így is súlyos égési sebeket szenvedett. Kihívták hozzá a mentőket, akik első segélyben részesítették a fájdalomában vergődő embert, olajos kötással látták el sebeit és injekciót is alkalmaztak, majd kiszállították a bőrklinikára.

A KIE mára hirdetett vidám délutánja a rendkívüli helyzetre való tekintettel elmarad.

Kérem a jószívű emberekhez. Kandi Józsefné, debreceni szegény asszony, aki Kálmánci uca 2. szám alatt lakik, két kis gyermekével igen nehéz helyzetben van. Kéri a jószívű embereket, hogy adakozzanak részükre élelmiszert, vagy pénzt.

Mátrai Gábor József nyug. kir. főügyészégi irodafőigazgató 86 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap fél 5 órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozóterméből. Gebauer cég rendezi.

Módis Katóka 8 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Lakás: Csap u. 37. Gebauer cég rendezi.

Dér József gazdálkodó 42 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap 11 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Lakás: Ondód, Fáy dűlő 6. Gebauer cég rendezi.

Dr. Teleszky Béla kir. közjegyző temetése hétfőn délután fél négy órakor lesz a díszteremből róm. kat. szertartással. Csurka temetkezés végzi.

Deák Endre 1 éves, temetése Hajdunánáson vasárnap délelőtt lesz a hármás teremből ref. szertartás szerint. A szállítást Csurka cég végzi.

Tóth András őrmester 27 éves korában folyó hó 15-én Feketeardón hősihalált halt. Temetése vasárnap délután fél négy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából katonai pompával a ref. egyház szertartása szerint. Szállítást és temetést Dankó temetkezési vállalat rendezi.

Özv. Rada Ferencné 76 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából a ref. egyház szertartása szerint. Dankó temetkezés.

Varga Ferenc gazdálkodó 23 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz Hajdusámsonban. Szállítást és temetést Dankó temetkezési vállalat rendezi.

Pálly Gábor pincér életének 44. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából a róm. katolikus egyház szertartása szerint. Lakás: Rákóczi uca 6. Fehértói temetkezési vállalat rendezi.

Szűcs Lajos élt 16 évet. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz Püspökladányban a Debrecenből végzett szállítás után. Fehértói vállalat végzi.

Ujvári Lászlóné Kovács Eszter, valamint Erzsébet és István gyermekeinek exhumálása a Kossuth ucai temetőből hétfőn reggel fél nyolc órakor lesz. Fehértói vállalat végzi.

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.

Telefon 33-90

Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumál, szállít, temet.

lata végzi.

Csukay Mária 28. évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. számú ravatalozójából. Temetését Bartha vállalata végzi.

Kiss Lacika temetését a Köztemető 4. sz. ravatalozójából ma délután 3 órakor Bartha vállalata végzi.

Madarász Gyula Máv. bádigos 51 éves korában 2 heti súlyos szenvedés után elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető II. b. sz. ravatalozóterméből református szertartással. Lakás: Virág u. 17. Pusztai temetkezési intézet.

Halálozás. Mély fájdalommal és megtört szívvel tudatjuk, hogy felejtethetetlen drága jó testvérünk Steiner József ócskavaskereskedő folyó hó 17-én elhunyt. Temetése folyó hó 19-én, vasárnap délután fél 3 órakor lesz az izr. temetőben.

Köszönetnyilvánítás. Családunk jóbarátainak, ismerőseinknek, akik boldogult édes jó Anyánk elvesztése fölött érzett nagy fájdalomunkban — a szeretet virágaival, vigasztaló szavaikkal s a temetésen való megjelenésükkel — osztoztak, fogadják ezután is hálás köszönetünket. Törőné Korpássy Mária, dr. Korpássy D. László és neje.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik özv. Forgó Istvánné, szeretett édesanyánk elhunyt alkalmából mély bánatunkban részvételt osztoztak, ezután mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

A DEBRECZEN sporthírszolgálat jelent:

Vasárnap a magyar válogatott labdarúgócsapat Irországban, Coork-ban játszik az ir válogatottal. Csütörtökön Párizsban 2:2 arányú döntetlent ért el a fiatalokból álló válogatott csapat, remélhetőleg túl a lámpalázon most még eredményesebben szerepel. A magyar válogatott így áll fel: Szabó, Korányi, Biró, Lázár, Sárosi III. Balogh, Ádám, Zsengellér, Kolláth, Kiszeley, Gyetvay. — Az ellenfél játékeje jó és így nehéz mérkőzésre van kilátás.

A DVSC Vácott játszik a Váci Reménység ellen. Vasárnap reggel utazik el a Vasútas és nem a legjobb felállásban, de a mostani különleges viszonyok mellett jó ha el tud menni. Így állana fel a DVSC: Mild, Antal, Radics, Papp, Nyizsnyik, Birkner, Farkas Gere, Kántor, Bihari I., Nagy I. De lehet, hogy még ez a felállítás is változik, különösen ha Nagy II. elulazása is lehetővé válna. A mérkőzést Deák közpokerületi játékevezető vezeti. Nehéz mérkőzés előtt áll a DVSC és értékes lenne, ha pontot, sőt pontokat hozna haza. De a múlt heti forma és játék alapján erre sok remény nincs.

A keleti amatőrműsor teljesen elmarad. A közlekedési nehézségek, a vasútasok szolgálati elfoglaltsága, a behívások miatt a legtöbb mérkőzés megtartása lehetetlen. Elmarad Nyíregyházán az NvVSC—MVTE, Mátészalkán MTK—Báthori SE, Kiszvándán KKLE—DEAC, Debrecenben a DVSC II.—DMTE és Dohánygyári SE—Deerecskei MOVE és elmarad a Karcagi MOVE—PMÁV mérkőzés is.

A magyar tornászválogatott Passauban a német tornászválogatott ellen áll ki vasárnap, nem sok győzelmi eséllyel. A magyar válogatott csapatba: Magyarórssy és Hajdú személyében két debreceni is indul, az egyik pontozó bíró is magyar és debreceni, Schmidt

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik szeretett édesapánk, Oláh György elhunytával bánatunkban részvételt voltak, temetésén megjelentek ravatalára koszorút helyeztek, ezután mondunk köszönetet. Gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, barátoknak és ismerősöknek, kik forrón szeretett férjem, édesapám elhunytával részvételt voltak ravatalára koszorút helyeztek, temetésén megjelentek, ezután mondunk köszönetet. — Özv. Varga Lászlóné és fia.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonainknak, gazdatársainknak, ismerőseinknek, kik szeretett jó férjem, édesapánk temetésén résztvettek, ravatalára koszorúkat helyeztek, mely által mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezután mondunk köszönetet. Özv. Nagy Mihályné és családja.

Köszönetnyilvánítás. Felejtethetetlen jó férjem elhunyt alkalmával nyilvánított meleg részvéteért, az István malom igazgató-ságának, főgépész urnak, munkástársainak s mindazoknak, kik fájdalomamon enyhíteni igyekeztek, ezután monok fájó szívvel köszönetet. Özv. Boldogh Józsefné.

Síremlékavatás. Tisztelettel értesítem a kedves jó rokonokat, jó barátokat és jó ismerőseket, hogy felejtethetetlen drága jó férjemnek síremlékavatása 1939 március hó 26-án délután 3-tól 4-ig lesz megtartva. Tisztelettel özv. Píró Gáborné, Kassa ut 34. sz. trafik.

Gyula fanár személyében.

Debrecenben a DTE rendez asztali tenniszversenyt, Debrecen bajnokságáért. A versenyen vidékiek is indulnak. A verseny az esti órákig is eltart Szinbelye a DTE Magoss György-téri tornacsarnoka.

A Sportújság vasárnap este megjelenik és részletesen közli a magyar —ir mérkőzést, a DVSC váci mérkőzését és sok érdekes sporthírt. Ára 10 fillér.

A Boeckai ungvári mérkőzése mégis létrejött, vasárnap Ungvárott játszik a Russj ellen. A Boeckai pesti játékosai is szerepelnek, sőt játszan fog Sándor és Szabó MTK is. A Russj jó csapat és jól kell játszani a debreceni csapatnak, ha győzni akar. A Boeckai-t nagy szeretettel és ünnepélyes fogadtatással várják Ungvárott.

Achadeh

ORIGINELE GYÉRTÉSEK
DEBRECEN

KAPU KERITÉS CSÖBŐTOR

ÜZEM: KÉTMALOM U. 4. T: 2705

A ROMÁN HATÓSÁGOK NEM ENGEDÉLYEZTÉK

a Viktória—Kispest mérkőzést, illetve a Viktória budapesti útját és így a mérkőzés elmarad.

KERÜLETI ASZTALI TENNISZ-VERSENY MA VASÁRNAP DÉLUTÁN

Keletmagyarország 1939 évi asztali tenniszbajnoki versenyét a DTE nem a Magoss György-tér 9. szám alatti tornacsarnokában, hanem a Kereskedő Társulat, Ferenc József út 8. sz. I. emeleti dísztermében ma délután félkettő órai kezdettel rendezi meg. A versenyre igen nagyszámú nevezés érkezett be, úgyhogy minden versenyszámban igen erős küzdelemre van kilátás.

Végig a magyarbarát Lengyelországon

Dr. Balogh Sándor érdekes élményei Varsóban — A magyar-lengyel barátság értékes megnyilvánulása

Dr. Balogh Sándor főjegyző, Debrecen város kultúrtaudáncnokának lengyelországi tanulmányútja érdekes aktualitást nyert a végre beteljesedésbe menő közös magyar-lengyel határ révén, mely még szorosabbra fonja azokat a történelmi kapcsolatokat, melyek a két nemzet között évszázadokon át fennálltak.

Dr. Balogh Sándor főjegyző útja utolsó állomása Varsó volt.

— Az első impresszióink az volt, hogy egy alvó városba érkezünk — reggel fél hétkor. Az utcákon semmi forgalom s a kávéházakban még takarítani sem kezdenek ilyenkor. Ennek a nagy csendnek magyarázata, hogy Varsóban roppant nagy az éjszakai élet, aminek megfelelően pl. a hivatalok csak 9 órakor kezdődnek s a tisztviselők azonban legnagyobb részét csak 10 órára mennek be. Hogy a vonatokon teát árulnak, az már megszokott volt részünkre, hogy azonban a hivatalokban is teáznak, meglepő volt számunkra.

Ezután csodálatosan érdekes dolgokat beszélt el dr. Balogh Sándor kultúrtaudáncnok Varsó épületeiről, melynek belseje csodálatos műkincseket rejt magába. Többek közt egy Motejkó képet, amidőn a trónon ülő Báthory István a behódoló és békét könyörgő oroszok küldöttségét fogadja. A Nemzeti Múzeumról, a gót stílusú katedrálisról, az Aleje Ujazdowskis-ról s a mellette levő parkról, mely a szép és érdekes látványok egész gyűjteményét rejt magába, a csodálatosan szép Lazienkit, ezt a bájos királyi nyaralót s a Belvedere-t, mely egy darabja a lengyel történelemnek. Belseje a lengyel függetlenségi harcokról s annak kimagasló vezéralakjáról, Pilsudski marshallról regél nekünk — mondotta dr. Balogh Sándor. — Ebben a palotában lakott jó darabig s itt is halt meg. A földszint első termeiben a régi szabadságharcok, majd a Pilsudski mozgalommal kapcsolatos relikviákat tekintjük meg. — Zászlók, fegyverek, képek, okiratok és levelek nagyszámban. A földszint többi részét s az emeletet az ő és családtagjainak lakosztályai és a hivatalok foglalták el. Végig megyünk a fogadótermek, dolgozó szobák, melyeknek egyikéből nyílt adjutánsának szobájára, amire minden magyarázat nélkül is rámerünk a regeteg telefonról. Elfogódnak lépünk be kedvence szobájába. Itt szeretett a legjobban tartózkodni övéi körében, betegsége alatt ide hozatta magát karosszékével s ebben a szobában is halt meg. Innen nyílik az a terem, ahol felravatolták. Falai ma is gyász drapériákkal vannak bevonva s közepén ott áll a katalak is. Nagy számú kitüntetési lapos üveg vitrinekben vannak elhelyezve. Minden olyan, mintha csak ma temették volna. Szobájában pedig mintha halála pillanatában megállt volna az idő. Semmi változás nem történt azóta. A hamutartóban ott van az utolsó alig elszívott cigaretta, a tintatartóban a toll, szekrényeiben a ruhái, melyeket élete végéig hordott. Nemzetének szeretete úgy öríz itt mindent, mintha csak visszatérését várná. A hős azonban nem tér vissza, élete küzdelmes, munkája eredményes volt, nyugodtan pihenhet. Politikai működéséért hol szibériai száműzetést, hol német internálást kellett elszenvednie. Az általa szervezett légiókkal, a háború első éveiben, az osztrák-magyar monarchia oldalán küzdött. Amikor a német internáltságból kiszabadult s visszatért hazájába, azt a házat, ahol Magdeburgban internálva volt, a németek Lengyelországnak ajándékozták s most a park egyik kis völgyében található meg.

A gyors tempójú fejlődésnek s újabbkori építészetnek egyik dokumentuma a Nemzeti Múzeum. Hatalmas méretű modern épület, melynek 80 termét alig győzzük bejárni s az idő rövidsége miatt az itt felhalmozott műkincsekről legfeljebb csak futó benyomásokat szerezhettünk. Mialatt Rembrandt, Dürer és Rubens képeiben gyönyörködünk, megdobbanó szívvel fedezzük fel Mányoki és Kupetzky nevét. Tehát itt is képviselve vagyunk. Ki győző azonban felsorolni mindazt, amit ez az óriási múzeum rejt magában.

A múzeumból tovább indulunk az Aleje Jerozolimski felé. Meglepődve látjuk itt, hogy egy kerek épületről hosszú magyar zászlók esüngenek le. Azonnal odamegyünk, megtudni, hogy mi lehet. A magyar borkiállítás pavillonja. A bejárat után két hortobágyi esikős áll őrt s mikor nagy örömmel megszólítjuk őket, nagy esalódásunkra kiderül, hogy egy szót sem tudnak magyarul, de a többiek sem, akik a kiállítás momentán találhatók, legfeljebb a horok, ha beszélni tudnának. Így azután este a magyar bálon már nem is próbálkoztunk, pedig ott is voltak esikősök. Ezt a bált minden évben megrendezik Varsóban s egyike a legnépszerűbb s legelőkelőbb báloknak. Két magyar társaság van Varsóban, a Petőfi és Báthory Kör, ezek rendezik a magyar bálokat. Most is majdnem kétezerre rug a bálon résztvevők száma, holott a belépődíj a mi pénzünk szerint kb. 14 pengő.

Eredetileg úgy volt, hogy a DEAC hölgyesportja fogja megnyitni a bált a magyar nemzeti negyessel. Ezt a ter-

vet azonban elvetettük, tekintettel a közönség késői érkezésére. Így a nemzeti négyes az éjjeli körül lezajló műsorra maradt, amikor egy lengyel grófnő táncolt Liszt II. rapszodiájára magyar táncot és Lugossy Emma (DEAC) magyar balettszólót. Az összes magyar táncszámok nagy sikert arattak, a balettszólót meg is kellett ismételni. — Műsor után társaságunk az étteremben alakított magyar asztalt. Cigány mellett magyar nótákat énekeltünk, eszardást táncoltunk, amit az étterem többi asztaltársaságai megtettek, annak dacára, hogy igen kevesen tudtak közülük magyarul, magyar nemzeti színű szalagunkkal azonban szépen fel voltak díszítve, sokaknak tenyérszínes nemzeti színű szalag feszült a mellényén keresztül. Hajnal felé a táncteremben már nagyobb részt csak lengyel táncokat táncoltak s mindnyájan felmentünk megnézni őket. De már búcsúzni is kellett barátainktól, mert reggeli félhat volt az idő s vonatunk hét óra után már indult.

Jóleső érzéssel zártuk le lengyelországi kirándulásunkat. Jólesett érezni azt a szeretetet s őszinte barátságot, melyet velünk szemben tanúsítottak. S miután általában dél és nyugat felé utazunk világot látni, sokkal ritkábban észak felé, most boldog örömmel töltötte el szívünket az a tudás, hogy erre felé is van fejlődés, virágzó kultúra, mely annyi szenvedés és elnyomás után, történelmének új útjain egy diésőséges korszak felé viszi Magyarországot mindenkor hű és nagyon szeretett barátját, a lengyel nemzetet.

Műjégpályát Debrecennek

Irta: Dr. NAGYMAJTÉNYI FERENC a DEAC télsportszakosztályának vezetője.

Nagyon nehezen várja a tél végét a debreceni közönség, nem azért mintha félne a nagy hidegtől, sőt ellenkezőleg nagyon unalmasak ezek az enyhe telek, mert nem élvezhetjük a télnek ezerféle örömét nyújtó téli sportokat. Debrecen területén nincsenek csillogó hóval borított és síelésre alkalmas hegyek, nincsenek ródlipályák, sőt havat se igen látunk legfeljebb egy-két napig. A jégpályákat pedig és vele együtt az őszi téli sportokat egyik napról a másikra eltünteti az oviadás.

A debreceni közönségnek 5-6 hónapra keresztül egyáltalán nincs alkalma arra, hogy a szabadban sportolhasson. Ez nemcsak a koresolyázó versenyzőknek jelent pótolhatatlan veszteséget, hanem az összes szabadidő sportolóknak is, atléták, teniszesezők, futballisták, kerékpárosok, úszók, akik 5-6 hónapra keresztül telenségre vannak kárthatatlanul, örömmel ragadnak meg az alkalmat, hogy négy hónapra keresztül a műjégpályán szabad levegőn sportolhassanak. De elsősorban és pótolhatatlanul szüksége van a műjégpályára az elemi iskolai és középiskolai fiatalságnak, akiknek szinte orvosságot jelent az, hogy 4 hónapra át minden nap friss-szabadlevegőn, napfényben hódolhassanak a legszebb és legelőzségesebb sportnak, a koresolyázásnak. Továbbá nemesek a fiatalság, hanem a felnőttek és az idősebbek egészségét is befolyásolja a mindennapos koresolyázás, mely amellett, hogy testünket edzi, frissítőleg hat a közérzetre és a hangulatra. Nincs még egy olyan sportág, amely a közönség oly széles rétegét magához tudná vonzani, mint éppen a koresolyázás, mert a jégpályán az ovodás gyerektől kezdve a 60-70 éves nagypárig mindenki

megtalálja a maga szórakozását.

A debreceni közönségnek szinte nélkülözhetetlen szüksége van egy műjégpályára, mely kicsinalná őt a hosszú téli hónapokban lakása zárt szobáiból, vagy a táncterem és kávéházak légköréből, ki a szabadba és adná a tiszta szabad-levegőt, vidámságot, zenét, táncot, fiatalságot és főleg egészséget és életkedvet.

Ezért érdekében áll, nemesek az egyéneknek, hanem a városnak és az államnak is, hogy egy ilyen sportágnak az előfeltételeit egy műjégpályával létesítéssel megteremtse. A minisztérium belátta, hogy ennek nemzeti szempontból is mily nagy jelentősége van, ezért hajlandónak mutatkozik egy Debrecenben létesítendő műjégpályára költségeihez felerészben hozzájárulni. Az összeg másik felét többféle módon lehetne összehozni, melyek közül legalkalmasabb lenne az a megoldás, ha az építési költségek másik felét, vagy a város egyedül, vagy pedig egy létesítendő koresolyázó egyesülettel viselné. Így megleme akadályozva, hogy a törzskönyvek és kötvények üzletbenre kezébe kerüljenek és hogy a pálya üzleti célokat szolgáljon.

Az építési költség mindössze 50-60 ezer pengőbe kerülne, melynek felét, mint már említettem az állam viselné, viszont a városnak vagy az esetleges törzslagoknak nem kell attól félni, hogy a befektelt pénzünk nem hozza meg a várt eredményt. Nincs az országban még egy olyan város, ahol annyira rentábilis lenne egy műjégpályával, mint Debrecenben. A budapesti műjégpályára bevétele egy-egy négyhetes napos téli szezonban átlag átlag 250-300 ezer pengő, sőt régebben 500.000 pengő volt, ezért a vállalkozó cégekkel

szemben fennállott összes tartozásait 550 ezer pengőt már rég kitudta fizetni. Ezenkívül a bevételből képezett többmillió költséggel felépíteni azt a csarnokot és felszerelni azt a pazar berendezésű műjégpályát, mely nemcsak Európában, hanem az egész világon paratlan. Ha ezekhez még hozzászámítjuk, hogy a pályát fentartó Budapesti Koresolyázó Egylet nem törekszik nyereségre, nincsenek üzleti céljai, azért nem hasznosítja nyáron a műjégpályát jégváltással, akkor beláthatjuk, mily kifizető vállalkozás egy műjégpályával létesítése. Anyára rentábilis, hogy az állam most Budapestben a fedett sportcsarnokban másfélmillió költséggel még egy műjégpályát akar létesíteni, ahol már októberben esetleg szeptemberbe is lehet koresolyázni.

Sokan azt mondják erre, azért hogy Budapest és a külföldi aránylag kisebb városokban is egészen életre való vállalkozás a műjégpályával, nem biztos, hogy Debrecenben is az lenne. Hogy nagyon is az lenne, azt könnyen belbizonyíthatom, ha egy pár összehasonlítást teszek a budapesti és debreceni jégport előfeltételei tekintetében. A budapesti műjégpályának igen nagy konkurrenciát jelent a hósportok széles elterjedése, ott a közönség nagy része sízni jár. Ez a nagy konkurrencia nálunk teljesen elcsúsz, Debrecenben egyedüli sportolási lehetőség csak a műjégpályára lenne. Nálunk nem lenne az a nagy személyzeti kiadás, az a nagyszámú tisztviselői személyzet, a kiszolgáló személyzet és pályamunkások s az üzemi kiadások még a tízedrészte sem lenne annak, amit a budapesti műjégpályára elektromos gépei fogyasztanak. A modern gépek már minimális költséggel gyártják a jéget. Továbbá nálunk a műjégpályára való közlekedés nem jelent a közönségnek napi 60 filléres kiadást, mint Budapestben, mivel a város bellerületén építenék meg a műjégpályát. Továbbá mi a jégpályára rentabilitását, ha szükség lenne rá, nagyban fokozhatnánk azzal, hogy nyáron műjégváltással hasznosítanánk.

Az sem igaz, hogy Debrecenben kevés a koresolyázó közönség egy műjégpályára fenntartásához, míg kemény telek voltak, a jégpályák mindegyikén nagyszámú közönség koresolyázott. A koresolyázók száma az utóbbi időkben csak azért csökkent, mert nagyon sokan nem tartották érdemesnek azt, hogy 40-50 P-t adjanak ki koresolya felszerelésre (cipő, koresolya, pullóver), hogy aztán egy pár napi koresolyázás után elolvadjon a jég. De, ha biztosítanánk a közönséget, hogy november hó 1-től március 1-ig, akár 10 fokos melegben is állandóan tükörsima jégen koresolyázhat, 40-50 filléres belépődíj mellett, azonnal rohamosan talán tízszeresére növekednék a koresolyázó közönség száma.

Csatlakozás a kollégiumi ifjúság telepítési akciójához

A debreceni kollégiumi ifjúság nemes akcióját a keeskeméti leány gimnázium nyolcadik osztályos diákjai is lelkesedéssel tették magukévá s lemondtak az érettségi után rendezendő szokásos évi bankettől, hogy annak összegét teljes egészében a kollégiumi ifjúság telepítési akciójának javára fordítsák.

HÍRDETÉNY. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező 1 drb. 2 és fél éves piros-tarka bika f. évi március hó 28-án, kedden h. e. 9 órakor a Baromvásártéren nyilvános árverés útján értékesítésre kerül. Erre a vételi lehetőségre a gazdaközönség, valamint az érdekeltek figyelmét felhívom.

Polygármester.

Divatkrónika

Divatsemegek

Fauziak egyiptomi hercegnőt olyan káprázatos gazdagsággal „staffirozták”, ami szinte párját ritkítja a fejedelmi körökben is. Száz ruhát és kétmillió pengő értékű ékszert kapott az iráni trónörökös menyasszonya. A keletgyépet az egyiptomi királyi koronával díszített 200 bórúndban szállították Páris szalonjából Kátróba. A menyasszonyi ruhát kézzel készített hófehér túllból varrták és ezüst angol himzés díszíti. Maga a esikfénytől 12.000 pengőbe került. A szőrmék közül a legszebb egy hosszú uszály hermelin belépő. Külön futár acéldobozokban vitte az ékszereket. Legszebb darabok egy egymillió gyémánt gyöngy fejkék egy négysoros brilláns nyakék és két 200.000 pengős gyémánt fülbevaló.

Ráncos fehér linon ingblúz.

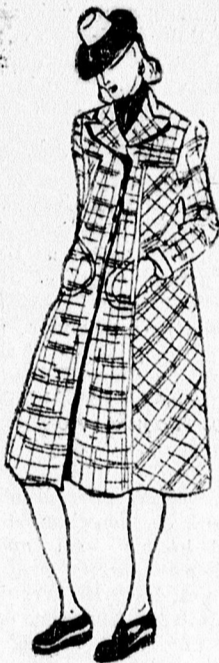
Az ingblúz újból tért hódított. Főként linonból, a nyaknál szlaga köti össze és kétoldalt vízszintes csíkok vannak a blúzon. Paquin hozta ki modellként. A szövetszakmának is hasznát hajt ez az új irány, mert egy-két kosztümmöt feltételül megkíván a szerény kis ingblúz.

Ugyátszik, hogy a híres párisi Antoine mester legfrissebb frizurakreációját, az úgynevezett: „rojlfrizura” nem lett népszerű a divathölgyek körében. A szemekre fésült hajrojtoknak, még a divathóbortok szeszélyes változatainak hódoló hölgyek sem dőltek be. Ugyátszik még mindig nagy jelentőséget tulajdonítanak a szemek varázserejének, semhogy lakkozott hajcsatokkal takarják el.

Nem mindennapi jelenség, hogy regény olyan nagy hatást tegyen a divatra, mint Margaret Mitchell „Elfutja a szél” c. könyve. Főszereplője Scarlett O'Hara oly népszerű lett, hogy szinte élő személynek tekintik. Hattie Carnegie, a híres new-yorki divattervező így hirdeti kreációját: „Ezt a gyönyörű ruhát Scarlett is viselhette volna.” Know, a fifth-avenue előkelő kalaposa új színt komponált, amelyet Scarlettől nevezett el.

Fekete dölutáni kabát derékban redőzve és glonizáló aljjal. A fekete kalapban világoskék virágok rejtőznek és világoskék fátjottal van leköve az arc.

Angol kockás bő kabát tompa zöldes színekben. A kalap, sál és a cipő bordó nyers színnel.

Valamit a kelmékről

Minden mintában a mozgást igyekeznek kihozni a kelmetervezők. Ezért nagyon sok a diagonál minta. Ezekkel lehet a legjobb mozgáshatásokat elérni. Általában a csik is — mint mindig — divat, csak új színekben.

A kelmékben a nyakkendőminták egyre erősebben tért hódítanak. Ha megnézzük ezeket az apró stínom kis mintákat, egyik-másik pontosan leutánozza a mozaik és a linoleum mintát.

A tavaszi és nyári imprímé továbbra is a virágokat favorizálja. De más virágokat, mint a múlt évben. Csak a régi módi virágok a divatosak, így pl.: az árvaszka, rózska és lilium. A minták nem folynak össze, nem borítják el az egész alapot, hanem az egyes virágok és csokrok úgy vannak elhelyezve, hogy az alap is látható legyen.

Párisban egy éjjeli agárversenyen mutatták be a hölgyek új szép ruhájukat. Mint érdekesség felhívást keltett a hollandi sapka: sűrű virágdíszrel. Jelenleg legdivatosabbak az ellenzős kalapok, melyek beárnyékolják a szemet.

Erzsébet angol királyné a közel-múltban keresztelte meg az „V. György” nevű legnagyobb angol csatahajót. A felavatáson srucetollat viselt kalapján. Altitólag nagyon halásak az afrikai angol srucetollkereskedők a királyné öletének, mert rengeteg megrendelést kapnak srucetollra Anglia gazdag divatdámáitól.

Egy nem éppen mindenki által követett irány kezd éledni a divatban: az asszimetria. Ez az úgynevezett aránytalan elosztás, főleg az ujjakon és a díszítésben nyilvánul meg. Látunk ruhákat, melyeknek egyik ujjja puffosan feltornyozódik, míg a másik lecsapva vész el a ruha oldalánál. Csikozásban hozzák ki újabban ezeket az asszimetrikus megoldásokat.

Nyárára sem vágassák le a hajukat rövidebbre hölgyeim, mert dacára az elkövetkezendő meleg időnek még a legfűsőbb frizuramegoldásokat is hosszú hajból tervezik a domináns borbélyok.

Délutáni ruhákhoz olyan kis rövid áttört anyagú kesztyűket látunk, melyek a kézfejet szabadon hagyják, a csuklón kis szalaggal díszítve. Igazi kécsókra termett kesztyűk.

Jean

Divatüzenetek

Hona. A kosztümjéhez inkább pikéblúzt csináltasson tavaszra, mint selymet. Különösen fényes selymet semmiesetre. Nagyon szép színösszeállítású csikos pikéanyagok vannak, inkább ezek közül válasszon. Vagy, ha sima anyagot akar, batiztot, vagy gyújzorszortet ajánlanánk. A mintásanyagú nyakkendőselem blúz is nagyon divatos most a kosztümhöz. Különösen a sötétkék kosztümhöz gyakran látni aprómintás nyakkendőselem blúzt.

K. J.-né. Mustársárga tavaszi kabátjához halványzöld szövetruhát ajánlok. Ha komolyabban szeret öltözködni barna színt is vehet helyette. Ebben az esetben tavalyi barna filckalapját is hordhatná hozzá. Mindenesetre bármelyik színt is választaná, feltétlenül kosztümszerűen varrassa meg a ruhát, így melegebb időben kabát nélkül is hordhatja majd.

Hóvirág. Magyaros ruhákhoz nagy örömmel adunk tanácsokat. Ünneplés alkalomra feltétlenül díszmagyarra emlékeztető öltözetet készítsen. Sokkal szebb, mint a stílizált magyaros ruha és legnagyobb előnye, hogy nincs az idény divatjához köve. Zs. Tüdős Klára szép nyomásban 60 drb. különféle magyar ruharajzot állított össze, minden korból, minden igényt kielégítő változatossággal. Ezekből tessék mintát választani. Bármikor szívesen állok rendelkezésére kalapkiválasztási problémáiban is.

Jean

BÉRBEADÁSI HIRDETÉMÉNY
A város tulajdonát képező Macsifolyó kaszáló elnevezésű 94 k. hold 78 n. öi területű, — Pöllag Ujföld, Bellegelő 1. sz. a. Fried-féle 76 k. hold 556 n. öi területű, — Hajdúbószörményi vasút melletti Papp-féle szántó elnevezésű 16 k. hold 80 n. öi területű — Balmazújvárosi vasút melletti 8 k. hold 1418 n. öi területű, — Köntösgáti Iskola melletti 6 k. hold 281 n. öi területű, — Haláp 63. sz. a. Szabó-féle nádas elnevezésű 8 k. hold 85 n. öi

területű ingatlanok 1939. évi okt. hó 1-től kezdődő 6 évi időtartamra árverésre kerülnek bérbeadásra. Az árverés 1939. évi március hó 20-án d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében lesz megtartva. Árverési szándékorok a kikiáltási ár 15 százalékát az árverés megkezdése előtt a bázispénztárnál letétbe helyezni tartoznak és erről szóló letéti jegyet az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek.

Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (Városháza főemelet) megtekinthetők s ugyanott nyerthető részletes felvilágosítás is. Debrecen, 1939 március hó 16.

Polgármester.

14317/1939. fj. PÁLYÁZATI HIRDETÉMÉNY. Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a normálstátus keretében üresedésben lévő, nyugdíjjogosultsággal egybekötött s a törvényhatóságánál a normálstátus keretében üresedésben lévő, nyugdíjjogosultsággal egybekötött s a törvényhatósági bizottság közgyűlése által élethossziglanra szóló választás útján betöltendő 1 (egy a VIII. fiz. osztályba sorozott árvaszéki ülnöki állásra, valamint ezen állás betöltésével, a normálstátus keretében esetleg fokozatosan megüresedő, fogalmazási szakbeli fizetési osztályba sorozott s a törvényhatósági bizottsági közgyűlés betöltése alá tartozó állásokra pályázatot hirdet. Az árvaszéki ülnöki és az annak betöltésével eselleg megüresedő fogalmazási szakbeli állásokra a képesítést, az 1929: XXX. t.-c. 65. és 67. §-a, valamint az 1933: XVI. t.-c. 39. §-át írják elő. A meghirdetett állásokkal járó illetményeket az 1927: V. t.-c. 49. §-a alapján foganatosított illetményrendezt tartalmazó, mindenkor — kormányhatósági jóváhagyást nyert — közgyűlési határozatok szabályozták. Felhívom mindazokat, akik a meghirdetett állásokat elnyerni óhajtják, hogy az alábbiak szerint felszerelt és szabályszerűen felbélyegezett pályázati kérvényeiket, a városi Főispánjához, mint a kijelölő választmány elnökéhez címzetten a folyó évi április hó 22-ik (szombat) napjának déli 12 órájáig — közszolgálatban álló pályázók, szolgálati felsőbbségük útján, más pályázók pedig közvetlenül — a polgármesteri (közigazgatási iktatóhivatalba, Városháza, földszint 8. sz. ajtó) nyújtsák be. Az e határidőn túl beérkező, valamint a kellően fel nem szerelt pályázati kérvények, figyelembe nem vétetnek. A pályázati kérvényhez a következő okmányok csatolandók eredetben vagy hiteles másolatban: 1. születési anyakönyvi kivonat, nős pályázóknál házassági anyakönyvi kivonat is; 2. képesítést igazoló okmányok; 3. eddigi szolgálatot és esetleges gyakorlatot igazoló bizonyítvány; 4. a közszolgálatra alkalmasságot igazoló m. kir. tisztiorvosi bizonyítvány; 5. illetőségi bizonyítvány; 6. egy évi időtartamnál nem régebb keletű hatósági erkölcsi bizonyítvány; 7. esetleges katonai szolgálatot és kitérítéseket igazoló okmányok; Végül mellékelendő: 8. rövid életrajz (curriculum vitae), amelyben összefoglalóan közlendő a pályázó életkora, vallása, családi állapota, gyermekeinek száma, iskolai végzettsége és képesítése, jelenlegi állása, eddigi alkalmazásai, közszolgálatának kezdőpontja, katonai és háborús szolgálata és egyéb a pályázó személyére vonatkozó lényeges adatok. Azok, akik jelenleg is Debrecen sz. kir. város szolgálatában szervezett állást töltenek be, pályázati kérvényeiket az 1922: VI. t.-c. 10. §-ának 10. pontja alapján, illetve a m. kir. Közigazgatási Bíróságnak 15017/1929. P. számú ítélete értelmében, illetékmentesen nyújthatják be s az 1., 3., 4., 5. és 6. pontokban felsorolt okmányok csatolását mellőzhetik. Debrecen, 1939 március 16.

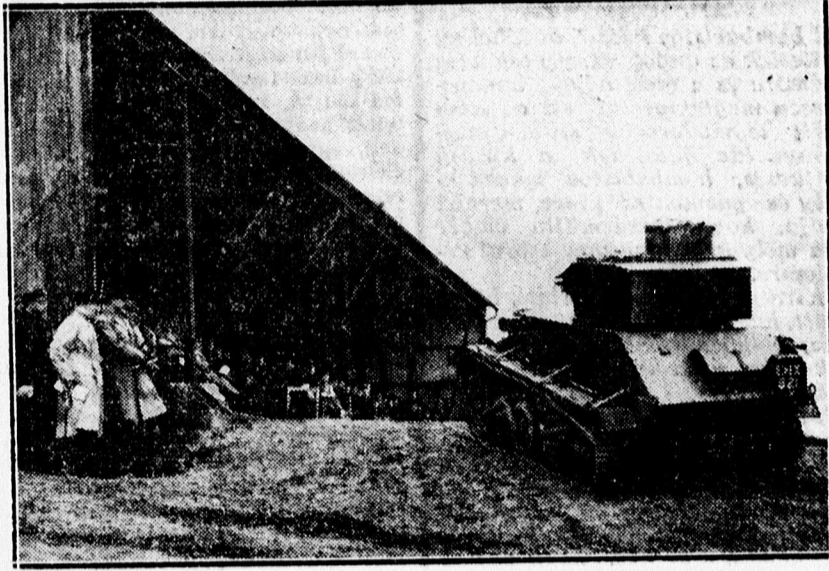
Polgármester.

KÉPES VASÁRNAPJA

Japán papok történelmi vívást tanulnak.

Az angol parlament tagjai előtt bemutatják az új tankokat.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

a tandíj

magas mindenütt, ahol tanítanak, éppen ezért erről a kérdésről sürgősen kell illetékeseknek tanácskozni és határozni. Határozni úgy, hogy többé panasz ezen a téren ne legyen. Lent, az alsó iskoláztatásnál drága könyv és drága papír, írószer nehezíti a helyzetet. A középiskolában elviselhetetlen a könyv ára, az egyetemeken pedig a tandíj, beíratási díj és a többi: vizsgadíjak stb. Mind, mind olyan összeget jelentenek, hogy „luxusz” a tanulás és csak a kiválasztottak tudják megfizetni, s akik erre képtelenek, azok bizony elmaradnak. Sokszor, sőt legtöbb esetben nem azok, akik méltán mehetnének más irányba, más pályákon való elhe-

lyezkedésre, de tudják fizetni a magas tandíjat, illetve keket, így ők ők haladnak, a szegények lemaradnak. Ez nem népszerűség háj-házás, nem demagógiai, de olyan kérdés, melyről sokat, sokszor írunk, tárgyaltunk az elmúlt hász esztendő alatt. Volt ez a kérdés már ezer és százszor a nemzet érdeklődésének központjában, aztán ismét elhalványult. Volt ragyon-szerinti tandíj-fizetésről, úgy nevezett progresszív tandíj-fizetésről szó, aztán maradt minden a régi-ben. Ez így sokáig nem mehet, sőt egyáltalában nem mehet tovább. Legutóbb egyik ifjúsági lapban olvastunk az egyetemi tisztviselői kartól származóan nyilatkozatot arról, hogy a magas díjak, illetékek és a többi nem őket illetik. Nyilván azért kellett nyilatkozni, mert támadták őket. Mindezt el kell kerülni és le kell szállítani a tandíjtól beíró díjakon keresztül

a vizsga-, illetve szigorlatidíjakig mindent. Mondják, hogy a Felvidékről jött hallgatók érthetetlenül bűnüljék azt a fényűzést, amit az itteni egyetemi oktatás követel. Mondják, hogy drágálják az itteni díjakat. Megnyugtatjuk ezeket a derék felvidéki atyánkfiait, hogy mi hász even keresztül drágáltuk, sokalltuk ezeket a fizetnivalókat. Legyen egy mérték, szállítsák le a díjakat, de egyenletesen mindenki számára. Szegények itt is vannak, sajnos fölös számban. Tetszéses emberek is vannak, akik nem csak tanulnak, de éppen a magyar szellemi utánpótlás érdekében tanulniok kell. Egyetemet kell végezni. Itt a Tiszántúl népi rétegei ne szoruljanak ki azért, mert szegények. Ne hozzanak több áldozatot, erjükön felül, mint amennyit eddig is alig bírtak küzdeni. Magyarok vagyunk, a magyar kincsű kultúrához jussunk hozzá valahányan,

akik erre méltók lehetünk...

arról, hogy

egy körlevél

jelent meg Erdélyben, melyet két püspök írt alá testvéri egyetértésben. A két püspök az erdélyi román görög katolikusok és görög keleti hívek érdekeit szolgálja a körlevél szerint azaz, hogy ezt a közös főpásztori körlevelet kiadták. Jól tudjuk, hogy nem a két püspök találmánya és gondolata a levél. Jól tudjuk, hogy mindent felülről utasítanak odaát. A király fényképét és Calinesku miniszterelnökét ha kell, ha nem kell, hetenként egyszer meglobogtatják minden újsághasábján. És a körlevelet kiadják a püspökök, ha akarják, ha nem azért, mert legfelsőbb érdek ezt kívánja. Minket nem is ez érdekel most első sorban. Minket az érdekel, hogy miért lehet mindent csak a más fajtlajaknak megcsinálni. Miért lehet a római valláshoz tartozó erdélyi görög katolikus egyháznak együtt körlevelezni a homlokegyenest ellenkező, sőt ellenséges vallási eszmékert harcoló görög keleti egyházzal. Miért nem szól közbe itt is a bukaresti nunciatura, miért nem állapítják meg, hogy összeférhetlenség az, ha a görög katolikus püspök egy gyékényen árul a görög keleti püspökkel. Ha magyarokról van szó, arról jobb nem beszélni, mert nem szeretünk elégedetlenséget kelteni. A románoknak azonban ezt is szabad, ezt is lehet, amint szabad volt és lehetett a kolozsvári minorita magyar templomot görög katolikus célra átadni annak idején. Próbálnak meg ezt ellenkező irányban. Egy mértéket, egy elbánást mindenkitől, mindentől...

arról, hogy

kinevezések

sora jelenik meg nap, nap után az erdélyi hivatalok, intézményekkel kapcsolatosan, de véletlenül se találunk egyetlen magyar nevet se. Mintha nem is élné ott közel hárommillió magyar. Mintha a világon se lennének. Pedig a kolozsvári, aradi, várad halálozási statisztikai adatok szerint ma is több halmak meg a magyarok közül, mint a románok közül, nem azért,

Gyönyörű kettős ugrás. — Egy igen bájos tavaszi ruhamodel.

mert halálösobbak a mieink, hanem azért, mert többen vannak az erdélyi városokból is. De kenyeret, kinevezést nem adnak. Belekényyszerítik az új királyi pártba őket, hogy kifelé meglöbögassák ezt a névsort, mint valami zászlót, de ugyanakkor elveszik előlük a megilletés leghalványabb reményét is. Arról, hogy

gázmentes

sőt bombabiztos lakást, búvóhelyet építettek az angol királyi családja számára és a múlt héten ünnepélyesen meglelték ezt az elkészült legmodernebb stílusú építményt. Ide jutottunk, a királyi építkezés, bombabiztos menedékhely és gázmentes pince, mert ki tudja, hogy ötszázmillió ember ura melyik pillanatban szorul védelemre.

Királyi lakás a föld alatt, beton alatt, ház, amely a halál ellen véd, ház, melyben csak akkor fogynak lakói, ha a halál százezer, meg százezer emberi követel magának pillanatok alatt London népéből. Szegény emberiség, amikor az angol király is azon töri a fejét, hogy hogyan mentse át magát esetleges bombatámadás alkalmával holnapra magát és családját. Önkénytelenül adódik a kérdés, hogy vajjon érdemes átmenteni magunkat ilyen körülmények között a holnapra, mely után jön a holnapután, talán még szörnyűbb, még borzalmasabb bombákkal, s még védtelenebb óvóhelyekkel, melyek földön, betonon, vízen és tűzön keresztül áthatolnak. No mert az ember itt meg nem áll, a mostani hadi vívmányok további fellátlásokra sarkalják az embert, még tökéletesebb pusztító szerkegik, melyektől aztán semmi, de semmi az égenvilágon meg nem védi az Embert. Ugyan, hát érdemes, vajjon érdemes átmenteni magunkat a holnap számára, míg ilyen kilátások kecsegtetnek bennünket... Arról, hogy

hazaviszik

a románok a föld minden részéből a románokat. Megindult a visszatelepítést elindító mozgalom Romániában, mert most már természetesen be akarják a szomszédaink bizonyítani, hogy valóban él a földön a tizenhatmillió román, nemcsak a papíron, mely türelmesen elviselte eddig ezt a számot, bár mindenki tudta, hogy korántsem annyira román a világban se. Megjelent a felhívás, mely szerint minden román menjen az új hazába, a nagy álmódott és futó Romániába. Magyarok nem érzitek ennek a felhívásnak kétségbeesztően nehéz súlyát, ennek a felhívásnak elismert harangbűvészt. Nem halljátok, hogy mit sikkolt ez a felhívás a magyar szívekbe. Ahány román hazakerül, annyi magyarnak kevesebb kenyeret teremhet az ősi föld. Ahány román hazamegy, annyi magyar mehet világra lassan, mert Erdély földje az idegenből hazament idegeneknek virul aztán. Az a hazavitel, ugyanis azt jelenti, hogy ma már nem lehet hazug statisztikával, papíros románokkal operálni, tehát imneknek hazavándorlását megtilteni egy eddig hazudott keretet, de vajjon ki gondol a világon szerle élő magyarokkal, hogy jöjjenek haza, ha csak tehetik, jöjjenek és foglalják el helyüket a magyar életben, ott, ahova végzetük másokat állítottak, ahova végzetük új honalapítókat rakott...

Jegyzl: sz. r. 1.

*****
x Még a lakarékos ember is járhat színházba, ha kezébe nem vesz színpadot, hanem a Csokonai Színház földszintén ülőkéi iradjákban.

Debreceni író hatalmas alkotása a magyar szellemi élet asztalán

Szalacsy Rácz Imre fővárosban megjelent történelmi regényének példátlan sikere — Rövidesen megjelenik a könyv második kiadása

Magyar író sikeréről mindig kivételes öröm beszámolunk. Ez az öröm csak annál nagyobb, hogy ezáltal debreceni író sikeréről írhatunk, dr. Szalacsy Rácz Imréről, akiről hosszú idő óta tudjuk, hogy a kivételes elhivatott hangján beszél nagyrészt, eredeti, egyénitű írásában a magyar életéről. Arról az életéről, melynek szereplése, akár a kortárs hangján szólal meg és tárja fel a keserves jelen súlyos, megrázó problémáit, akár a múltak magyar fájdalomát és diadalmát tárja fel csodálatosan tisztán muzsikáló hangja.

Szalacsy Rácz Imre új monumentális történelmi regénye, a Tékózló fiú, mely a fővárosban jelent meg, az első heteknek, a magyar viszonyokat tekintetbe véve, — páratlan eredmény után az utóbbi évek egyik legnagyobb könyvsikerének ígérkezik. Nehéz az érvényesülést útja a vidéki magyar író számára, aki távol a tőltől dolgozik, alkot a szebb holnapok számára. Szalacsy Rácz Imre esetében azonban ismét beigazolódtott az igazi tehetségnek az a gyönyörű elégtétele, hogy előbb-utóbb érvényesülnie kell... A „Tékózló fiú”-val ezáltal másodszer lörte át Szalacsy Rácz Imre írói talentuma ezeket a kordókat, melyeket a vidékről induló magyar értékek elé emeltek a körülmények s a kivételes magyar érték ezáltal a Fekete ember, a Véres föld és Szent a föld után új, hatalmas regényt tett le a magyar szellemi élet asztalára.

A szerkesztőségi asztalnál ülve, ahonnan Szalacsy Rácz Imre nagy-szerű cikkei, izzóan aktuális írásai elindultak mindenkor azzal a nemes szándékkal, hogy megpróbálják szebbé tenni a magyar életet, vetették fel a szerzőnek a kérdést, hogyan született meg a Tékózló fiú?

Szalacsy Rácz Imre komoly szeme visszaréved a múltba, az alkotás izgalmasan szép emlékeibe s eszedesen beszélni kezd:

— Nyolc esztendővel ezelőtt gondoltam először régi tervem megvalósítására, Kun László gyönyörű emberi életének megírására. Nem volt könnyű feladat, de kora ifjúságomtól gondoltam arra, hogy az a gyermekember, aki a morvamezei esatát végig élte, sőt megnyerte, nem lehetett akárki. Valahol másutt kell keresni a bűjt s régi, régi idők óta gyűjtöttem az adatokat. Ezek az adatok aztán valóban igazolták megérzésem, mert Kun László egyik legnagyobb árpádházi királyunk lehetett volna, ha a környezete háttámaszát el nem rontja az életét és vele az ország sorsát is. Nyolc esztendővel ezelőtt, amikor a mohácsi nagy esatavesztés történetét írtam meg másik nagy történelmi regényemben, ahol sok minden olyan eseményre, történelmi rugóra mutattam rá, mely új színben tüntette fel a nagy tragédiát és főleg feleletet adott arra a ma is aktuális kérdésre, miért kellett a magyarságnak elpusztulnia éppen ott, a végeken, ahol a legnagyobb szükség volt erre a fajlára. A regény bizonyos okokból egyelőre elsikkadt, pedig a magyar végek pusztulását kevesen látták meg úgy, ahogy akkor én rávilágítottam. Hiszem, hogy ezt az elsikkadt regényt egyszer igazolja a jövő... Mondom, mikor ez a regényem megjelent, megkezdtem a Kun László életét visszaálmódni. Hogy mennyiben sikerült, azt ez az új regény mutassa meg azoknak, akik látó szemmel nézik a múltat és jelent. Minden frásomban, ezt talán mondanom se kell, egyetlen cél vezetett és vezet a magyarság sorsa a múltban, jelen-

ben s mi lesz velünk maroknyi néppel a jövőben. Sok és örömteljes kilátásunk ma sincs, én mégis hiszek, mert ismerem népem történetét, történetét, Szomorubb és nehéz idők is viharzottak felettünk, mégis élünk, mikor az elrepült ezer esztendő: latt népek és nemzetek tüntek el a történelem kérelhetetlen süllyesztőjében. Húsz kötetnyi regényem ezt a nagy sorsot példázta minden sorában. Amikor a jelent élem át írásomon, vagy amikor visszamegyek az évszázadok ködébe, hogy látván lássam, kutasam a múltat, erőt nevelni az eljövendő magyarságnak a magyar jövőre. Most természetesen ez a könyvem az, mely legjobban foglalkoztat. Ezt szeretem, ebben élek, ezért dobog a szívem, mert benne egy ország, az én hazám sorsa várja a multon keresztül a szebb jövőt...

— Most, hogy immár másodszer sikerült áttörnie azt az ércfalat, melyet a múltban mindenkor érzett a vidéki írótehetség a főváros részéről, hogy látja a vidéken dolgozó magyar író sorsát? — kérdezzük Szalacsy Rácz

— Magyar író sorsa vidéken és fővárosban egyforma. Mindenhez szerencse is kell, sőt, bizonyos könyvköltési tudás is. Sajnos, vagy hála Istennek talán jobb, hogy mindkettő hiányzik belőlem. Se szerencsének nem érzem magam, könyvköltőni meg éppen nem tudok. 33 esztendőmmel nem vagyok ugyan bent tulságosan az időben, de nem értem el azt, amit velem futók szerencsésebb körülmények között, jobb adottságokkal már túlszárnyaltak. En nem értem rá magammal foglalkozni, magammal törődni, mert mindig sok volt a dolgom és a napi 24 óra mindig kevés volt az utolsó húsz esztendőben arra, hogy eleget dolgozhassak. Így nem tettem egyebet, dolgoztam, hála Istennek mindig a más, mások sorsának szolgálatában. Nem érzem a vidéki sorsot, mert Magyarország mindenütt szent, mindenütt azonos, talán vidéken jobban, mint a fővárosban. Itt szebb az élet, több, amit meglát az ember és magyarrabb az élet színe, levegője. Nem irigylem a fővárosi rohanókat, mert többet tudok fajlám sorsával törődni a magyar végeken...

— Miért menekül a ma frója olyan gyakran és szívesen a múltba? — kérdezzük.

— Hogy miért frok első sorban történelmi regényt, arra könnyű felelni, hiszen újságíró vagyok egyik oldalról minden ideggemmel, az újságíró pedig történelmet ír. Minden nap, minden percben. Valamikor olyan kúforrások lesznek a mai lapok ennek a nehéz kornak megírásában, mint ahogyan lélegzetvisszafojtva böngészem én a sárgult egykori adatok, kúfők világát. A történelem a kenyerem, ezt tanítom, mert élem. Nekem a múlt a jelen a magyar élet történelmének keresztül. Nem érzem, de élem a múltat, úgy, hogy minden idegem arról zsong, muzsikál, vagy harsog. Történelem az élet mestere mondják a réciek, nekem a társam és vezetőm. Mindent összemérek, mindent összehasonlítok magyar múltunk eseményeivel, éppen ezért se a múltban, se a jelenben nincs meglepetés számomra, csak esemény, melyeket úgy becsülök meg, úgy nézek a közsérségnek, őszességnek, a nemzetnek, hazának. Nálam nem szólam a nemzet és nem elavult szó a hon, mert egyetlen célom van a történetektől, a múltban, vagy újságírói keretben a teremtésben szebb legyen a nemzet

élete. Hogy a mi korunk csaf, vagy szép, azt álmodom vasárnapi cikkeimbe valóságá, vagy erről a korról mondom el a néző szemű és sokszor vérző szívű kortárs szavaival a véleményem. Én nem is írhatnék más regényt, mint történelmi regényt. Ez a történelem szól a Véresföld, ez a történelem sikkolt Szent a föld című regényemben, pedig azok mai regények. De ezt muzsikálja a Tékózló fiú is.

A Tékózló fiú útjáról érdeklődünk...

—A Tékózló fiú útja aránylag síma volt. Öt évig meg se próbálkoztam az értékesítésével, nyolcszáz oldalt elhelyezni nem könnyű Magyarországon kiadásra úgy, hogy valami morzsa jusson abból az írónak is. Két helyre fordultam, mindenütt azt írták, hogy a regényem kedvük szerinti volna, le olyan nagy terjedelmű, hogy kiadásra nem mernek vállalkozni. Aztán elég volt, nem próbálkoztam, arra gondoltam, hogy nekem nem sürgős, hiszen közben egyik könyvem jelent a másik után, hát hadd várjon Kun László jobb magyar napokra, lelkesebb magyar olvasókra. Az elmúlt nagy magyar megmozdulás, 1938 szeptemberi eseményén aztán elmozdították a hatalmas kéziratcsomót. Ujra felkúldtem egyik pesti kiadónak, ahonnan megelőd gyorsan választ kaptam, hogy kialakják a regényt. Természetesen örültem. Örömmel csak nőlt, amikor másik kiadótól, a Turul Szépművészeti is fel-szólítást kaptam, hogy hallottak a Tékózló fiú című regényemről és ők egy sorozatban szeretnék kiadni. Habozás nélkül elfogadtam az első szerződéstől s a fiatal, a lelkes Turul Szépművész gárdának adtam át a kéziratot és már egy hét múlva aláírtam a szerződést, sőt ami szokatlan magyar kiadónak, a tiszteletdíj első részét is elküldték. Aztán már ment minden a maga útján. Ujra át, meg átírtam a szomorú sorsú, 28 éves korában orgyilkosoktól elpusztult királynak életét és egy héttel ezelőt Haranghy Jenő remek címlapjával kezembé nyomták az első példányt. Megjelen a könyv, olyan parádés kiállításban, olyan gyönyörű nyomdai-technikai felkészültséggel, hogy a világ akarmelyik könyvével versenvre kelhet. Boldogan látam, hogy hat remek könyv között van az enyém is és az még több örömet szerzett, hogy pár nap alatt a fővárosban nyolcszáz előfizetője akadt a sorozatnak. Nincs erőm mit beszélni többet. Áprilisban azal biztatnak, hogy a második kiadás jelenik meg, pedig egyetlen sor reklám még a könyvről meg nem jelent, egyetlen lap még meg nem emlékezett róla. Nem a reklám a fontos, hanem az, hogy olvassák az emberek. A jelek szerint olvassák.

— Újabb tervek? — kérdezzük Szalacsy Rácz Imrét.

Most dolgozom János Zsigmond elmosódott történelmi alakján, mely Izabella királynét és korát is felöleli. Szeptemberre készen leszek, ha Isten segít. Kiadója természetesen első sorban a Turul Szépművész lehet. Ebben a regényben új oldalról világitom meg a magyar történelem másik zavaros lapjait, olyan emberek lelken keresztül szeretnék világitani, akik korukban valóban világitó fáklvák voltak.

— Már fent elmondtam, hogy nincs vidéki író, erdélyi, vagy fővárosi író, csak író van, holvésebben csak annak szabad lenni. Hivatása szent minden írónak, nevelni, tanítani, nem merem azt mondani, hogy igaz hírdetni. Aki így fogja fel a hivatását, az betölti azt a magasabb küldetést, melyre Isten elrendelté.

Ezeket mondotta el új könyvével kapcsolatban Szalacsy Rácz Imre... Amit mondott, egy gazdag művészi múlt után, országos nagy siker kapulánál, az a legnagyobb magyar életmű program, a legfelsőbb magyar életű minden szavában.

A magyar vidék új, nagy tehetségű írója Szalacsy Rácz Imrén az egyetlen magyar irodalomnak.

Egy debreceni ezermester, aki nem nyugszik addig, míg milliomos nem lesz

Beszélgetés Károlyi Istvánnal, akit »éceszkirálynak« esúfolnak.

A mai élet érdekes típusba gyurta az embereket. Erdemes lenne egyszer, valami ráérő tudósnak megfigyelni, hogy hányfajta példány szaladgál abból a különös lényből a földön, akit embernek neveznek. Ugy emlékszem, madaraknál megtették ezt már az ornitológusok s általában az a szokás hogy szeretnek skatulyázni mindenféle lényt. Mindössze az emberre fordítanak ezen a téren is, mint sok más mindenben kevesebb gondot.

Ilyen gondolatok jutnak az újságíró eszébe, amíg Károlyi Istvánnal beszélget a zsidogón. Károlyi István, az úgynevezett ötletgyárosok sorába tartozik, azok közé, akiknek mindig van valami jó tippjük, tervük, éceszük, akikkel ha felőrátt beszélget az ember belakábul abba, amit röpké 30 perc alatt a belsejükből kicsomagoltak. A keret mindenestül érdekes volt. Köröskörül csupa ócska holmi, ami eladásra vár és egy halmaz könyv előtt, amiket árusított, egy rakás friss tervek ott állt Károlyi István. Friss tervvel, amelyek szintén eladásra várnak.

De vajjon kinek kell ma ilyenek?

— Miért nevezik ezermesternek? — kérdezzük Károlyi Istvántól, aki egyik ismert alakja a zsidogónak.

— Mert sok mindenhez értek és nincs egyetlen becsületlen foglalkozásom sem... De általában az egy magyar jellegzetesség, az ezermestertől van, de a falvakon még lehet találni egy-egy példányt. Viszont az én foglalkozásom ezekhez képest annyiban új, hogy én vagyok az első szellemi ezermester. Mindennel foglalkozom, de nem fizikai munkában, hanem szellemiben. Ebben különbözöm a falusi ezermestertől, aki böllérkedik, famunkát végez, földmunkához ért és nincs olyan dolog, amit el ne tudna végezni. Nekem különben is az a nézetem, hogy az ember hajlamainál fogva ezermester, mindenhez van tehetsége s csak a véletlen dönti azt el, hogy éppen jóval vágódik be... talán egészségesebb is volna így nevelni minden embert, nem unná meg a szüntelen egyforma, unalomig ismert munkáját.

— Valami terve van a jövőben, vagy mindig ezermester akar maradni? — érdeklődünk.

— Nem vagyok elégedetlen a felfogásommal. Sarokházat nem tudtam még venni belőle, de megélek és manapság az is szép dolog. Tervem azért van... rengeteg... És vágyam is.

— Nos?
— Milliomos akarok lenni...
— Nem rossz kívánság... de hogyis mondjam... kissé talán nehéz.

Károlyi István legyint egyet. Tésék elbűnni véletlen dolog az egész... Nagy elgondolásaim vannak nekem. Nem hiába neveztek el az ismerősök écesz-királynak.

— Áruljon el valamit a terveiből.

— Hát csak néhányat... Először is: rájöttem arra, hogy azok az emberek, akik nem kilenc hónapra, hanem később születnek, mert ilyen nagyon sok van... nekem is volt egy nagybátyám, aki még hosszú hajjal, benőtt fejlagy-

gyal született, tehát ezek az emberek rendszerint sokkal hosszabb életűek, mint mások. Már most én terveztem egy üvegburát, amiben mesterséges, az emberi test belső melegéhez hasonló hőn tartanak az újszülöttet még 6—8 hétig. Ezzel az emberek életkorát megduplázzák. Olyan ötlet ez, kérem, amivel érdemes foglalkozni.

— Aztán.
— Aztán például itt van a korom és hamu felhasználása... Kérem én ebből a szemébe kerülő anyagból festéktől orvossáig 14 féle dolgot tudok előállítani s valósággal kincseket érőnek tartom ezeket az eddig értéktelen anyagokat. Továbbá van egy új művészet-konstrukció: a gépszínház. Itt gépművek végeznek esodálatos produkciókat. Enkelnek, táncolnak és — gázsit sohasem kérek. Ez az új művészet szerintem.

— Ön szerint...
— Két óriási darabom készen áll. Az egyik az »Ifjúság forradalma« c. film, mely arról szól, hogy a fiatalság fellázad s mi lesz akkor ha a fiatalok kerítik kezükbe az élet irányítását. A másik egy monumentális szabadteri téma... címe az »Emberiség«, felvonul benne az ősembertől a jövő utópisztikus emberiség leperget, hatalmas képekben az emberiség története.

— De most már megyünk.
Károlyi István megragad a kezével.

— Ne tessék még menni. Most jön a java.

— Most sietnem kell... majd legközelebb...

És otthagytuk a zsidogóban, a könyvesemő mellett az első szellemi ezermestert, akiben, ha egyszer tényleg akad tudós, aki az emberi típusok összeállítását tűzi ki élete céljául, feltétlenül érdekes és ritka példányra fog találni.

A Debreceni Patronage Egyesület közgyűlése

Most tartotta a Debreceni Patronázs Egyesület évi rendes közgyűlését. — Dr. Csűrös Ferenc ny. városi tanácsnok, az Egyesület elnöke megnyitó beszédében mindenk előtt megemlékezett az elmúlt esztendő legnagyobb jelentőségű eseményéről, a magyarok felvidéki területeknek az anyaországhoz való visszacsatolásáról s aztán ismertette az Egyesület 1938. évi munkájának eredményét. Az Egyesület évi jelentését dr. Haverl Márton ügyvéd, lítkár terjesztette elő, melyet, továbbá az 1938. évi zárszámadásokat és 1939. évre szóló költségvetést a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

A dr. Csűrös Ferenc által viselt elnöki, valamint a dr. Magoss Györgyné és özv. dr. Sass Béláné által viselt társelnöki tisztségek kivételével a többi tisztikari állások az alapszabály szerint megüresedvén, a közgyűlés egyhangulag megválasztotta három évre a társelnökké Márk Endre udv. tanácsost, dr. Baróthy Zoltán kir. ítélőtáblai tanácselnököt és dr. Kertész Endre th. városi titkári főügyész, ügyvédet, lítkárokká dr. Haverl Márton ügyvédet és Tömörly Gyula törvényszéki igazgatót, ügyészekké dr. Kovács Béla várm. th. titkári főügyész, ügyvédet és dr. szentpáli Gavallér Lajos ref. egyházmezei ügyész, ügyvédet, pénztárnokká dr. Karos Tibort, ellenőrré Páthy Ferencet és Jegyzővé Desz

Emilt. — Az intézőbizottság tagjai ugyancsak három évre Eröss Sándor, dr. Jankovich Jenő, Kardoss Zoltán, dr. Kölcsey Sándorné, Losonczy Istvánné, Martinek Ferencné, özv. dr. Münich Aurélné, dr. Sziklay Lászlóné, Suhajda Béláné és dr. Tatay Zoltán választattak meg.

Az Egyesület évi jelentéséből kitűnően feladatát teljes mértékben meg tudta oldani annak ellenére, hogy anyagi eszközök kisebb mértékben állottak rendelkezésre. Az átmeneti gyermekotthonban az 1938. évben 116 gyermek volt elhelyezve 973 gondozási napon. Módot talált az Egyesület arra is, hogy a szokásos karácsonyi felruházt megrendezze.

A közgyűlés bejárása előtt a tagok nevében dr. Budaházy Bruckner Ernő m. kir. egészségügyi főtanácsos indítványára a közgyűlés a tisztikarnak eredményes tevékenységéért köszönetet nyilvánított.

A közgyűlés után az Egyesület hölgy tagjai özv. dr. Sass Béláné és dr. Magoss Györgyné társelnökök vezetésével értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy április 4-én, kedden délután 5 órakor a MANSz helviszécsében az Egyesület gyermekfelruháztási akciója javára kávédelutánt rendez. melyre már is számos háziasszony vállalta el asztalok megtérítését és a vendégek ellátását. A kávédelutánt előkészítése özv. dr. Sass Béláné társelnök vezetésével folyamatban van.

14318/1939. fj. PÁLYÁZATI HIRDETÉNY. Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál ujonnszervezett, nyugdíjjogosultsággal egybekötött s a törvényhatósági bizottság rendes közgyűlése által élethosszra szóló választás útján betöltendő: 1 (egy) a VIII. fiz. osztályba sorozott; tisztiügyész; valamint 1 (egy) a X. fiz. osztályba sorozott, ügyészségi fogalmazói állásokra, valamint ezen állások betöltésével, a fogalmazási szakon esetleg megüresedő, fizetési osztályba sorozott s a törvényhatósági bizottsági közgyűlés betöltése alá tartozó, egyéb állásokra pályázatot hirdetek. A tisztü ügyész és az ügyészségi fogalmazói állásokhoz az 1929:XXX. t.-c. 65. §-ának (2) bekezdése értelmében, az egységes bírói és ügyvédi oklevél kívántatik meg; az ezen állások betöltésével esetleg megüresedő, fogalmazási szakbeli állásokra pedig, a kiegészítést az 1929:XXX. t.-c. 65. és 67. §-ai, valamint az 1933:XVI. t.-c. 39. §-a írják elő. Mindezen állásokkal járó illetményeket, az 1927:V. t.-c. 49. §-a alapján foganatosított illetményrendezést tartalmazó, mindenkor — kormányhatósági jóváhagyást nyert — közgyűlési határozatok szabályozzák.

A megválasztandó tisztiügyész és ügyészségi fogalmazó hivatásával özszeütközésben nem álló magánügyködést is csak a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek — az 1929:XXX. t.-c. 72. §. (3) bekezdése szerint adható — külön engedélyével folytathat. Felhívom mindazokat, akik a meghirdetett állásokat elnyerni óhajtják, hogy az alábbiak szerint felszerelt és szabályszerűen felblyegzett pályázati kérvényeiket, a Város Főispánjához, mint a Kijelölő Választmány Elnökéhez címzetten, a **folvó évi április hó 22-ik (szombat) napjának déli 12 órájáig** — közszolgálatban álló pályázók, szolgálati felsőbbeségük útján, más pályázók pedig közvetlenül — a polgármesteri (közigazgatási) iktatóhivatalba (Városháza, földszint 8. sz. ajtó) nyújtják be. Az e határidőn túl beérkező, valamint a kellően fel nem szerelt pályázati kérvények, figyelembe nem vétetnek. A pályázati kérvényekhez a következő okmányok csatolandók eredetben vagy hiteles másolatban: 1. születési anyakönyvi kivonat, nos pályázóknál, házassági anyakönyvi kivonat is; 2. képesítést igazoló okmányok; 3. eddigi szolgálatot és esetleges gyakorlatot igazoló bizonyítvány; 4. illetőségi bizonyítvány; 6. egy évi időtartamnál nem régebbi keleti hatósági erkölcsi bizonyítvány; 7. esetleges katonai szolgálatot és kintintéseket igazoló okmányok; végül mellékelendő: 8. rövid életrajz (curriculum vitae), amelyben összefoglalóan közlendő a pályázó életkora, vallása, családi állapota, gyermekeinek száma, iskolai végzettsége és képesítése, jelenlegi állása, eddigi alkalmazásai, közszolgálatának kezdőpontja, katonai és esetleges háborus szolgálata és egyéb a pályázó személyére vonatkozó lényeges adatok. Azok, akik jelenleg is Debrecen sz. kir. város szolgálatában, szervezett állást töltenek be, pályázati kérvényeiket az 1922:VI. t.-c. 10. §-ának 10. pontja alapján, illetve a m. kir. Közigazgatási Bíróságnak 15.017/1929. P. számú ítélete értelmében, illetégmentesen nyújthatják be s az 1., 3., 4., 5. és 6. pontokban felsorolt okmányok csatolását mellőzhetik. Debrecen, 1939 március 16. Dr. Kölcsey Sándor sk. polgármester.

nyok; 3. eddigi szolgálatot és esetleges gyakorlatot igazoló bizonyítvány; 4. a közszolgálatra alkalmasságot igazoló m. kir. tisztiorvosi bizonyítvány; 5. illetőségi bizonyítvány; 6. egy évi időtartamnál nem régebbi keleti hatósági erkölcsi bizonyítvány; 7. esetleges katonai szolgálatot és kintintéseket igazoló okmányok; végül mellékelendő: 8. rövid életrajz (curriculum vitae), amelyben összefoglalóan közlendő: a pályázó életkora, vallása, családi állapota, gyermekeinek száma, iskolai végzettsége és képesítése, jelenlegi állása, eddigi alkalmazásai, közszolgálatának kezdőpontja, katonai és esetleges háborus szolgálata és egyéb a pályázó személyére vonatkozó lényeges adatok. Azok, akik jelenleg is Debrecen sz. kir. város szolgálatában szervezett állást töltenek be, pályázati kérvényeiket az 1922:VI. t.-c. 10. §-ának 10. pontja alapján, illetve a m. kir. Közig. Bíróságnak 15.017/1929. P. sz. ítélete értelmében, illetégmentesen nyújthatók be s az 1., 3., 5. és 6. pontokban felsorolt okmányok csatolását mellőzhetik. Debrecen, 1939 március 16. Dr. Kölcsey Sándor polgármester.

14319/1939. fj. PÁLYÁZATI HIRDETÉNY. Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál ujonnszervezett, nyugdíjjogosultsággal egybekötött s a törvényhatósági bizottság rendes közgyűlése által élethosszra szóló választás útján betöltendő 1 (egy) a XI. fiz. osztályba sorozott adóhivatali II. oszt. pénztári tisztii állásra pályázatot hirdetek. Az állásra a képesítést az 1883:I. t.-c. 18. §-a írja elő. Az állással járó illetményeket az 1927:V. t.-c. 49. §-a alapján foganatosított illetményrendezést tartalmazó, mindenkor — kormányhatósági jóváhagyást nyert — közgyűlési határozatok szabályozzák. Felhívom mindazokat, akik a meghirdetett állást elnyerni óhajtják, hogy az alábbiak szerint felszerelt és szabályszerűen felblyegzett pályázati kérvényeiket, a Város Főispánjához, mint a Kijelölő Választmány Elnökéhez címzetten, a **folvó évi április hó 22-ik (szombat) napjának déli 12 órájáig** — közszolgálatban álló pályázók, szolgálati felsőbbeségük útján, más pályázók pedig közvetlenül — a polgármesteri (közigazgatási) iktatóhivatalba (Városháza, földszint 8. sz. ajtó) nyújtják be. Az e határidőn túl beérkező, valamint a kellően fel nem szerelt pályázati kérvények, figyelembe nem vétetnek. A pályázati kérvényekhez a következő okmányok csatolandók, eredetben, vagy hiteles másolatban: 1. születési anyakönyvi kivonat, nos pályázóknál, házassági anyakönyvi kivonat is; 2. képesítést igazoló okmányok; 3. eddigi szolgálatot és esetleges gyakorlatot igazoló bizonyítvány; 4. illetőségi bizonyítvány; 6. egy évi időtartamnál nem régebbi keleti hatósági erkölcsi bizonyítvány; 7. esetleges katonai szolgálatot és kintintéseket igazoló okmányok; végül mellékelendő: 8. rövid életrajz (curriculum vitae), amelyben összefoglalóan közlendő a pályázó életkora, vallása, családi állapota, gyermekeinek száma, iskolai végzettsége és képesítése, jelenlegi állása, eddigi alkalmazásai, közszolgálatának kezdőpontja, katonai és esetleges háborus szolgálata és egyéb a pályázó személyére vonatkozó lényeges adatok. Azok, akik jelenleg is Debrecen sz. kir. város szolgálatában, szervezett állást töltenek be, pályázati kérvényeiket az 1922:VI. t.-c. 10. §-ának 10. pontja alapján, illetve a m. kir. Közigazgatási Bíróságnak 15.017/1929. P. számú ítélete értelmében, illetégmentesen nyújthatják be s az 1., 3., 4., 5. és 6. pontokban felsorolt okmányok csatolását mellőzhetik. Debrecen, 1939 március 16. Dr. Kölcsey Sándor sk. polgármester.

A tanoncszerződést ne kössék csak bizonyos időhöz

A budapesti férfi- és fiúruha készítő iparosok ipartestülete átiratot küldött a debreceni ipartestületnek, mely átiratban az van, hogy illetékes helyen közösen járjanak el az iparhatóságok, hogy az iparos szerződést ne kössék csupán a beiskolázás szem előtt tartása érdekében bizonyos időhöz. Az erre vonatkozó rendelkezés ugyanis kimondja, hogy az eszterdőknek csak két, három időszakában lehet ezután tanoncot szerződetni, ami a szakmabeli kiképzést nehezíti meg. Ma, amikor a tanon-

cokat a levante, légmentes kiképzés, iskoláztatás már amúgy is jelentős időre lefoglalják, — mondja az átirat, — kövessenek el mindent az érdekeltek, hogy első sorban a szakmai kiképzés érdekében a tanoncok szerződését hatálytalanítsák.

A hizóanyagának szánt mangalicának sok mozgásra van szüksége

A tenyésztésre szánt süldők kiválasztásáról és táplálásáról már írtunk, most a hizóanyagának szánt mangalica malac helyes táplálásáról közlünk

rövid ismertetést.

A hizóanyagának szánt mangalica malac, illetve süldő felnevelésénél ugyanazokra kívánatos ügyelnünk, mint a tenyész-süldők esetében: 1. abrakjuk tartalmazzon fejlődésükhöz elegendő fehérjét, tehát vagy árpa, legyeu vagy kukorica és fehérje abrakos keveréke; 2. az abrakhoz keverjük takarmányszemet, esetleg még vitaminkészítményt is, csontozatuk erősítésére; 3. amint a süldők fejlettsége és az időjárás megengedi, hajtsuk a süldőket legelőre, hogy izomzatuk, csontozatuk megerősödjön, s betegségekkel szemben ellenállóképeségük fokozódjék. A legelő a süldő étvágyát is javítja, mivel ott sokat mozog és gyomra, valamint belei kitágulnak. Különösen ha

a legelő gyenge, igyezzünk a naponta onnan hazahajtott süldőknek abrakot, zsenge lucernát vagy lóherét juttatni. Akkor vagyunk takarékosak, ha ezt megtehetjük, mert a leromlott süldőket később, idősebb korokban ugyanazon takarmánymennyiséggel nem tudnánk javítani. A legelőt kiegészítő takarmánvokról kiterjedtebb lucerna — vagy lóheretermesztés esetén lehet szó, de akkor a süldők lényegesen erőteljesebbek lesznek, gyorsabban felődnének és végeredményben jobb hizókká válnak. Általában a hizóanyagának szánt süldőknek kissé kevesebb abrakot adhatunk, mint a tenyész-süldőknek, de jobb, ha fiatal korban azoknál sem fukarkodunk az abrakokkal.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovataban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekből is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít

Nyomozó iroda

Gálócsy
irodájára méltányos díjazásért nyomoz. Végkezdő Mihály ucca 23. sz. Telefon: 28-72. 631

Házasság

Fiatal
csinos úriasszony, vidéki 30 év körüli katolikus özvegy tanító ismeretséget keresi, házasság céljából. Lehet egy gyermek. Választ kérek „Kettő sem akadály” jelíggel a lap kiadóhivatalában. 656

Alkalmazást nyer férfi

Majorost
keresek Bánki tanyára. Miklós u. 36. sz. 558

Egy
önállóan dolgozó kövességéket keresek fixre, vagy feles haszonra. Teleki u. 80. 607

Fiatal
jómunkás fodrászsegédet felveszek. Péterfia 61. sz. 617

Kommenciós
kocsis felvétetik. Tanító u. 10. 622

Gyermektelen
házaspár takarításért lakást kap. Csapó 88. 665

Cipőragasztó
férfi vagy nő felvétetik. Csapó u. 98. Nagynál. 662

Biefklizni
tudó kenyérkihordót azonnal felvesz Árpádtér 13. 674

Gyümölcs- és fűszerkereskedésben szakképzett keresztyén kereskedőnek **Bevető-ujfaluban modern üzlet helyiséget** és lakást bocsájtok rendelkezésére, gyümölcstermékeim értékesítése ellenében. — Dr. Magyar Sándor Bevetőujfalun. 498

Fuvarost

keresek fahordáshoz — Vár u. 8. sz. 649

Egy
éjjeli portásnő Frohner szállodában felvétetik. 730

Tanuló
fiúk, 16 éven felüliek felvétetek, 9—10 óra között, Del-Kánál. 728

Dinnyés,
nagy családot, ugyan-csak nagy családdal bíró köcsist, vagy taksást felvesz Löcséi, Rákosi Jenő ucca 8. 705

Egy
pár cseléd házmesterek felvétetik, Timár ucca 10. 715

Kocsis,
szikvízüzembe, idősebb, azonnali belépésre felvétetik, Szappanos u. 18. szám. 718

Kifutó
számolni tudó felvétetik, Erzsébet ucca 40. 714

Férfiszabószághoz
erős kézimunkást felveszek, lakatos, Piac u. 44. szám. 726

Erettségizett
némclül beszélő fiatal-embert, mint tanulókat keresek előbbi pályára képez Aszmann, Piac ucca 27. 722

Alkalmazást nyer nő

Kenyérüzletbe
kiszolgáló kisasszony, óvadékkal felvétetik, Erzsébet ucca 40. 551

Kezdő
segédlányt varrodában felveszek, Székelyné, női szabó, Bethlen u. 46. 685

Elárusítónők
tanulóleányok négy középiskolával is, jelentkezzenek 8—9 között Del-Kánál. 729

Kenyérsütő
asszonyt azonnal felveszek, Csapó ucca 73. 697

Toledóhímnő

munka-mintával jelentkezék. Keretezőbolt, Piac ucca 89. 701

Női szabóságédek
és segédlányokat felvesz Papp női divatszalon, Hangya-palota, II. emelet. 707

Gépirónő
középszkolás, pénztárnoknőnek írásbeli ajánlattal személyesen festéküzlet, Csapó ucca 22. 719

Kiszolgálónő
azonnal felvétetik Szent Anna ucca 66. Fűszer és tejüzlet. 1001

Háztartási alkalmazott

Tisztességes
ügyes bejárónő felvétetik, Timár u. 38-b. 677

Középkorú
háztartásnőt, vagy szakácsnőt tanyára keresek. Cím a kiadóban. 676

Eves
bizonyítvánnyal rendelkező idősebb szakácsnőt keresek felvételre. Cím a kiadóban. 721

Bejáróleányt,
ki a szüleitől lakik, a délelőtti takarításra felveszek, Wesselényi u. 2. sz., III. em. 15. a. 690

Mindenes
szakácsnő azonnalra jelentkezék, Piac ucca 59. szám, II. em. 2. lépcső. 713

Alkalmazást keres nő

Grázi
születésű 19 éves keresztyén osztrák leány gyermek mellé ajánlkozik április 1-re. Négy gimnáziumot és énekiskolát végzett. Esetleg házhoz jár. Kossuth utcái Kónya-terület, 552

Komoly nő

teljes üzleti gyakorlattal, ideiglenesen is elhelyezkedne. Ajánlatot „Garanciaképes” jelíggel kér. 612

Megbízható
fiatal nő, jelenlegi helyén 15 éven van, magános úr háztartását vállalná, esetleg kis családnál elhelyezkedne. Cím a kiadóban. 725

Ajánlat

Női kabátot
Vágótól.

Férfi raglánt
Vágótól.

Csapó ucca 10. szám. **Megvárhatja,**
míg okmányairól fotokópiát készít Berzéki, Piac ucca 38. 1728 4. 10.

Szemfelszedés
csupán „Vitos” villanggépen tökéletes. Kizárólag: Piac ucca 42 sz. kötődésben. 150 3. 26

Ertesítés.
A Hullaház vendéglő éttermei Timár u. 31. Összeíróvetelek bankettek rendezésére legalkalmasabb. Jó könyv, fájborok, éi-gyzene Tulajdonos Kovács József vendéglős 810 II 19—III 19

Kabátot 10,
kosztümöt 10, uccai ruhát 4 pengőért készíti „Elit” József kir. herceg ucca 14. 1959 3 20

Kalap
ujdonságok megérkeztek. Alakítás modell után 1 pengő. Arany kalapszalonn, Sas ucca 4. szám. 162 4 11

Poloskairást
tűnőgázzal, lakások át- vizsgálatát felelősséggel vállalja. Kiss éi-anozó vállalat. Kizivó ucca 1478 5 31

Cipőt,
Ókrós saját készítményű raktárából szerkezheti be legolcsóbban Sas ucca I. 244 4. 9.

Cianoztasson
bizalommal a „Csala” cianozó vállalattal. Rákóczi ucca 9. sz., telefon: 14—27. sz. 1038. 5. 29.

Ingeny
elhordható fekete föld és törmelék feltöltésre alkalmas. — Tanító u. 18. számú ház udvaráról 547 vv

Festés,
cipőt, retikült, bőrkabátot villanygéppel festem. — Nagy Károly, Batthyány ucca 10. 1667 4. 3.

Varrógépek,
kerékpárok vétele, eladása, kölesönzése. 1. Singer 103. gyors gép. 1. Pfaff szabógép eladó Eisenberger, Csapó u. 101. szám. 1647 4 3.

Zománcozott
és olcsóbb lakatos asztali tűzbélyek legolcsóbban, Csapó ucca 87. sz. tűzhelyüzem. Használatat becserelek. 454 5. 15

Király kávéi
kitűnők. Aromás, zamatos kávé Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld-tér 11. szám. 436 9. 16

Drótkerítések,
dróttónatok, ágyasdróttorok, kerítésvasútorok, vaságyak, mosdók, állófogások készünek Ottónál, Rákóczi u. 13. szám. 666

Zománcműhelyek
gyönyörű színekben, s nagy választékban — Nagy vasúlet látványos nagy kirakatában, csapókanyar. 734

Kereslet

Minden
ingóságot veszek, eladok. Ugyanott háló, íróasztal, konyhaberen dezés, összecukos vaságy eladó. Csapó ucca 49. szám. 167 4. 11

Egyenruhát,
katonatiszt, magas alakra vennék. Cím a kiadóba „Kifogástalan” jelíggel. 681

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungaria panzióban szobák napokra s hónapszámra, Ferenc József ut. 59. szám, telefon: 23-39. 800 vv

Élelmiszer ital

Sándor József Benedek
hogy sokáig éljétek és boldogok legyetek, Tokaji bort vegyetek, — Vár ucca 2. 588

Ecces
uborka 1 kg. 80 fillér, Nagy Kálmán fűszerkereskedő, Csapó ucca 73. 698

1 kg boszniai aszalt
SZILVA
92 fillér
GOLENCZKY
Sas u. 2.

Társ

Idősebb,
nyugdíjas pénztársat keresek, üzlet nagyobftításához. Cím a kiadóban.

Rádió

2+1 lámpás
Philips Junior rádió és egy perzsaszőnyeg szövőráma eladó. Honvédtemető ucca 6. 1234

2+1 lámpás
rádió nagyon olcsón eladó. Széchenyi ucca 10. 646

Zenegép,
rádió, Puch motor, csillár eladó. Arany János ucca 2. I. 7. 687

Iroda

Kiadó
Ferenc József út 75. sz. alatt, első emeleten igen nagy uccai szoba, kereskedelmi iroda céljaira. Értekezni lehet: ugvanott, ügyvédi irodában. 1222 vv.

Hangszer

Zongorát, rövid márkás, körpán-célosat keresek. Ajánlatot levelezőlapon: Müller, Rákóczi ucca 36. szám. 583

Bútor

Fekete
tölgyfaebédülő eladó. — Ferenc József út 43. I. lépcső, II. em. 4. 663

Két
antik könyvszekrény, s nappali szoba garnitúra nagy tükörrel bérbeadó Domb ucca 18., keresztt épület. 724

Vegyes

Kutyát, kimondottan nagyfajú, bamis házörzőt megvetelre keresek. Cím a kiadóban. 444

Grafológusnő
házassági, családi ügyekben felvilágosít. Fogad Széchenyi u. 43. — 659

Magános
férfit vagy nőt, kinek háza van, (örökre fogadna), jövőjéről gondoskodna nyugdíjas gyermektelen házaspár, (lakásért). Cím a kiadóban. 580

Nagytestü
plimut és sárga orpington tyúkok tojása kapható. Kollót veszek, — vagy fajcsirkét adok érte, amíg nálam lesz. Hajnal ucca 11. sz. Csukáné. 711

Sportélokra
kiválóan alkalmas udvartelek bérbeadó. Plac ucca 56. 693

180—200
kilós sertések eladók. Szalma és törek 150 P eladó. Zugó ucca 4. 736

Tüzelő anyagok

Itt az olcsó fa
száraz tölgy, aprítva és hazaszállítva. Akác-szőlőkaró olcsó kapható, Kovács fakereskedő, Szent Anna u. 36. 341 4. 9.

Itt az olcsó fa, szárított tölgy, aprítva, hazaszállítva 4.40, akác 4.20, tuskó 3 pengő. — Akácakaró olcsón kapható, Kovács fakereskedő, Szent Anna ucca 36. szám. 341 4. 9.

Autó, motor, kerékpár

Segédmotor, (Csepel, 100.) jókarban, női kerékpár eladó. — Hajnal ucca 19. 679

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Szép, világos parkettes udvari helyiségek tanácsiskolának, társasörnek, jobb raktárnak, azonnalra kiadók. Plac ucca 59. szám. 531

Mihely
kiadó, kitünő helyen. Plac ucca 75. alatt, 710
Csapó ucca 68.
alatt helyiség, lakással kiadó. 624

Átadó üzlet, vendéglő

Fűszerüzlet
berendezéssel, lakással, május elsejére kiadó. Attila-tér 2. háztulajdonos. 601

Jóforgalmú
kifőzde eladó. Cím a kiadóban. 658

Fűszerüzlet, központban, igen jó me- netű keresztyén kereskedőnek átadó. 2500 P. érték átvétel. Ajánlatot: Szücs Zoltán, Nyíl ucca 24. alá kérem 737

Butorozott szoba

Lépcsőházi
különbejárattal uccai bútorozott szoba kiadó — Nemzetőr ucca 3. szám balra. 712

Lakást keres

Keresek
gyermektelen házaspár részére kettő szoba, s spájzos lakást, május hó elsejére, Bika köz- lében. Cím: Arany Bika, sörház. 664

Butorozott
szobát ebédkosztval első rendűt keresek. Ajánlatot „Hatvanas” jelgére kiadóba kérek. 628

Kiadó lakás egyszobás

Magasföldszintes
egészséges, szoba, konyha, buszonbétért kiadó. Megtekinthető 2—3 óra között. Búsi ucca 17. 695

Szoba, konyha, idősebb családnak csöndes udvarban kiadó. Homok u. 72. 635

Kiadó
fürdőszobás garzon lakás esetleg butorozva. Bethlen u. 56. 567

Pincelakás
kiadó. Szerény igényű szobalány felvétetik. — Arany János u. 20. 577

Kiadó
májusra évi lakásnak modern garzonlakás: erkélyes szoba, előszoba, fürdőszoba. Simonyi ut 6. 620

Butorozatlan
utcai parkettes szoba április kiadó. Péterfia 15. sz. 642

Kis
egyszobás konyhás lakás magános párnak azonnal is kiadó. Kassa ut 33. Baksai S. u. sarok. 637

Egy
szoba, konyha speiz május 1-re kiadó. Szobozslai ut 12. 643

Kiadó
egyszobás, előtér, konyha, kamarás lakás, nép fürdőnél. Kassa út 35. 688

Egyszobás
modern garzon lakás új bérházban májusra kiadó. Blaháné u. 8. 655

Egy
szoba konyhás lakás április 1-re kiadó. Som u. 5. szám. 629

Egy szoba, konyha, kamara, előszoba kiadó, elsejére, Teleki ucca 68. 704

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
két szoba, konyhás, gazdasági épületekkel bíró ház és 500 négyzetögl kert Hajdúszoboszlón, Rákóczi út 88. alatt. Értekezni a „Debreczen” kiadóhivatalában. 604

Két
szoba konyha mellék- helyiségekkel kiadó. — Komlóssy ut 14. 542

Kétszobás
lakás összhelyiségekkel együtt május hótl kiadó. Méllusz tér 7. 587

Kettőszobás
több mellékhelyiségből álló féregmentes lakás májusra szép tiszta udvarban Hatvan u. 24. keresztépület. 653

Kiadó
2 szoba, előszoba, konyha, speiz, fűszekamara május 1-re. Jerikó u. 11. sz. 632

Kiadó
urilakás 2 szoba, előszoba, konyha, kézlakamara mellék- helyiségekkel május 1-re. — Kandia 5. 625

Kétszobás
különudvaru lakás májusra kiadó. Kassa ut 33. Baksai S. u. sarok. 637

Kiadó
kettőszobás lakás május 1-re Herceg u. 8. sz. 644

Májusra
kettőszobás fürdőszobás udvari lakás és iroda vagy rendelőnek való helyiség kiadó Batthány u. 14. 639

Kiadó
2 szobás lakás, különbejárattal butorozott szoba Miklós u. 41. udvarban. 648

Kiadó
magasföldszintes 3 nagy szobás, fürdőszobás, urilakás május 1-re. Teleki u. 27. 645

Kiadó
kettő szoba, konyha melléképületekkel, Csillag u. 72. azonnal be- költözhető. 623

Kiadó
2 szoba fürdőszoba, konyha mellék- helyiségekkel május 1-re. Kassa ut 23. 654

Kétszobás
lakás belső W. C.-vel májusra kiadó. József kir. herceg utca 22. 651

Kiadó
két, vagy háromszobás lakás, Andrassy út 12. 668

Kétszobás
egyszobás lakások, istálló, kiadók. Értekezni Rákóczi ucca 5., hentes. 669

Két szoba, konyha, mellék- helyiségekkel kiadó, májusra, Teleki ucca 92. Megtekinthető 11 órától. 678 májusra kétszobás, udvari lakás, Bethlen u. 31. délelőtt 10—12-ig és délután 3—5 óráig. 681

Két- és három- szobás, parkettes fürdőszobás, gáz- és villany- nyal ellátott önálló vil- lalakás, Poroszlai út 26. alatt május elsejére kiadó. Érdeklődni Tóth és Sebestyén Rt.-nál, — Fürdő ucca 2. 1929 vv.

Kettő szoba, konyha, előszoba, éléskamra, pince és padlástól álló lakás, április elsejére kiadó. Miklós ucca 11. 673

Két szoba, előszoba, konyha és mellék- helyiségekkel álló komfortos, egészsé- ges száraz lakás, május ra kiadó. Bőszörményi út 5 C. hatvanuccal vil- lamos szakaszhatárnál. 672

Kettő szoba, előszoba, konyha, spájz azonnal kiadó. Ótma- lom ucca 1. sz. 735

Kétszobás, fürdőszobás, konyhás lakás, kert udvarban május elsejére kiadó. Rákóczi ucca 35. 699

Udvari
kettő szoba, füvege zett veranda és mellék- helyiségekkel május hó elsejétől kiadó. Mester ucca 21. 733

Kiadó
Ferenc József út 22—24 szám alatt harmadik emeleti kétszobás garzon lakás és III emeleti 3 szobás, komfortos la- kás, május hó elsejére. 731

Két uccai
szoba, konyha kiadó, május elsejére. Baross ucca 12. sz. 716

Kiadó
két szoba, konyhás udvari lakás, május hó 1. napjára, Bethlen ucca 55. sz. 720

Kiadó lakás háromszobás

Két és három- szobás, parkettes fürdőszobás, gáz- és villany- nyal ellátott önálló vil- lakás, Poroszlai út 26. alatt május elsejére ki- adó. Érdeklődni Tóth és Sebestyén Rt.-nál, Fürdő ucca 2. 1929 vv.

Háromszobás
villalakás fürdőszobá- val árnyas parkban, estleg sertés-, v. barom- fitartással májusra 60 pengőért, Margit u. 8. 591

Háromszobás
nagy, előszobás és mel- lékhelyiségekből álló la- kás nagy kerttel, termő gyümölcsös, május 1-re kiadó. István u. 31/b. sz. 621

Háromszobás
modern utcai lakás má- jus elsejére Maróthy György utca 21. szám alatt kiadó. Tiszta, csöndes udvar, közel a plachoz. Megtekinthető kizárólag d. u. 2—3 óra között. 636

Háromszobás
fürdőszobás lakás má- jusra kiadó. Arany Já- nos 48. Értekezhetni Teleki 21. 647

Plac ucca 71.
teljesen ujonnan reno- vált háromszobás ösz- komfortos lakás kiadó. 634

Háromszobás
hallos, parkettes fürdő- szobás elsőemeletti ut- cai lakás lépcsőházi be- járattal Hungária palo- tában kiadó. 652

Három
szoba hallos, komfortos lakás június 1-re ki- adó. Bethlen u. 58. 667

Bérbeadó
összkomfortos három- szobás családi ház. Ka- zinczy u. 4. 640

Három szoba, konyha, éléskamara, s pince és padlástól álló lakás, májusra kiadó. Miklós ucca 11. 671

Háromszobás
lakás, mellék- helyisé- gekkel kiadó. Doma- bidy ucca 10 (Hungaria malom mellett). 686

Háromszobás, kertre néző udvari la- kás kiadó. Plac ucca 56 693

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
négyyszobás, teljes kom- fortos úri lakás, május hó elsejére, Rákóczi u. 7. szám. 576

Kerti
villa Horthy Miklós sugárut mellett. Ist- ván gőzmalom háta- mögött 3 szoba, man- zard szoba. 1485 C-ól földdel (gyümölcsfák, kevés szőlő) május 1- re kiadó 85 vagy 75 pengőért megegyezés szerint. Fürdőszoba van. Sertés, aprólék tartható. Andrassy ut 9. b. vv 371

Kiadó
május elsejére kétrend- beli elsőemeleti négy- szobás lakás, Csapó u. 24. szám. Értekezni le- net: Horváth felügyelő- nél, Helyivasút igaz- gatósága. 1907 vv.

Május elsejére
kiadó Iparkamar szék- házában, Werbőczy uc- cán gye 5 szoba és hal- los és kettő 3 szoba és hallos lakás, minden mellék- helyiségekkel. — Központi fűtés és me- legvízszolgáltatás van. Kiadó még azonnalra egy üzlethelyiség. 96

Simonyi út 4. sz.
házban négyyszobás és minden mellék- helyisé- gel, valamint központi fűtéssel felszerelt első emeleti lakás, május hó elsejétől kiadó. Megte- kinthető délelőtt 11—1 óráig, délután 4—5-ig. 379

Kiadó
Jókai ucca 9. C. ötszo- bás, komfortos lakás, május hó elsejére. Er- tekezni: Debreceni El- ső Takarékpénztárban. 732

Négyyszobás, öszskomfortos kerti la- kás, május elsejére ki- adó, esetleg földdel és gazdasági épületekkel, Aczél ucca 9. szám. 661

Négyyszobás, öszskomfortos lakás, — autogeisir fürdőszobá- val, parkirozott udvar- ban májusra kiadó. Er- tekezni: hétköznap 11 órától 2 óráig. Maróthy György ucca 22. 696

Kiadó
központban négyyszobás parkettes, teljes kom- fortos családi ház, má- jusra, Kandia ucca 14. Értekezni: Monti- ezredes ucca 15. 691

Ingóság eladás

Tisztiruha
kard, bőrdőnő, ponyva, gyermekkocsi, varrózép bicikli, gépszij, Glück, Bádózes ucca. 593

Kifogástalan
gyermekkocsi olcsón el- adó. Sámsoni út 21. sz. 615

Használt
cserepályha barna szí- nű 30 P-ért eladó. Hat- van u. 4. pince. 626

Feketeruha, csirkos nadrággal, alig használt eladó. Szé- chenyi ucca 11. keresztt- épület. 490

Boszniai asztal
S Z I L V A
96 fill.
 a Déligyümölcsökben
 Piac u. 7.
 Arany Bika mellett
 és a Hungária palota.

Egy
 hálószoba bútor jókarban eladó. Homokkert, Lónyai u. 8. 616

Asztali
 spór jó állapotban eladó. Nyíl utca 11. hátsó ajtó. 1234

Varrógép,
 süllyesztős, kézimunka felszereléssel eladó. — Hajnal ucca 19. 679

Iratszekrény,
 fróasztal, könyvszekrény, könyvek, szőnyegek, mérleg, csőágy, csillár, Csapó ucca 13. 675

Lakásberendezés
 elköltözés miatt olcsón eladó. Piac ucca 4. sz., emelet. 682

Használt
 jó állapotban levő cseréppel fedett gerendaváz 100 négyzetméter nagyságú raktár eladó. Értekezni lehet: Vörösmarty ucca 1. 627

Kütszivattyú,
 jó állapotban, szivócsővel eladó. József kir. herceg ucca 7. 727

Börgarnitúra
 csillárok, porszívó, villanyfűző leadók. Hüvelves ucca 9. 723

Nagy
 perzsaszőnyeg, állóóra, Wertheinkassza könyv szekrény, fotelék, konyhabútor, asztalok, csillárok stb. eladók. Péterfia ucca 31. 689

Terméskő,
 kertépítéshez, bontásból ajtó, ablak, kirkatredőny, Sposnál, Csapó ucca 23. 792

Ingóságvétele

Tengerimorzsolót,
Tengerimorzsolót,
 boroshordót veszek. — Homok u. 72. 635

Kerések
 egy teljesen jó karban levő fehérre zománczott fürdőkadát és 1 darab teljesen jókarban levő W. C.-t. Péterfia 25. 589

Veszek
 egy jókarban levő használt süllyesztős varrógépet, Eötvös ucca 70. 660

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró
 hasított akácból, hazaszállítva kapható Vágó tüzfakereskedésében a Margit-fürdőnél. Telefon: 10-24. 1677 3. 28

Gazdasági termények

Cukorrépa,
 eladó. Honvédtemető u. 44. B. szám. 618

Futó
 lilakacéz, gyökerező tővek, ezenkívül évelő virágok eladók. Dózsa u. 12. B. 703

Eladó házhely

Termő
 gyümölcsösökkel 300 négyzetméteres villatellek eladók. Sesztina ucca 4. kisállomás mellett. 598 4. 18.

Villatellek,
 egy 404 s egy 327 négyzetméteres, a Lajos király téren, közművekkel át helyezés miatt sűrűsen eladó. Értekezni lehet: Lajos király-tér 7 szám alatt. 107 vv.

250 és 300
 négyzetméteres telkek a Poroszlav uton és Erdősoron eladók. Értekezni lehet: Tóth és Sebestyén ut. Fűrdő ucca 2 59

Házhelyek,
 elköltözés miatt, olcsónként kettőtől négy pengőig, vágóhídi villamos végállomáshoz három percre, hosszú részletre is eladók. Bihari ucca 4 szám 102+

3 négyzetméter házhely
 négyzetméter, mint ritkán alkalmi vétel most megvásárolható. A telek a sámsóni kövesúttól 1 percre, az Apponyi utca 48 szám alatt fekszik. Megbízható egyén részletfizetésre is megkapható. 2

Eladó ház

Kút ucca 20.
 számú családi ház eladó. 133 3. 19.

Ház eladó
 515 négyzetméter területtel, Hajdúszoboszlón a főútvonalon, Rákóczi út 88. alatt. Két szoba, s konyhás lakás, istálló s gazdasági melléképületek. Értekezni a Debreczen kiadóhivatalában. 604

Nagyszerű
 üzletet csinál, aki a város forgalmas, nagy fejlődés előtt álló helyén azt a házat megveszi. Ameltekben 2 szoba, 4 egyszobás lakás és 1 üzlethelyiség szobával bíró lakás van. A havi jövedelem 130 pengő. A ház a vételár felével már átvehető. Címet a kiadóhivatal mondja meg. 14 A +

Ügyszólván ingyen
 juthat most házhoz az, aki megveszi a Hétvezér ucca 47. számú házat, mert a vételárát lakbereléssel, részletekben fizetheti, tehát amit a háztulajdonosnak fizetne lakbérként azt saját háza árába fizeti. Nagyon szép konyhakert, két szivattyús kút van a 700 négyzetméteres telken. Hosszú tornác, több lakás, istálló van a házban. Jár, aki megveszi. 4+

Földek, házak, telkek eladása, vétel, bérlete ügyében forduljon bizalommal
Dienes József O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához Debreczen, Bethlen u. 21.

OFB. INGATLANIRODA
PATAY FERENC
 CSAPÓ-U.49.

Maróthy György uccán nagyjövendelmű ház Honvéd uccán három szobás, adómentes mellékkel, nagy telkekkel. Vasútasoknak alkalmas, Gyár uccán adómentes ház olcsón megvehető, úgyszintén a Homokkertben. Adómentes villák, s parkettes szobák, Honvéd ucca és Postakertben. Dohánygyárral szemben háromszobás, adómentes, mellékkel, gázzal, vízvezetékekkel, hiszálóval, olcsón, teherrrel átvehető. Kuruc ucca elején többlakásos ház nagy udvarral, örökösök nagyon olcsón odaadják. Üres telkek és szőlők nagy választékban kaphatók.

Eladó házak:
Földek:
 Cserén 34 holdas jó tanyával, 13 hold tanya nélkül, 14 tanya nélkül, ezek mind barna homok földek. Halápon 27 hold tanyával, nagyobb része alföld és kaszáló. Bánkon 33 holdas jó tanyával, Fancsikán 4 hold tanyával, Ondódon 3 hold tanya nélkül, Apafán 3 hold tanya nélkül. **Patay iroda,** Csapó u. 49. szám. 641

1 kg édes narancs 72 1 kg Jaffa narancs 78
 1 kg Olasz vérnarancs 96 1 kg füge 88
 1 kg fűz csokoládó 2-40
Gödény csemegeüzlet Csapó u. 7.
 Telefon 17-64.

Kevés pénzzel
 átadó 54 pengő havi bérjövendelmű hozó ház, 115 négyzetméter telek, két szoba-konyhás lakás, más kislakás és két pinchelevés is van benne. Alkalmi vétel Salétrom utcán fekszik Cím a Debreczennél. 17 A +

56 pengőt
 hoz havonta egy 133 négyzetméter telek fekvő ház, több kislakás van rajta. Alkalmi vétel. Jó jár aki megveszi. Cím a kiadóban 13 A +

Kertszékn
 esinos ház igen olcsón eladó. A Bozay telepen. 384 négyzetméter telek, 3 kislakás. Az átvevéshez alig kell valami menni pénz. Felvilágosítást a Debreczen kiadóhivatalában. 16 A +

Villa.
 háromszobás, összkomfortos, parkírozott, gyümölcsösökkel és szőlővel beültetett 448 négyzetméteres telken, villanegvedben átvevés miatt sűrűsen eladó. Értekezni: Lajos király tér 7 szám alatt 107 vv

Masszív-sarokház
 vásártéren, a város legforgalmasabb központján régi bevezetett jó menetelű fűszerüzlettel és italterméssel, a tulajdonosok visszavonása miatt, jutányos áron eladó. Kötő tőke befektetés. Cím a kiadóban. 107+

Előnyös vétel.
 Aki jó üzletet akar csinálni, vásárolja meg a Hatvan utca egyik modern házát. Nagy, 591 négyzetméteres telek, több lakás van, rajta: 4 szobás, 4 háromszobás, 7 kétszobás és 7 szoba-konyhás lakás, de még ezen kívül 3 üzlethelyiség is bérbe van adva. A ház havi jövedelme most 909 pengő. A tulajdonos előnyös feltételekkel eladná a házat. Címet megudható a Debreczen kiadóhivatalában. 13 A +

Kitűnő
 jövedelmű, biztosított magának, ha sűrűsen eladó házamat megveszi. A múlt hónapban 111 pengő lakbért kaptam 4 lakás és egy üzlethelyiség után. Címet a Debreczen kiadóhivatalában van 21 A +

Önmagát kifizeti
 két év alatt egy havi 290 pengő jövedelmű ház. Ügynökkel nem tárgyalok. Cím a kiadóban 19 A +

Eladó
 ház a város szélén 4 lakással, mindegyikhez fürdőszoba, évi 4000 P bérjövendelmű — 366 négyzetméter területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfiudvar, sempernova front. Elsőrendű tőkebefektetés Rákóczi utca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső, a tulajdonosnál. 101+

Fűszerkereskedők
 figyelmébe!
 Nyilastelepen üzletes sarokház, teljes üzletberendezéssel, elköltözés miatt, sűrűsen eladó. Honti ucca 24. B. Közvetítők díjazatnak. 430

Pékség,
 házzal, központban olcsón eladó. Piac ucca 4. emelet. 683

Alkalmi áron kevés pénz
 átvehető 119 négyzetméternyi telken épült ház a Homokkertben. Van rajta 3 egyszobás és külön egy egyszobás lakás. A ház havi jövedelme most 30 pengő. Cím a kiadóhivatalban megudható 18 A +

Három utcára szülő
 nagyszerű házat vehet a Nap utca, Attila tér. Baross utca által határolt telken. A ház a Nap utca 22. szám alatt van. Az alapincézett épületben szépen berendezett vendéglő magában véve is jó jövedelmet biztosít. Négy-szobás urilakás parkettes, fürdőszobás, víz-villany, gázvezetékekkel virágos udvar, szőlőligas, fák. Most hat százalékos kamat jövedelmet hajt. A ház most olcsón és kellemes feltételek mellett megvehető 23+

A lakbérből
 kifizetheti az egész házárát, ha megveszi, a most ujjáépített. Vargakertben fekvő házat Lakbérékből havi 97 P nylik be. Előnyös feltételekkel a ház azonnal átadó. Cím a kiadóban. 20 A +

Havi 172 pengő
 bérjövendelmű hoz egy szép ház, melynek 158 négyzetméteres telke, 2-3 szobás lakása van. A házat most renoválták Szabadkéből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sűrűsen eladná. Cím a kiadóban 22 A +

Eladó
 adómentes kisebb családi ház Krudy Gyula u. 10. Gyár utcából nyílik. 630

Családiház
 négy szoba, fürdőszobával eladó. Tekei 12. 619

Ház
 tisztviselőtelepen Bornemissza u. 6. ötszobás modern lakással eladó. Értekezni Thaly Kálmán u. 4. 451

25.000
 készpénzzel házat keressék. Közvetítőt nem díjazok. Cím a kiadóban. 434

Poroszlav út
 33. számú családi ház, hatszáz négyzetméter szőlővel eladó. Értekezni: Mester ucca 9. 709

550 ccm-es
 oldalkocsis Puch motor kerékpár, kifogástalan állapotban, alkalmi áron eladó. Szoboszlav, Széchenyi ucca 24. 572

Földbérlet

Haszonbérbe adatk
 Piac dűlőben 2 és fél hold, Péterfia dűlőben 7 és fél hold, Fáy dűlőben 59 és 37 hold, Kis-Szepeesen 16 hold, Ebes 75 és 108 hold szántó. Árverés a Kollégium gazdasági hivatalában, április 15-én, délelőtt 10 órakor tartatik, ahol a feltételek előzőleg megtekinthetők. 638

Bérbeadó
 köztemetői vasúti őrháznál azonnal 6 hold föld. Értekezni lehet: Montezredes ucca 15. 692

Eladó föld

Gyümölcsösnek
 kiválóan alkalmas homokföld, vágóhídi villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házvezetőknek is parcellázható. Bihari ucca 4. 102 +

Szőlő
 eladó Nagyboeska, Iskoladűlőben, csőszházzal szemben. 633

Eladók
 kertszéki, telepi házak, házhelyek, tanyaföldek. Értekezni Vár u. 8. sz. 650

Négy hold
 gyümölcsösökkel, épülettel, állomás mellett eladó, Löcsői, Rákosi Jenő ucca 8. 706

Tíz hold
 föld Ebesen, kövesút mellett, két hold tanvás Piac dűlőben eladó. Ingatlan iroda, Piac ucca 64. szám. 694

Eladó állatok

Száz
 választott mangalica malac, páronként 16 kg eladó. Fábry-tanya, Konyári sóstófürdő. 657

Kanári
 madarak, nőtények, elpárolya is, jutányosan eladók. Eötvös ucca 104 680

Törzskönyvezett
 angora nyulak elköltözés miatt minden elfogadható áron sűrűsen eladó. Cím a kiadóhivatalban. 501

Méhek
 eladók, nagyboconádi keretekben, a krematórium gépezésnél. 700

Komondor,
 egyedis, hamis, beoltva jó helyre eladó. Lehel ucca 37. sz. 717

Szervezői feladatok
 SZERVEZŐI FELADATOK
 PÁLFY JÓZSEF
 Kiadó és nyomda
 DEBRECENI KÖNYV-és LAP-ADÓ
 RESZVÉNYTÁRSASÁG
 Kiadósi (jelelő).
 87. SZIGETHY GYULA
 igazgató.